

België - Belgique
P.B.-P.P.
2000 Antwerpen 1
BC 9497

PERIODIEK

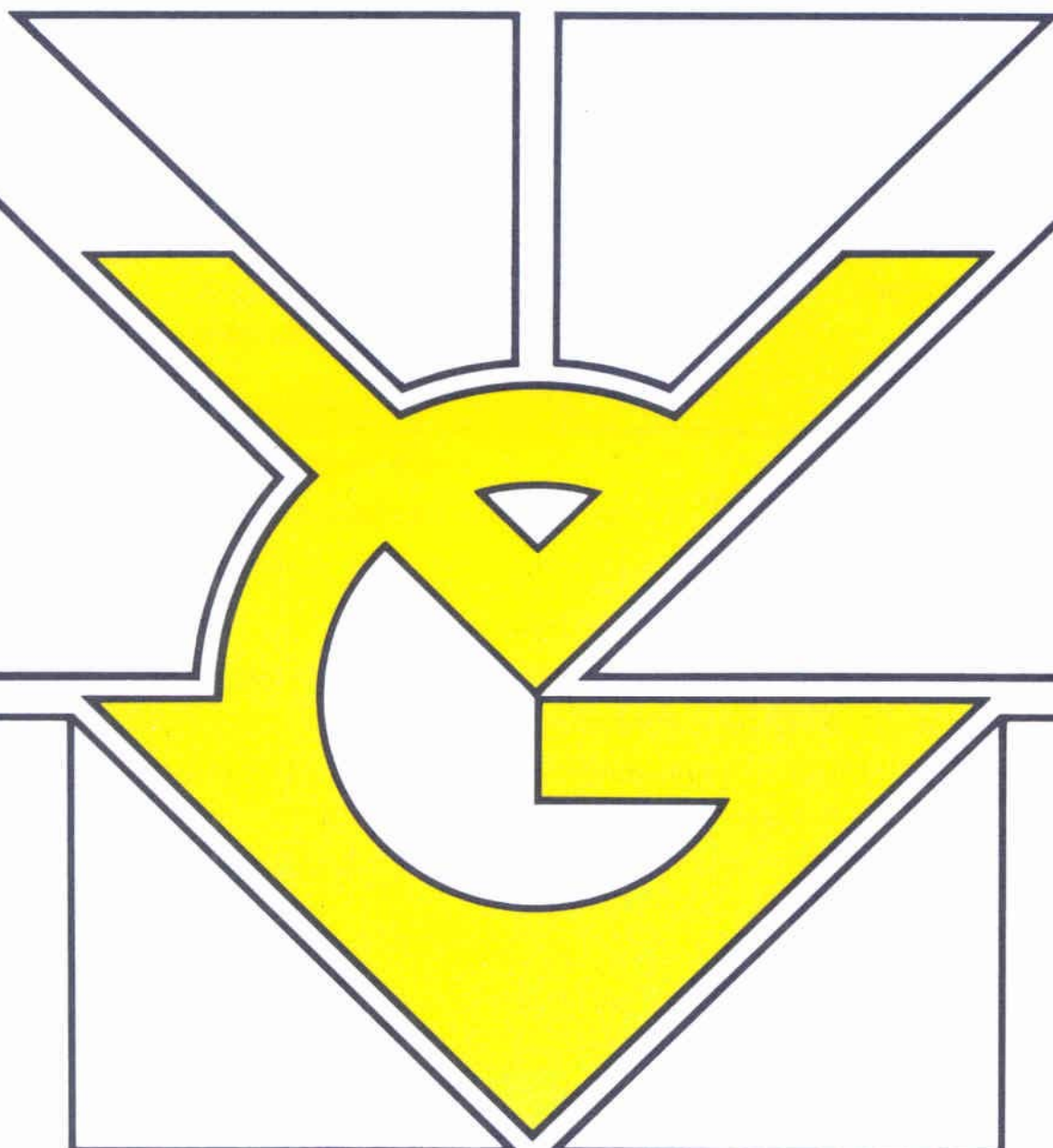
DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT

VAN HET VLAAMS GENEESKUNDIGENVERBOND

63ste jaargang

Januari – Februari – Maart 2008

Nr. 1

Inhoud

VOORWOORD	3
GESCHIEDENIS VAN DE GENEESKUNDE.....	4
<i>DE KAPEL VAN HET ST.-ROCHUSKLOOSTER TE ANTWERPEN.....</i>	<i>4</i>
BALANS.....	6
<i>STAATSHERVORMING</i>	<i>6</i>
FORUM	8
<i>H-TEAM EEN NIEUWE SPRUIT VAN PRO MEDICIS BRUSSEL.....</i>	<i>8</i>
<i>DE KOSTEN VAN DE VERGRIJZING ZIJN IN VLAANDEREN LAGER DAN IN WALLONIË</i>	<i>9</i>
<i>NOG OVER FRANS DAELS</i>	<i>11</i>
KORTE BERICHTEN	12
ONTWIKKELINGSSAMENWERKING	17
<i>KISHOR NAGAR, India, het familiehuis van Vic Van Bortel sj.</i>	<i>17</i>
VGv-MEDEDELINGEN	18
<i>VGv-brief aan formateur Leterme.....</i>	<i>18</i>
<i>VGv Statutaire Ledenvergadering / Jaar- en moreelverslag.....</i>	<i>19</i>
<i>Antwoord aan Luc Van der Kelen.....</i>	<i>23</i>
OVV-MEDEDELINGEN.....	24
<i>Brief OVV vóór stemming BHV (05.11.07).....</i>	<i>24</i>
<i>Brief OVV na stemming BHV (12.11.07).....</i>	<i>25</i>
<i>Persmededeling OVV - "Vlaanderen is niet te koop" (18.11.07)</i>	<i>26</i>
<i>Persmededeling AK-VSZ - "Efficiënt bestuur vereist Vlaamse Sociale Zekerheid" (17.12.07).....</i>	<i>26</i>
VGv-CULTUUR.....	27
<i>VGv BEZOCHT</i>	<i>27</i>
<i>TENTOONSTELLINGEN</i>	<i>28</i>
<i>BOEKBESPREKINGEN</i>	<i>30</i>
IN MEMORIAM	40
BRIEFWISSELING	41

VVMV-Berichten: KATERN ingevoegd.

www.vgv.be

Nog meer informatie
Makkelijk om te reageren
Of in discussie te treden

HET WOELWALEKE * (V.V.)

wijs: klein klein kleuterke

- 1 - Welk woelwaleke

woelt weer in mijnen hof?
Hij spreekt een heel vreemd taleke
en is daarbij zeer grof.
Papake die zal kijven,
als jij bij ons wil blijven:
klein woelwaleke
wij vinden u niet tof.

- 2 - Wild woelwaleke

ons stoort uw haan gekraai,
en voor uw leugentaleke
verdient j' een oplawaai.
Papake zal 't u geven,
begin alvast te beven,
klein woelwaleke
het wordt een flinke vlaai.

- 3 - Klein woelwaleke

jij speelt nu wel met vuur,
want met uw oproertaleke
maak j' ons het leven zuur.
Papa wordt ongeduldig,
hij vindt u telkens schuldig,
klein woelwaleke
dra slaat uw laatste uur.

* Hekellied ingezonden door een VGv-lid

Denktank voor een Vlaamse gezondheidszorg

In de lente van 2002 heb ik Prof. Dr. Eric Ponette opgevolgd als voorzitter van het VGV. Mijn mandaat vervalt in de loop van dit jaar, en er zal dus een nieuwe voorzitter moeten gekozen worden.

Een terugblik volgt binnen enkele maanden wel, maar gedurende die zes jaar gebeurde er heel wat in het VGV. Onder meer dank zij onze symposia en studiedagen zijn wij duidelijk geëvolueerd van een socio-culturele vereniging en drukkingsgroep naar een “denktank” voor een Vlaamse gezondheidszorg, met stevige wortels in de Vlaamse Beweging. De tweede pijler, Cultuur, blijft ontzettend belangrijk als bindmiddel tussen de leden.

Omdat we die functie van denktank ten volle willen invullen, lopen nu al de voorbereidingen van een prestigieus symposium, dat zal plaatsvinden op 18 oktober in het Paleis der Academiën, auditorium Lacquet, en waar we een blauwdruk voor een Vlaamse gezondheidszorg willen uittekenen.

Het aantrekken van nieuwe leden is onontbeerlijk voor het voortbestaan van onze vereniging. Het VGV brengt al jaren argumenten aan voor de realisatie van een eigen Vlaamse gezondheidszorg. De maandenlange regeringsformatie met de discussies over de staatshervorming hebben de publieke opinie in Vlaanderen gesensibiliseerd. Ons volk geraakte overtuigd van de meerwaarde van Vlaanderen en de minwaarde van België. Deze dynamiek moet meer betrokken artsen naar de denktank en naar het VGV leiden.

De recent opgerichte werkgroep ledenwerving werkt concrete voorstellen uit voor doelgerichte contacten met artsen en artsenverenigingen. Maar zonder de medewerking van de huidige leden lukt het niet. Ik roep ieder van u op om het VGV bekend te maken in de eigen familiekring, artsenvereniging, de werkkring van het ziekenhuis of de universiteit.

Informeer de jongere collegae en wijs hen de weg naar www.vgv.be.

Als we groeien zal onze droom van een zelfstandig Vlaanderen dichterbij komen. Dat wenst u traditiegetrouw bij de aanvang van het nieuwe jaar, uw voorzitter.

Jan Van Meirhaeghe

18 januari 2008

GESCHIEDENIS VAN DE GENEESKUNDE

DE KAPEL VAN HET ST.-ROCHUSKLOOSTER TE ANTWERPEN

CURRICULUM VITAE - Prof. Dr. R. VAN HEE

- Geboren te Antwerpen op 26 juni 1943. Studies aan de Rijksuniversiteit Gent.
- Opleiding tot chirurg in Breda en in Nijmegen (Nederland) van 1967 tot 1973.
- Verbonden aan de Universiteit Antwerpen sedert 1975 als hoofddocent in de Heelkunde en in de Geschiedenis van de Geneeskunde aan de Faculteit Geneeskunde, en in de Geschiedenis der Wetenschappen aan de Faculteit Letteren en Wijsbegeerte. Voorzitter van de Afdeling Heelkunde, Faculteit Geneeskunde aan de Universitaire Instelling Antwerpen (1985 - 1987).
- Secretaris-generaal (1989 - 1993), en voorzitter (1994) van het Kon. Belg. Genootschap voor Heelkunde en de European Academy of Surgical Sciences.
- Directeur van het Instituut voor de Geschiedenis van de Geneeskunde en de Natuurwetenschappen aan de Universiteit Antwerpen (1997 - heden)
- Auteur van meer dan 300 publicaties in binnen- en buitenlandse medische tijdschriften en hoofdredacteur van het tijdschrift "Geschiedenis van de Geneeskunde" (1993 - heden). Redacteur van verschillende medische tijdschriften, o.a. de "Journal of Medical Biography" (2004 - heden).

DE KAPEL VAN HET ST.-ROCHUSKLOOSTER TE ANTWERPEN: DE LAATSTE VERWIJZING NAAR EEN EERTIJD PESTZIEKENHUIS.

Net als in andere West-Europese landen hebben ook in onze Lage Landen vele kloosters, kerken en ziekenhuizen de Hl. Rochus als patroonheilige.

De Hl. Rochus werd geboren omstreeks 1295 als zoon van een gouverneur in het Franse Montpellier. Zijn ouders stierven vroegtijdig, en de jonge Rochus verdeelde al de geërfde bezittingen onder de armen van de stad. Als pelgrim vertrok hij naar Rome. Tijdens zijn tocht bleek Rochus talrijke wonderbaarlijke genezingen van zieken te kunnen verrichten. Ook in Rome werden velen van de pest of van andere aandoeningen genezen door zijn aanbrengen van het kruisteken.

Op de terugweg naar zijn geboortestad werd Rochus evenwel zelf slachtoffer van de pest. Volgens de legende trok hij zich in de buurt van Piacenza in een boshut terug, teneinde in alle rust te sterven.

Na de verschijning van een engel, en de miraculeuze hulp van een hond die hem dagelijks voedsel bracht, knapte hij evenwel op en kon hij zijn reis verder zetten.

Aangekomen in Montpellier werd hij gevangen genomen, omdat men dacht dat Rochus een spion was en hij zijn eigenlijke afkomst verzwegen. Na meer dan 5 jaar gevangenis, overleed Rochus op 32-jarige leeftijd op 16 augustus 1327. Pas dan herkende men de ware identiteit van de man aan een kruisvormige moedervlek op zijn borst, die sinds zijn geboorte aanwezig was, en steeds groter was geworden. Rochus werd alsnog met alle eer begraven.

Wanneer een eeuw later in Konstanz de pest uitbrak tijdens het Concilie, dat daar in 1414 werd gehouden, ontstond een verering van de Hl. Rochus en werden meermaals processies ter zijner ere gehouden. Na het verdwijnen van de pest in deze stad, werd de Hl. Rochus patroonheilige voor de pest, en ontstonden vele hospitalen voor pestzieken die naar hem werden genoemd.

Zo werd ook voor de opname van pestzieken een St.-Rochusziekenhuis gebouwd in Antwerpen in de (toenmalige) Lepelstraat in 1496, en wel naast het reeds bestaande Zinnelozengesticht, opgericht in 1453.

Helaas blijft niets meer over van geen van deze beide gebouwen, daar ze op het eind van de 19de eeuw plaats moesten ruimen voor het nieuw op te richten Instituut voor Tropische Geneeskunde, dat recent zijn 100ste bestaansverjaardag vierde.

Gelukkig werd reeds in de 17de eeuw aan de overzijde van de toenmalige Lepelstraat, recht tegenover het St.-Rochusziekenhuis, een nieuw klooster met bijbehorende kapel gebouwd, die nog steeds de naam draagt van St.-Rochus, en nog steeds in de inmiddels gelijknamige St.-Rochusstraat gelegen is. Dit klooster en de kapel werden door de Kartuziers vanaf 1634 gebouwd.

De Kartuziers hadden zich in 1324 in de omgeving van Antwerpen, namelijk op 't Kiel, gevestigd. De kartuis van Sint-Catharina, ooit welvarend en in 1413 eigenaar van de heerlijkheid 't Kiel, werd echter in 1542 op bevel van de stadsmagistraat van Antwerpen platgebrand als voorzorgsmaatregel tegen de invallen van Maarten van Rossem. De monniken vluchtten naar de stad, maar hen werd geweigerd binnen de muren van Antwerpen een nieuw klooster te bouwen. In 1544 vertrokken ze naar Lier waar ze een nieuw en prachtig klooster oprichtten, wederom gewijd aan Sint-Catharina.

Dit klooster in Lier had evenwel een refuge-huis in Antwerpen, met name op de hoek van de (huidige) Sint-Rochusstraat en de Begijnenstraat. Het is hier dat de kartuziers van Vucht (gelegen in de buurt van 's Hertogenbosch), die op de vlucht waren voor gelijkaardige aanvallen, neerstreken vanaf 1619 en hun kloosterleven voortzetten.

In het begin werd de mis gevierd in het Sint-Rochusgasthuis aan de overzijde van de straat, maar in 1626 werd hun eerste kapel in het nieuwe klooster gewijd. Gedurende een halve eeuw is men druk doende geweest met het bouwen van het klooster: eerst een pandgang en de cellen (1634-1639), dan de gemeenschapsgebouwen: kloostervleugels en gaanderij (1660-1664), en tenslotte de nieuwe en huidige kerk (1673-1677), gewijd aan het Heilige Kruis.

Op 28 mei 1783 werden de kartuizermonniken uit hun klooster verdreven, vermoedelijk in verband met de bemoeienissen van de Weense Keizer-koster tijdens de Oostenrijkse tijd, en werden de gebouwen gebruikt als kazerne; in 1788 vestigt er zich een diamantslijper, Maarten Cuyllits, die zelfs in de kerk 23 slijpmolens installeert! Het verhaal wil dat hij er de diamanten voor de Franse kroonjuwelen maakte. In 1793 nemen de in Antwerpen gebleven monniken opnieuw bezit van hun klooster, maar niet voor lang. Al in 1794 maakt de Franse bezetter opnieuw een einde aan de kartuis.

De orde der zusters Kapucinessen kocht vervolgens op 13 januari 1834 de gebouwen van de voormalige kartuis en bracht er diverse verbouwingen en herstellingen in aan. In het bijzonder werden een onderdeel van de kartuis, het zgn. "Groot Pand", en de bijhorende kartuizercellen afgebroken om het materiaal voor de verbouwing elders te gebruiken. Op deze gronden verrees van 1854 tot 1859 de "fameuze" gevangenis van de Begijnenstraat naar een ontwerp van Joseph Dumont.

Op 24 september 1835 kon de zustergemeenschap naar het resterende deel van het klooster in de Sint-Rochusstraat verhuizen, en twee maanden later namen ze het slot aan. Dit betekent dat voor de zusters het contact met de buitenwereld tot een minimum beperkt en streng gereguleerd werd. De bezoekerskamers zijn bijvoorbeeld allemaal uitgewerkt met traliewerk en doorgeeftrommels.

In de kloosterbouw worden zelfs de maximale deur- en vensteropeningen van elke cel vastgelegd.

Van dit voormalige kartuizerklooster, later het klooster van de kapucinessen, werden bij koninklijk besluit van 1955 de kerk- en kloostergevels aan de Sint-Rochusstraat, de binnenkoer met de loggia's en de twee nog overgebleven kartuizerkluizen, als monument bewaard.

In het klooster herinnert slechts de inscriptie "S Patri Brunon Sacrum" boven de doorgang van de sacristie naar de kerk, aan de glorieuze tijden van de kartuis.

Recent werd, op vraag van het departement "Monumenten en Landschappen" van de Vlaamse Gemeenschap, het gehele complex aangekocht door het Prins Leopold Instituut voor Tropische Geneeskunde in de jaren 1990 en hierdoor van verdere afbraak behoed. Ingrijpende renovatie en verfraaiing liet toe de diverse lokalen van het klooster een nieuwe bestemming te geven, met o.m. een conferentiezaal, leslokalen, en kantoren voor medewerkers van het Tropisch Instituut.

Bij de viering op 22/11/2006 van het 100-jarig bestaan van dit Instituut aan de zuidzijde van de St.-Rochusstraat, konden dan ook de oude kloostergebouwen van de voormalige kartuis aan de overzijde van de straat feestelijk worden ingehuldigd als "Internationale Rochuscampus" van het Instituut voor Tropische Geneeskunde.

Aldus blijft een (zij het zeer) onrechtstreeks getuigenis van het vroegere St.-Rochusgasthuis voor pestzieken voor toekomstige generaties behouden.

Prof. Dr. R. Van Hee

Instituut voor de Geschiedenis van de Geneeskunde en de Natuurwetenschappen, Universiteit Antwerpen

Bibliografie

Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen. Een inventaris van het cultuurbezit in België.

Stad Antwerpen – de 16de-eeuwse stadsuitbreiding, 1979, 792 p., 1700 ill.

Archieven

Instituut voor Tropische Geneeskunde-Grafische Dienst. Nationalestraat 155, 2000 Antwerpen.

ROHM Antwerpen – Cel Monumenten & Landschappen Copernicuslaan 1 (bus 6), 2018 Antwerpen

Provinciearchief Antwerpen, Koningin Elisabethlei 22, 2018 Antwerpen.

Dankwoord

Dit artikel kwam tot stand op basis van een eindwerk van Sarah Daniels en Christel Hofman, voltooid in het Academiejaraar 2003-2004, in het kader van het vak Wetenschapsgeschiedenis, aan de Faculteit Letteren en Wijsbegeerte en de Architectuur-Hogeschool van de Universiteit Antwerpen.

Toen ik in september 11. ter gelegenheid van een radiologisch symposium in Nancy verbleef, werd me meermaals de vraag gesteld “Que se passe-t-il dans votre pays?” Wanneer ik in Frankrijk jaren terug mijn verhaal deed over het territorialiteitsbeginsel dat door de Franstaligen in België niet gerespecteerd wordt, over de geldtransfers uit Vlaanderen die Wallonië niet uit het slop helpen, en over de Vlaamse vraag naar bijkomende bevoegdheden die door de Franstaligen geweigerd worden, kreeg ik telkens het meewarig antwoord “Mais les Flamands forment quand-même la majorité en Belgique”. Niet zo deze keer, nu luisterde men belangstellend en aandachtig.

Stand van zaken

Na twee mislukte formatiepogingen Leterme en met Verhofstadt III staan we, inzake staatshervorming in het algemeen en communautarisering van de gezondheidszorg in het bijzonder, geen stap verder dan op de verkiezingsdatum van 10 juni 2007.

Positief is dat de Vlaamse politieke partijen een splitsingsvoorstel voor Brussel-Halle-Vilvoorde hebben goedgekeurd, dat minister Marino Keulen de burgemeesters die in de Vlaamse rand de wet met de voeten traden niet benoemde en dat de Commissie van het Vlaams Parlement een voorstel van decreet goedkeurde voor een Vlaamse inspectie van de Franstalige basisscholen, die in de faciliteitengemeenten door de Vlaamse Gemeenschap gesubsidieerd worden. Positief is eveneens dat Yves Leterme zijn belofte gestand bleef om – weliswaar zonder garanties – aan een staatshervorming te werken, dat de Vlaamse politieke partijen in principe achter dat project blijven staan en dat de Vlaamse publieke opinie geradicaliseerd is. Negatief is dat Vlaams Belang en Lijst Dedecker uitgesloten werden uit de “Octopusgroep” die de staatshervorming moet voorbereiden, dat die groep communautair paritair – dus niet volgens de 60 N/40 F verhouding – wordt samengesteld en dat Verhofstadt III niet eens paritair is samengesteld: 7 Franstalige ministers en 6 Vlaamse buiten de eerste-minister zelf, dit in tegenstelling met de gebruikelijke opbouw van elke federale regering.

Een ander element dat de overdracht van federale bevoegdheden naar de deelstaten zal bemoeilijken is de lege federale staatskas (DS 05.01.08). Dat de Waalse politici nieuwe bevoegdheden zonder bijkomende centen zullen aanvaarden is zeer onwaarschijnlijk.

De Waalse afwijzing

“De Franstaligen zijn er nu van overtuigd dat een staatshervorming nodig is om de eenheid van het land te bewaren” schrijven meerdere Vlaamse kranten.

Ik ben daar niet van overtuigd. Ik zie niet in waarom madame “non” Milquet haar mening zou wijzigen nu ze het gezelschap kreeg van madame “mêrue” Onkelinx; bovendien heeft Milquet via Josly Piette een stevige greep op “Werk” en zit Onkelinx gebeiteld in de zetel van “Sociale Zaken en Volksgezondheid”, twee ministeries waarvan beiden het unitaire karakter met hand en tand zullen verdedigen.

En Marie Arena, PS-minister-presidente van de Franse Gemeenschap, pleitte recent voor de refederalisering van de preventieve gezondheidszorg (Knack 21.11.07).

Ook PS-minister van Klimaat en Energie, Paul Magnette, liet noteren: “Voor ons is er één sokkel waaraan onder geen beding mag worden geraakt: dat is die van de interpersonale solidariteit. Daaronder versta ik de fiscaliteit, sociale bescherming en de arbeidsmarkt” (DS 04.01.08).

Het proefballonnetje “Confederalisme beter dan separatisme” van PS-vice-voorzitter Philippe Moureaux in Le Vif/L’Express (04.01.08) leek op het eerste gezicht een opening te maken. Bij nadere analyse bleek hij slechts bereid om bvb. inzake de gezinsbijslagen aan de Gewesten een bestedingsautonomie van 5% van het totale budget toe te kennen, en daartegenover zou dan moeten staan: de uitbreiding van het Brusselse Gewest en een versterking van de communautaire grendel van 2/3 tot 3/4 van de stemmen in het federale Parlement. Beschouwt die man de Vlamingen als debielen?

Wat nu?

We mogen er ons aan verwachten dat elke Vlaamse eis voor meer bevoegdheden zal geneutraliseerd worden door een Franstalige tegeneis zoals de uitbreiding van Brussel en andere eisen die er op gericht zijn de Vlaamse macht verder af te knabbelen zoals gelijktijdige federale en gewestelijke verkiezingen, een federale kieskring, een paritaire senaat en refederalisering van Vlaamse bevoegdheden.

Met het pleidooi van Vivant-voorzitter Roland Duchâtelet voor de uitbreiding van Brussel tot gans Vlaams- en Waals-Brabant (GvA en HBvL 07.01.08) is de bereidheid van Vlaamse politici tot uitverkoop van Vlaanderen reeds aangetoond. Ook Guy Verhofstadt deed reeds zijn duit in het zakje door zijn voorstellen van o.a. samenvallende federale en gewestelijke verkiezingen, van een federale kieskring, een paritaire senaat, refederalisering van ontwikkelingssamenwerking en bijkomende rechten voor de Franstaligen in de zes faciliteitengemeenten van de Vlaamse rand bij een eventuele splitsing van B-H-V (Communautaire nota Guy Verhofstadt: Een voorstel tot staatshervorming, 08.01.08, www.deredactie.be) Dat belooft.

Zullen de Vlaamse politici stand houden? Zullen zij er de Waalse politici van kunnen overtuigen dat meer bevoegdheden voor de deelstaten op termijn ook in het voordeel van Wallonië zijn? Of zullen zij minstens de verdere afbraak van Vlaamse macht willen verhinderen?

Geen staatshervorming is in elk geval beter dan een waarbij Vlaanderen stappen achteruit zet. En afstand van Vlaams grondgebied kan in geen geval.

Overigens vragen wij ons af wanneer de Vlaamse onderhandelaars de communautarisering van de gezondheidszorg eindelijk op tafel zullen leggen: was dat niet een van de belangrijkste punten uit de resoluties van het Vlaams Parlement in 1999 en uit de Vlaamse regeringsverklaringen in 1999 en 2004? We zien er met spanning naar uit.

ALLOCHTONEN

Er is een probleem met de doorstroming van allochtonen naar de arbeidsmarkt (DT 30.06.07) evenals naar het hoger en universitair onderwijs (HBvL 03.09.07).

Een belangrijke oorzaak is de taalachterstand. Luc Standaert heeft gelijk wanneer hij schrijft: “Alle kleutertjes zouden naar de kleuterschool moeten gaan, vooral die waar thuis een andere taal gesproken wordt dan het Nederlands. Op kleuterleeftijd leren ze immers letterlijk spelenderwijs een nieuwe taal, het Nederlands. Diegenen die de kleuterschool overslaan blijven die handicap meeslepen, tot in het hoger onderwijs waar jongeren van anderstalige komaf vaak falen omdat ze te weinig vertrouwd zijn met het academisch Nederlands dat daar nodig is” (HBvL 03.09.07).

Vlaams minister van Onderwijs en Werk, Frank Vandenbroucke, is zich daarvan bewust en stelde o.a. een inschrijvingsplicht van alle vijfjarigen in de kleuterschool in het vooruitzicht vanaf 1 september 2009 (DS 23.09.06 en HLN 07.03.07).

Een bijkomende handicap voor de Nederlandse taalvaardigheid bij vele Marokkaanse en Turkse kinderen is, zoals uit onderzoek aan de Universiteit Antwerpen blijkt, dat Marokkaanse en Turkse jongeren steeds meer hun partner uit het moederland halen (DS 16.12.06).

Sinds 2004 bestaat in het Overlegcentrum van Vlaamse verenigingen (OVV) een werkgroep “Nieuwe Vlamingen”, die de hand reikt aan allochtonen die zich in onze volksgemeenschap willen integreren. Geïnteresseerden kunnen meer inlichtingen bekomen bij Rudi Dierick (e-post: rudi.dierick@skynet.be)

EUROPA

Op 13 december 2007 werd het **Europese “Hervormingsverdrag”**, dat de ter ziele gegane Europese Grondwet vervangt, en reeds afgesloten werd op 23 juni 2007, plechtig ondertekend te Lissabon door de 27 staatshoofden en regeringsleiders van de EU; het moet op 1 januari 2009 van kracht worden (DS 14.12.07).

Het hervormingsverdrag herneemt bijna volledig alle institutionele vernieuwingen uit de verworpen Europese Grondwet (Kristien Van Haver, DT 20.10.07), zodat Hendrik Vos, politicoloog Universiteit Gent, ironisch schreef: “De Grondwet werd uit elkaar gehaald en met precies dezelfde stukken werd een nieuw meubel gebouwd. Het zag er anders uit, maar het was hetzelfde” (DS 07.12.07).

De toetreding van **Turkije** tot de EU staat op een laag pitje.

In haar Europa-Nieuwsbrief (herfst 2006) schrijft Europees parlements lid Marianne Thyssen dat het Europees Parlement in een kritisch verslag vaststelde dat Turkije het afgelopen jaar onvoldoende vooruitgang boekte bij interne hervormingen, in het bijzonder op het gebied van godsdienstvrijheid en vrijheid van meningsuiting, rechten van minderheden, vrouwenrechten, de uitvoering van gerechtelijke uitspraken door overheidsdiensten en de culturele vrijheid.

Bij een peiling van Maurice de Hond in Nederland sprak 67 % zich uit tegen de Turkse toetreding, 28 % was voor en 5 % gaf geen mening (Tussendoor Nieuwsflits VVB 15.05.07).

De Franse president Nicolas Sarkozy heeft al herhaaldelijk gezegd dat Turkije volgens hem geen plaats heeft in de EU en dat beter een geprivilegieerd partnerschap wordt opgestart (DT 26.06.07).

En in haar vooruitgangsrapport vraagt de Europese Commissie aan Turkije doorgedreven inspanningen voor vrije meningsuiting en de rechten voor de niet-moslims, onder meer ook voor de Koerdische minderheid (DT 07.11.07).

Sinds jaren bestaat er discussie over het **bestuursmodel** dat de EU moet aannemen: enerzijds zijn er de federalisten die een sterk supranationaal bestuur willen boven de lidstaten, anderzijds zijn er de confederalisten die de Unie zien als een bond van staten die hun soevereine beslissingsmacht behouden en delen (Bernard Bulcke, DS 22.01.07).

Bart Sturtewagen stelt vast dat de voorstanders van een “ever closer union” sinds het recent gesloten Europees verdrag duidelijk in de minderheid zijn (DS 25.06.07).

Eenzelfde geluid horen we bij Mia Doornaert: “Nochtans is het maar al te duidelijk dat de wind in Europa niet in de richting van verdere integratie waait. Er komt geen supranationaal Europa dat de nationale staten vervangt. Gehechtheid aan de eigen identiteit en soevereiniteit neemt intengendeel weer toe” (DS 12.11.07).

Ook Alexandre Lamfalussy, de Belgische monetaire expert die mee aan de wieg van de Euro stond, is van mening dat de EU niet moet oproepen tot een supranationale staat en stelt het Duitse model, met uitgebreide bevoegdheden voor de Länder, tot voorbeeld (DT 29.03.07).

En een zeer actuele boodschap brengt ons Robin Shepherd, senior medewerker voor Europa bij de Londense denktank Chatham House: “Als België moeite heeft om twee nationale gemeenschappen bijeen te houden in een staat, kunnen botte pogingen van integrationisten om het lot van de 27 lidstaten nauw aan elkaar te koppelen wel eens eindigen in bittere tranen” (DT 20.09.07).

Het zal U, beste lezer, wellicht niet verwonderen dat ik de stelling van Shepherd onderschrijf.

Eric Ponette

8 januari 2008

PRO MEDICIS BRUSSEL

promotie van tweetalige gezondheidszorg in brussel

PMB-wie?

Pro Medicis Brussel is sinds 2005 niet langer een zijproject, maar een zelfstandige organisatie (vzw). De opdrachtgevers zijn de Vlaamse minister Bert Anciaux, bevoegd voor Hoofdstedelijke Aangelegenheden en het [VGC- collegelid Brigitte Grouwels, bevoegd voor Gezondheid](#). Deze vzw ontwikkelde reeds tal van initiatieven ter versterking van de tweetalige zorg te Brussel, vaak het verhogen van de Nederlandskundigheid. Zij richt zich daarbij tot gezondheidswerkers -al dan niet in spe: scholieren, studenten en beroepskrachten in alle zorgdisciplines. Pro Medicis Brussel heeft activiteiten op het vlak van aantrekken en behouden van zorgverleners in Brussel (o.a. stages), taal en zorg, verpleegkunde, eerstelijnsgezondheidszorg en tot slot het in kaart brengen van Nederlandskundige zorgverleners.

Ontstaan H-team

Binnen haar werkgroep ziekenhuisverpleegkunde werd er nagedacht over het tekort aan verpleegkundigen in de ziekenhuizen. Dit is een algemeen Westers probleem, dus niet enkel voor Brussel. Door de grote schaarste is de uitdaging in Brussel evenwel dubbel zo groot, want waar vind je goede tweetalige verpleegkundigen? Na onderzoek van de aanwervingsgegevens, van de in- en uitstroomgegevens van de Brusselse verpleegscholen (Erasmus, Ehsal en Sint-Guido) stelden we vast dat de jonge verpleegkundigen steeds dichter bij huis aan de slag gaan, het liefst onder de kerktoren. Dit in tegenstelling tot hun bijna 20 jaar oudere collega's die zelfs van buiten de provincie Brabant komen. Daarnaast merkten we een heel lage instroom in de scholen van leerlingen uit Brussel.

Dit bracht ons tot de conclusie dat we voor meer tweetalige verpleegkundigen de instroom van 'Brusselse' leerlingen in de verpleegscholen dienen te verhogen, zodat er op middellange termijn een grotere pool van 'Brusselse' afgestudeerden is. Vanuit dit kader werd het allernieuwste project van Pro Medicis Brussel op 19/09/2007 gelanceerd in de pers, onder de wervende titel: 'Kus van de verpleegster en een bank vooruit'.

Kus van de verpleegster en een bank vooruit

Een kus, inderdaad! Bewust werd voor dit nieuwe project een positief en enthousiast geluid de wereld ingestuurd. Deze keer geen witte woede maar een wervende campagne van een sector vol warme, betrokken, zorgzame professionals, die houden van hun beroep en dat ook willen uitdragen.

Met dit project zet Pro Medicis Brussel een nieuwe, dynamische stap in het promoten van 2-talige zorg bij gezondheidswerkers of studenten met interesse voor de sector.

Met de boodschap: 'Brussel is hip, tweetalige zorg is nodig en de zorgsector heeft toekomst' trekt een promoteam van fiere, gemotiveerde Vlaamse verpleegkundigen uit diverse Brusselse ziekenhuizen naar de secundaire scholen in Brussel en de Rand.

Doel van dit initiatief is enerzijds Vlaamse jongeren aanzetten om voor de zorgsector te kiezen door de sector en meer specifiek het beroep van verpleegkundige beter bekend en bemind te maken. Anderzijds willen zij Brussel promoten als leuke studentenstad boordevol opleidings- en tewerkstellingskansen in de zorgsector. Met het enthousiasme van dit H-team – de "H" verwijst naar "Health" – hoopt Pro Medicis Brussel meer jongeren over hun aarzelingsheer te helpen om te kiezen voor een zorgberoep.

In ware survivalstijl met een rugzak vol materiaal trekken deze 'gidsen' naar de scholen om in een 2-uur durende sessie over hun geliefde zorgsector te getuigen, te informeren en enkele vooroordelen uit de weg te ruimen. Een sprekende fotoreportage met zwart-witfoto's laat hen toe een persoonlijke getuigenis te brengen over alle facetten van hun job. Daarnaast geeft een wervend filmpje, waarin Grietje Vanderheyden (o.a. van de Ketnet band) Brussel doorkruist op zoek naar opleidingen, stages en collega's, een prettig en ruim beeld van de 'witte' sector. Natuurlijk hoort er een coole website bij (www.h-team.be) waarin de ontdekkingstocht kan verder gezet worden.

Doelgroep zijn de leerlingen uit het 4de, 5de en 6de jaar. Vooral leerlingen uit richtingen zoals verzorging, gezondheids- en welzijnswetenschappen, sociaaltechnische wetenschappen of uit humane wetenschappen zullen zich ongetwijfeld sterk aangesproken voelen. Maar ook andere leerlingen, op zoek naar de voor hen geschikte studiekeuze in het secundair onderwijs of daarna, worden geprikkeld om voor de zorgsector te kiezen. Na enkele maanden hebben we ook reeds sessies gegeven in scholen waarin we

de ganse waaier aan mogelijkheden in de zorgsector van verzorging over kinesitherapie tot geneeskunde belichten. Momenteel werken de Brusselse ziekenhuizen UZ Brussel, Sint-Jan en Sint-Michel, Europaziekenhuizen en verschillende Iris Ziekenhuizen actief mee aan het project. Zij vonden elk een 5-tal verpleegkundigen bereid om jongeren te enthousiasmeren over hun vak. Andere Brusselse ziekenhuizen blijven echter meer dan welkom om ook mee te stappen in het H-team. Het project van de werkgroep ziekenhuisverpleegkunde van Pro Medicis Brussel krijgt de steun van

Mevr. Brigitte Grouwels, collegelid van de Vlaamse Gemeenschapscommissie via middelen van het Stedenvonds. Zij was van aanvang enthousiast over de bruisende, positieve boodschap en de jeugdige frisheid van het H-team.

Ann Mertens en Dieter De Court

Meer info: info@h-team.be - www.h-team.be - www.promedicisbrussel.be

DE KOSTEN VAN DE VERGRIJZING ZIJN IN VLAANDEREN LAGER DAN IN WALLONIË

De transfers in de Sociale Zekerheid blijven bestaan of nemen zelfs nog toe¹

Mensen die erg gehecht zijn aan België of om andere redenen geen voorstander zijn van de splitsing van de Sociale Zekerheid tonen zich bezorgd om het lot van de Vlamingen en de vergrijzing die ons bedreigt en vinden juist daarin een reden om de Sociale Zekerheid niet te splitsen. Jammer dat deze bezorgde mensen hun goede bedoelingen niet onderbouwen met cijfers.

Voor een goed begrip is het noodzakelijk om een onderscheid te maken tussen de vergrijzing als een demografisch verschijnsel en de vergrijzing als een al of niet economisch probleem.

1. De vergrijzing: demografisch bekeken²

De volgende bevolkingsgroepen zijn voor de sociale zekerheid van belang:

- Jongeren: 0 – 19 jaar
- Bevolking op actieve leeftijd: 20 – 64 jaar
- Ouderen: 65 – plussers (w.o. ook de 80 – plussers)

De evolutie van deze bevolkingsgroepen tot het jaar 2050 laat het volgende zien:

1. Het aantal jongeren daalt in Vlaanderen beduidend (- 13 %), daalt in Wallonië lichtjes (- 2 %) en stijgt in Brussel lichtjes (+ 2 %)
2. Het aantal personen op actieve leeftijd (niet te verwarren met actieve personen) daalt in Vlaanderen beduidend (- 12 %), blijft in Wallonië ongeveer stabiel en stijgt in Brussel beduidend (+ 10 %)
3. Het aantal 65-plussers stijgt in Vlaanderen snel en aanzienlijk en loopt op tot + 70 %; Wallonië volgt dezelfde evolutie met enkele jaren vertraging maar stijgt uiteindelijk ook in dezelfde mate (+ 71 %); in Brussel, als gevolg van de aanzienlijke immigratie, is de stijging beperkt tot + 46 %
4. Het aantal 80-plussers (een onderdeel van de voorgaande groep) stijgt in Vlaanderen fenomenaal (+222 %); in Wallonië ook (+ 201 %); in Brussel is er een verdubbeling (+ 99 %). Dit is voor de pensioenen, en nog veel meer voor de gezondheidszorg en de bejaardenzorg een nog nooit geziene uitdaging.

Besluiten uit de demografische kijk op de vergrijzing

1. De vergrijzing in België vertoont in de drie Gewesten belangrijke verschillen.
2. Volgens diverse maatstaven bekeken is de vergrijzing in Vlaanderen groter dan in de andere Gewesten.
3. De toename van het aantal 65-plussers is zowel in Vlaanderen als in Wallonië zeer groot. Vlaanderen loopt ongeveer drie jaar voorop; in 2050 komen beide op hetzelfde niveau.

Is dit voor Vlaanderen een probleem? Of een positief resultaat?

Eén van de oorzaken van het verschil in vergrijzing is het feit dat de Vlamingen langer leven dan de Walen. Hebben we betere dokters? Of slikken we minder medicamenten? Is het te danken aan meer preventieve geneeskunde? Of betere thuis- en bejaardenzorg? Is méér werken gezond? Of zit het in de genen? In ieder geval ligt hier nog een heel onderzoeksveld voor de medische wetenschap en de gezondheidseconomie.

De demografische kijk op de vergrijzing laat echter niets zien over de betaalbaarheid ervan.

2. De vergrijzing: economisch bekeken

De betaalbaarheid van de sociale uitkeringen is enerzijds afhankelijk van de behoeften aan sociale uitkeringen en anderzijds van het aantal economisch actieven.

2.1 Kostprijs van de vergrijzing volgens de Studiecommissie voor de vergrijzing (SCvV)

Deze Studiecommissie drukt de kostprijs van de vergrijzing uit als de toename van de Sociale Lasten in % van het b.b.p. (bruto binnenlands product)

Op basis van tal van hypothesen en statistische modellen kwam de SCvV in haar eerste jaarverslag uit op een kostprijs van 3,4 % in 2030. Of een bedrag van 10 miljard euro wat zij zeer aanzienlijk noemde. Ondertussen is de Commissie vijf jaar na elkaar verplicht geweest om de kostprijs telkens hoger in te schatten. In haar laatste jaarlijks verslag van mei 2007 is de kostprijs al bijna verdubbeld.

De SCvV zegt niets over de kostprijs per gewest.

2.2 De kostprijs van de vergrijzing in Vlaanderen t.o.v. Wallonië

We onderstrepen dat het hier niet gaat om een raming van de absolute kosten van de vergrijzing maar om een vergelijking van het relatieve kostenverschil tussen Vlaanderen en Wallonië. M.a.w. welk Gewest is het best in staat om de vergrijzing te betalen? Hiervoor gebruiken we de verhouding tussen de betaallast (de som van alle sociale uitkeringen) en de betaalkracht (de tewerkstellingsgraad, in het bijzonder het aantal werkenden in de private sector).

2.2.1 Vlaanderen start met grote voorsprong

Takken van de Sociale Zekerheid	Sociale uitkeringen in EUR per werkende in de private sector ⁽³⁾ ⁽⁴⁾		
	Vlaanderen	Wallonië	Vlaanderen t.o.v. Wallonië
Kinderbijslagen	979	1.398	- 30 %
Werkloosheid	1.546	2.564	- 40 %
Pensioenen	4.226	5.360	- 21 %
Ziekte en Invaliditeit	4.535	6.176	- 27 %
Arbeidsongevallen en Gewaarborgd Ink.	515	816	- 37 %
TOTAAL	11.802	16.314	- 28 %

Als we de in Vlaanderen en in Wallonië uitgekeerde sociale voorzieningen omrekenen naar het bedrag per werkende in de private sector dan ligt de verhouding tussen betaallast en betaalkracht in Vlaanderen 28 % lager dan in Wallonië. M.a.w. indien de Sociale Zekerheid zou gesplitst zijn, dan zou Vlaanderen in staat zijn om de sociale uitkeringen aanzienlijk te verhogen en/of de sociale en fiscale bijdragen gevoelig te verlagen. Deze mogelijkheid hebben de Vlamingen al meer dan 20 jaar getransfereerd naar Wallonië en Brussel. In het jaar 2000 bedroeg de transfer in de Sociale Zekerheid 3,34 miljard EUR. In de erop volgende jaren is het bedrag nog toegenomen.

De kernvraag is dus: zal, als gevolg van de vergrijzing, het Vlaams kostenvoordeel van 28 % omslaan in een kostenna-deel? Wat dan zou betekenen dat bij een unitaire Sociale Zekerheid de transfers zouden vloeien van Wallonië naar Vlaanderen.

2.2.2 Evolutie van de Betaallast

Voor de diverse takken van de Sociale Zekerheid zal de betaallast vooral afhankelijk zijn van de demografische evolutie van bepaalde bevolkingsgroepen, van de werkloosheid en de gezondheidszorgen. Voor deze laatste houden we rekening met het kostenprofiel volgens leeftijd plus een jaarlijkse groeivoet van 1 %.

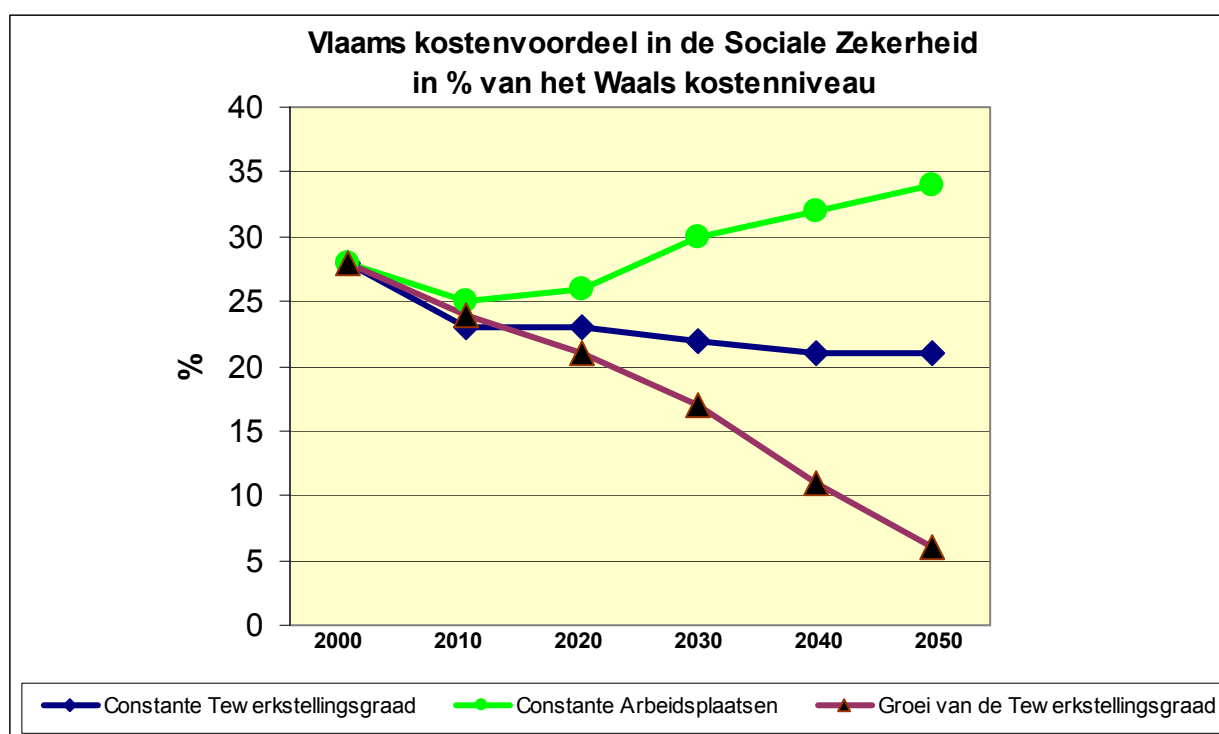
2.2.3 Evolutie van de Betaalkracht

We gaan uit van drie verschillende hypothesen:

- Hypothese 1. Behoud van de tewerkstellingsgraad
- Hypothese 2. Behoud van het aantal arbeidsplaatsen (dit komt neer op een stijging van de tewerkstellingsgraad in Vlaanderen en ongeveer het behoud van de tewerkstellingsgraad in Wallonië)
- Hypothese 3. Toename van de tewerkstellingsgraad (leunt dicht aan bij de hypothese van de ScvV).

Bij iedere hypothese wordt het aantal werkenden in de private sector bepaald door rekening te houden met het aantal werkenden in het onderwijs en in de openbare sector.

De resultaten van de berekeningen zijn weergegeven in onderstaande grafiek.

Hypothese 1. Behoud van de tewerkstellingsgraad in beide Gewesten

In dit geval blijft Vlaanderen beter in staat om de vergrijzing te betalen. Het kostenvoordeel van 28 % daalt naar 21 %. De transfers blijven dus in grote mate bestaan.

Dit is nochtans een voor Vlaanderen zeer ongunstige hypothese omdat in dit geval, door de daling van de bevolking op actieve leeftijd, er in Vlaanderen 275.000 bestaande arbeidsplaatsen in de private sector verloren gaan. Dit is 1 op 7. (In Wallonië, waar de bevolking op actieve leeftijd ongeveer stabiel blijft, blijft ook het aantal arbeidsplaatsen ongeveer stabiel).

Hypothese 2. Behoud van het aantal arbeidsplaatsen in beide Gewesten

In dit geval versterkt Vlaanderen nog zijn positie om de vergrijzing te betalen. Het kostenvoordeel stijgt van 28 % naar 34 %. De transfers nemen dus nog toe. Dit is echter een voor Vlaanderen zeer gunstige hypothese. Noodgedwongen moet de tewerkstellingsgraad in Vlaanderen dan stijgen naar 72 % in 2050. Dit is iets meer dan de Lissabonnorm van 70 %. Een zware opgave maar haalbaar vermits België heeft toegezegd om deze norm al te halen in 2010. Deze hypothese illustreert de absolute noodzaak om alle hefboomen voor een eigen tewerkstellingsbeleid in Vlaamse handen te nemen.

Hypothese 3. Toename van de tewerkstellingsgraad in beide Gewesten

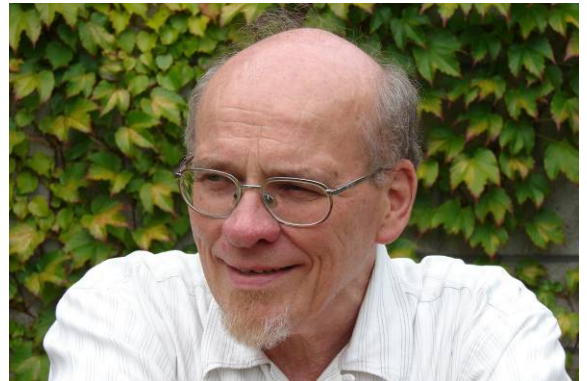
Zelfs in dit voor Wallonië gunstig scenario blijft Vlaanderen nog altijd beter in staat om de vergrijzing te betalen. Het kostenvoordeel van 28 % daalt tot 17 % in het jaar 2030 en zakt nadien verder tot 6 % in 2050. Er blijven dus nog altijd transfers stromen van Vlaanderen naar Wallonië.

Besluiten uit de economische kijk op de vergrijzing:

1. Zowel in Vlaanderen als in Wallonië zullen de kosten van de vergrijzing zeer groot zijn.
2. De kosten zullen in Vlaanderen lager zijn dan in Wallonië. Bij een unitaire sociale zekerheid zou het kunnen dat de transfers dalen maar een stijging is niet uitgesloten (zoals in hypothese 2).
3. De splitsing van de sociale zekerheid, inbegrepen het stopzetten van de transfers, zal niet voldoende zijn om de kosten van de vergrijzing in Vlaanderen te betalen. Pleiten voor het behoud van de solidariteit is dus pleiten voor een afbouw van de sociale voorzieningen voor de Vlamingen.
4. Niet de demografische evolutie, maar de tewerkstellingsgraad is de bepalende factor om de draagkracht van de vergrijzing te bepalen.
5. Het streven naar een hogere tewerkstellingsgraad betekent voor beide Gewesten een totaal verschillend probleem. Wallonië moet proberen om 270.000 bijkomende arbeidsplaatsen te scheppen in de private sector (d.i. + 32 %). Vlaanderen moet proberen om 275.000 bijkomende werkwilligen te vinden om de bestaande arbeidsplaatsen in de private sector niet te laten verloren gaan. Beide opdrachten zijn moeilijk maar waarschijnlijk is de Vlaamse opdracht toch makkelijker. In ieder geval vraagt het verschil in de aard van de problemen om verschillende oplossingen, die bovendien veel verder gaan dan een eigen tewerkstellingsbeleid.

Herman Deweerdt

Lid van het Aktiekomitee Vlaamse Sociale Zekerheid

¹ Voor de volledige tekst zie de gelijknamige publicatie van het AK-VSZ december 2006

² N.I.S. Bevolkingsvooruitzichten 2000 - 2050 per Gewest en per geslacht

³ N.I.S. Werkgelegenheid en Werkloosheid – enquête naar de arbeidskrachten – 2.000 De gebruikte definities beantwoorden aan de criteria van het Internationaal Arbeidsbureau en wijken af van deze die de R.V.A. gebruikt.

⁴ Op basis van de cijfers van ABAFIM – oktober 2004 (Administratie Budgettering Accounting en Financieel Management van de Vlaamse Gemeenschap) en N.I.S. Werkgelegenheid en Werkloosheid

NOG OVER FRANS DAELS

In het zeer lezenswaardig en deskundig artikel van collega Johan Mattelaer in *Periodiek* nr. 4, okt-nov-dec 2007, “Van taboe naar vrijheid”, dat handelt over de geschiedenis van de seksualiteit in de XX ste eeuw, Deel I, citeert hij een verslag uit het dagblad “Het Volk” van 25 december 1921 over een voordracht door Prof. Dr. Frans Daels.

Voor sommigen die niet voldoende vertrouwd zijn met de figuur van Frans Daels, kan dit dagbladverslag misschien een misleidende indruk geven over deze bekende arts. Frans Daels, die zelf uit een Franstalig elitair Antwerps gezin stamt, heeft gedurende W.O. I, als oorlogsvrijwilliger en legerarts, de noden van de eenvoudige Vlaamse soldaat leren kennen evenals de

vernederingen die hij moest ondergaan. Sociaal bewogen en zelf een ascetisch leven leidend ging zijn bekommernis in de eerste plaats naar de lijdende mens, maar ook, vanuit zijn christelijke levensvisie, naar de morele weerbaarheid van de Vlaamse soldaten. Dit heeft gestalte gegeven aan zijn figuur als Vlaamse voorman.

Maar ook nadien, wanneer hij terug zijn taak opnam als hoogleraar verloskunde en vrouwenziekten aan de Gentse Universiteit, bleef hij zich inzetten voor de gezondheid van de vrouw en hield een overtuigend pleidooi voor een gezonde levenswijze en tegen een “promiscue” seksueel leven dat zoveel ellende en ziekten meebracht. Als arts voelde hij zich verplicht te wijzen op de gevaren die moeder en kind bedreigen door geslachtsziekten, meestal voortkomend uit permissief seksueel gedrag, zeker in een

periode toen de technische en farmaceutische middelen, die heden ten dage ter beschikking staan, nog niet bestonden.

Het is evident, en de auteur bewijst het ten volle in zijn artikel, dat het taboe tegen een “gezonde” seksualiteit niet steunde op rationele gronden.

Maar het kan toch niet ontkend worden dat een ongecontroleerde en ongebreidelde seksualiteit enorme

risico's op gezondheidsgebied meebrengt, om van de mogelijke psychische en sociale gevolgen niet te spreken. Vooral de vrouw, ook in onze Westerse maatschappij, blijft nog steeds zeer kwetsbaar en wordt nog te veel louter als lustobject misbruikt, terwijl pseudo-wetenschappelijke literatuur over seksualiteit, meestal geschreven door zichzelf benoemde “seksuologen”, commercieel hoge toppen scheert. Dit zal ook de houding van Frans Daels, zoveel jaren terug, verklaard hebben.

Dr. R. Lenaerts

KORTE BERICHTEN

TWEDE VLAAMS ZIEKENHUIS IN BRUSSEL?

Vlaamse regering onderzoekt mogelijkheid nieuwe Brusselse polikliniek

Uit de beleidsbrief van 22 november 2007 van Bert Anciaux, Vlaams minister bevoegd voor Brusselse aangelegenheden, vernemen we dat er een opportuniteitsonderzoek loopt over een nieuwe polikliniek in het zuidoosten van Brussel. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door de VUB en hiervoor werd het nodige budget uitgetrokken in het Brusselfonds.

Het VGV steunt sinds lang alle initiatieven om het Nederlandstalig zorgaanbod in Brussel te verbeteren. Het VGV en andere Vlaamse verenigingen vragen sinds vele jaren dat een haalbaarheidsstudie zou uitgevoerd worden voor een tweede Vlaams ziekenhuis in Brussel.

In 2003, gevolg gevend aan een verzochtschrift van de Vlaamse Volksbeweging met 22.020 handtekeningen, vroeg het Vlaams parlement aan de Vlaamse regering een haalbaarheidsstudie voor o.a. een tweede Vlaams ziekenhuis te laten uitvoeren. Die intentie werd opgenomen in de Vlaamse regeringsverklaring van 2004. Bij de bespreking van de beleidsbrief in december 2005 verklaarde minister Bert Anciaux dat hij geen voorstander was van een tweede Vlaams ziekenhuis en dat de haalbaarheidsstudie niet zou uitgevoerd worden. Dat minister Anciaux nu toch een kleine stap wil zetten naar het uitbreiden van het Nederlandstalig zorgaanbod in het zuiden van Brussel kunnen we enkel toejuichen. We moeten er wel bij opmerken dat dit bijlange niet beantwoordt aan wat gevraagd werd door het Vlaams parlement en ingeschreven werd in het Vlaams regeerakkoord. Besluiten dat dit een stap zou zijn naar

het reeds zo lang gewenste tweede Vlaams ziekenhuis lijkt wat voorbarig.

Robrecht Vermeulen

SOLIDARITEIT

Een reuzenkans biedt zich aan om de Vlaamse solidariteit wereldwijd bekend te maken.

In “The Economist” van 20/10 II. wordt gemeld dat de wereldwijde ‘eradicatie’, d.w.z. de definitieve uitroeiing, van malaria doenbaar wordt en 9 miljard US Dollar (7 miljard euro) per jaar gedurende 20 tot 30 jaar zou kosten.

Wat een opportuniteit voor Vlaanderen: slechts 2/3 van onze jaarlijkse belasting aan Wallonië en daarenboven gehuldigd worden als wereldwijde weldoeners! En ditmaal geen ‘NON’. Waarop wachten onze politici?

Jan Peremans

GEZONDHEID EN GEZONDHEIDSZORG

Een Nederlandse journaliste over gezondheidsverschillen in Vlaanderen en Wallonië.

Ingrid Lutke Schipholt verbleef twee maanden in België in het kader van een uitwisseling van Vlaamse en Nederlandse collega's. In *Medisch Contact*, 23/11/2007; 62, nr. 47 bericht zij over de medische sector alhier. Haar bevindingen verschillen niet van de voor onze lezers reeds bekende gegevens, zoals beschreven in het recente boek van Louis Ide. Zij verwijst naar het dubbel zo hoog gebruik van breed spectrum antibiotica door mensen boven de 45 jaar in Wallonië, vergeleken met in Vlaanderen (6,8 % versus 3,4 %). Ook het consumptief gedrag van preoperatief laboratoriumonder-

zoek in ziekenhuizen komt aan de orde: de ziekenhuizen waar hier minst gebruik van wordt gemaakt liggen in Vlaanderen, terwijl de centra waar de meest uitgebreide onderzoeken plaats vinden in Wallonië liggen. Ook de resultaten van het Monica-project met de vergelijkingen tussen Charleroi en Gent worden toegelicht: het aantal hartaanvallen onder de mannelijke bevolking is respectievelijk 40,2 en 21,2 per 10.000 inwoners; voor vrouwen, 15,1 en 4,7. Tijdens deze studie (1983-1992) bleek er een afname van morbiditeit en mortaliteit in Gent, zoals overal in geïndustrialiseerde landen, maar in Charleroi deed zich, althans in het begin, nog een toename voor.

De verklaringen of liever de suggesties die twee Gentse hoogleraren daarvoor aanreiken zijn interessant. Prof. Guy De Backer zag geen verschillen in de bekende determinanten of risicofactoren (rookgedrag, bloeddruk en cholesterol spiegels), maar wel inzake overgewicht. Hij zag vooral duidelijke correlaties tussen de evolutie van ziekte en werkloosheidscijfers. Het ontbrekende stuk van de puzzel zou gelegen zijn in psychosociale en stress factoren die meer zouden voorkomen in Wallonië. Er zijn echter veel argumenten om de oorzaken hiervoor niet op de volwassen leeftijd te zoeken, maar veel eerder in de ontwikkeling. Hij beschikt echter over onvoldoende fondsen om dit verder uit te diepen. In zeer ‘omfloerste’ termen, zoals het de politieke correctie vereist, verwijst hij naar de structurele problemen in België en het gebrek aan autonomie en responsabilisering van de gemeenschappen en de hierdoor onmogelijke regeringsvorming. Analyse van de verschillen tussen Vlamingen en Walen ligt zeer gevoelig en hij vervolgt: “Onderzoekers moeten vroeg of laat fondsen verwerven voor verder

onderzoek en durven zich geen vijanden te maken.” Indien dat zo is, dan zouden vanwege de gezamenlijke Vlaamse academische wereld krachtiger standpunten mogen worden verwacht naar de overheid gericht.

Prof. Jan De Maeseneer bewondert de recente ontwikkelingen in de medische zorg in Nederland, met name de vele wachtposten (huisartsenposten). Hij ziet ook grote verschillen in gezondheidszorg in Vlaanderen en Wallonië. In het noorden met meer calvinistische invloeden, werken de artsen meer *evidence-based* en met richtlijnen. Als voorzitter van een commissie voor erkenningscriteria voor huisartsen ziet hij dat de Franstaligen anders denken dan de Vlamingen: “Als er maar een regel is die niet uitkomt, dan bedenken de Walen even iets om die regel te omzeilen”. Hij verklaart deze verschillen door historische achtergronden, met name door zogenaamde calvinistische invloeden. Deze zouden zich in het transitiegebied van Brussel tot Nijmegen hebben doen gelden, waar terugkerende Vlamingen de noordelijke cultuur zouden hebben geïmporteerd!! Mijn inziens, een uitermate vergezochte en nauwelijks op historische gronden te verdedigen stelling. Hij betreurt dat deze divergenties vertragend werken op de ontwikkeling in Vlaanderen, maar verwacht dat door de mondialisering de artsen in Wallonië meer Engels zullen leren spreken en lezen, en hierdoor meer op de hoogte zullen geraken van de internationale literatuur en van *evidence-based medicine*!! Los van dat lange wachten op en wat als een omgekeerde arrogantie kan worden geïnterpreteerd, verzuimt hij echter – althans in dit interview - de vinger op de wonde te leggen door niet te pleiten voor responsabilisering en defederalisering van de gezondheidszorg naar de gemeenschappen.

Piet Hein Jongbloet

VLAANDEREN IN BUITENLAND

De Vlaamse regering heeft op dit ogenblik een diplomatieke vertegenwoordiging in tien buitenlandse hoofdsteden: Den Haag, Berlijn, Londen, Parijs, Wenen, Praag, Boedapest, Warschau, Washington en Pretoria. In 2008 volgt een elfde vertegenwoordiger: in Madrid.

De Vlaamse regering heeft bovendien een diplomatieke vertegenwoordiging

bij de Europese Unie, de Internationale Arbeidsorganisatie, de Wereldgezondheidsorganisatie en de Wereldhandelsorganisatie (Guy Tegenbos, DS 22.08.07).

Sommigen doen daar schamper over.

Doch “*petit à petit, l’oiseau fait son nid*”.

Eric Ponette

ZELFDODING IN VLAANDEREN

Na Finland kent Vlaanderen het hoogste zelfdodingscijfer van Europa, gemiddeld 3 per dag volgens een krantenkop. Dat dit tragisch fenomeen zich voordoet in twee voorspoedige landen, waar de informatiegraad en de intellectuele vormingsmogelijkheden tot de beste in Europa behoren, stemt tot nadenken. De Vlaamse regering is zich ook bewust van die toestand en de

huidige minister van Gezondheid, Steven Vanackere, heeft dan ook het budget voor preventie van zelfdoding verdrievoudigd. Hij wil daarmee het actieplan voortzetten dat door zijn voorganger Inge Vervotte was opgestart met als doel het aantal zelfdodingen drastisch te doen dalen. In dat actieplan, dat een aantal opties bevat, is er een punt dat voor ons artsen belangrijk is. Als deskundigen en als gemakkelijk bereikbare actoren op het terrein – en ik denk in de eerste plaats aan de huisartsen – zijn zij het best geplaatst om de vaak dubbelzinnige prodromen vast te stellen die zelfdoding kunnen aankondigen en daarbij ook bevoegd om de soms latente symptomen van een depressie doelmatig, en niet alleen symptomatisch, te behandelen.

R. Lenaerts

Lid worden van het Vlaams & Neutraal Ziekenfonds... ...is zelf de sociale zekerheid splitsen.

U bent dan niet enkel in orde met de wettelijke verzekering, maar u geniet ook van interessante aanvullende en facultatieve diensten en voordelen. Bovendien geeft u de unitaire machten een krachtig signaal voor een eigen Vlaamse sociale zekerheid!

Lid worden vraagt amper administratieve rompslomp.

Eén telefoontje volstaat, de rest doen wij.

Aarzel geen dag langer en bel gratis: **0800-179 75**

Hoofdzetel

Hoogstratenplein 1 • 2800 MECHELEN

Tel. 015-28 90 90 • e-post: info@vnz.be

Belangrijkste kantoren

Aarschot Schaluin 99
Antwerpen Troonplaats 2
Berlaar Dorpsstraat 22
Boechout J.F. Willemsstraat 18
Brugge Gistelsesteenweg 113a
Gent IJzerlaan 16
Haacht Wespelaarsesteenweg 2b
Hasselt Burg. Bollenstraat 1/4
Heist-o/d-Berg Kattestraat 45
Herentals Molenvest 6
Herenthout Bouwelsesteenweg 17
Ieper J. Capronstraat 15
Izegem Kerkplein 8
Kapellen Hoogboomsteenweg 119
Kortenberg Leuvensesteenweg 214
Kortrijk Gr. Gwijde van Namenstr. 7

Lier Antwerpsestraat 145
Mechelen Van Benedenlaan 32
Menen Bruggestraat 152
Mol Sint-Paulusstraat 2/1
Nijlen Woeringestraat 7b
Overijse Duisburgsesteenweg 149
Ranst Antwerpsesteenweg 3a/b1
Roeselare Leenstraat 3
Sint-Genesius-Rode Kerkstraat 2a
Sint-Niklaas H. Heymanplein 18
Tienen Wolmarkt 9
Torhout Elisabethlaan 2/2
Turnhout de Merodelei 81/9
Vilvoorde Schaarbeeklei 47
Willebroek Stationsstraat 22
Wommelgem Kerkplaats 31
Zandhoven Oude Baan 1a

Wij zijn ook nog aanwezig in

Aalter, Aartselaar, Asse, Bellegem, Berchem, Berendrecht, Bonheiden, Boom, Bommel, Brakel, Brasschaat, Brussel, Deerlijk, Dendermonde, Dessel, Deurne, Diest, Dilsen-Stokkem, Edgem, Essen, Geel, Glabbeek, Gooik, Grimbergen, Grobbendonk, Halle, Hamme, Heide, Herent, Herselt, Heusden-Zolder, Hoboken, Hoellaart, Hooglede, Huldenberg, Hulshout, Ingelmunster, Kalmthout, Kapelle-o/d-Bos, Kessel, Kontich, Kraainem, Kruibeke, Kuurne, Laakdal, Lanaken, Ledegem, Leuven, Lint, Lokeren, Lommel, Maldegem, Malle, Meerhout, Meise, Merkssem, Moeskroen, Morsel, Noorderwijk, Olen, Poperinge, Putte, Puurs, Rijkvorsel, Roosdaal, Schoten, Steenokkezeel, Tervuren, Westerlo, Wetteren, Wevelgem, Wichelen, Wiekevoorst, Wilrijk, Wuustwezel, Zemst, Zoutleeuw, Zwevegem en Zwijndrecht.

Vlaams & Neutraal Ziekenfonds

www.vnz.be - 0800-179 75

WACHTPOSTEN

Wachtposten huisartsen in heel Vlaanderen?

Op 8 plaatsen in Vlaanderen functioneren al enige tijd huisartswachtposten. Het zijn herkenbare en centraal gelegen gebouwen, waar in het weekeinde voor een huisartsenpermanentie wordt gezorgd. Patiënten uit een vrij groot omliggend gebied, kunnen er terecht zowel voor raadplegingen als voor huisbezoeken. Zeer praktisch en voor alle partijen een zeer goede zaak. Patiënten moeten niet meer op zoektocht naar de dokter van wacht. Huisartsen zijn minder vaak van wacht en krijgen logistieke ondersteuning van administratieve hulp, verpleegkundige en chauffeur, wat de veiligheid verhoogt. Recente overvallen op huisartsen wezen op de noodzaak hiervan.

Spoeddiensten van ziekenhuizen worden ontlast en voor het RIZIV is dit natuurlijk een flinke besparing.

Waarom dit systeem dan niet veralgemenen en ook voor avond- en nachtpermanentie uitbouwen? Volgens Domus Medica staan de huisartsenkringen te trappelen want door de afnemende plethora en de vergrijzing daalt het aantal inzetbare huisartsen. De overheidssubsidies voor deze wachtposten volstaan echter niet om het kostenplaatje te dekken. Sommige gemeenten geven extrasubsidies. Sommige ziekenhuizen stellen gratis lokalen ter beschikking terwijl andere ziekenhuizen niet graag afstand doen van al die spoedgevallen die geld in het laatje brengen. Sommige wachtkringen van huisartsen springen zelf financieel bij of dienstdoende artsen staan een deel van hun wachtvergoeding af voor de infrastructuur.

Ook hier zou het splitsen van de gezondheidszorg Vlaanderen de gelegenheid bieden om een efficiënt en betaalbaar wachtpostsysteem uit te bouwen. In Wallonië (en Brussel) blijft het hospitalocentrisme immers de norm.

Dirk Van de Voorde

ZORGZOEKER

Vanaf 8 januari 2008 zal de webstek www.zorgzoeker.be actief zijn.

Die helpt bij het zoeken naar een Nederlandskundige huisarts, specialist, vroedvrouw of verpleegkundige te Brussel.

“Zorgzoeker” kwam tot stand door een krachtenbundeling van drie organisaties: de Brusselse Welzijnsraad, de vzw Pro Medicis Brussel en het virtuele netwerk “Zorgnet” (G. Tegenbos, DS 20.12.07).

E. Ponette

HET RODE KRUIS

Er is reeds jaren discussie over de financiën tussen het Rode Kruis Vlaanderen en het Rode Kruis van de Franse Gemeenschap.

Sinds 35 jaar hebben beide vleugels een aparte boekhouding, doch aangezien het Belgische Rode Kruis één rechtspersoon is, moeten beide afdelingen elkaars boekhouding en begroting goedkeuren.

En daar wringt het schoentje: sinds jaren heeft de Vlaamse vleugel een overschot en de Franstalige een tekort. Daarom dringt de Vlaamse vleugel er al langer op aan om binnen een federale koepel een aparte rechtspersoonlijkheid op te richten voor de twee afdelingen.

De spanning bereikte een hoogtepunt naar aanleiding van de overdracht van 6 miljoen Euro door het Vlaamse Rode Kruis naar een pas opgericht onderzoeks- en ontwikkelingsfonds, gericht op bloedonderzoek: een project dat een lange termijn financiering vereist. Deze aparte vzw is volledig verankerd binnen het Belgische Rode Kruis (Artsenkrant, 13.11.07).

De Franstalige vleugel beschouwde dit als een aanslag op het unitair karakter van het Belgische Rode Kruis: “Zes miljoen Euro van het Rode Kruis nationaal is getransfereerd naar een Vlaamse stichting” schreef de voorzitter van de Franstalige vleugel naar prinses Astrid (Belga, 28.10.07).

Ballon-Kyphoplastie

Een nieuwe behandeling voor wervelcompressiefracturen

Kyphon Europe
Cluster Center
Leuvensesteenweg 369/6
1932 Zaventem, Belgium
T +32 (0)2 766 1661
F +32 (0)2 731 7049
E-mail: info@kyphon-eu.com

M1082-01NL1

WWW.KYPHON-EU.COM

KYPHON
AHEAD OF THE CURVE™

Op 7 december ll. kondigde prinses Astrid, nationaal voorzitter van het Rode Kruis, aan dat ze haar mandaat, dat afloopt op 31 december 2007, niet vernieuwt. (DS 08.12.07).

Blijkbaar zag ze in dat het handhaven van de structuur van het Belgische Rode Kruis als één rechtspersoon niet meer houdbaar werd.

Eric Ponette

GELDTRANSFERS

De Croo, geciteerd in Le Soir van 26.11.07: "Chaque année, chaque Belge donne 235 euro's à la SNCB ... Pour cette somme, le service fourni est tout à fait insuffisant."

Elk jaar geeft elke Vlaming 1915 Euros aan Franstalig België ... Tegenover deze som is de dankbaarheid en het respect totaal beneden elk peil!

Jan Peremans

PREVENTIEBONUS

Doet hij het of doet hij het niet? Minister Vanackere en de preventiebonus voor huisartsen.

De nieuwe Vlaamse minister van Volksgezondheid kondigde in oktober aan dat hij de rol van de huisartsen in de preventieve gezondheidszorg meer in de verf wou zetten. Op Vlaams niveau zullen de huisartsen uitgenodigd worden om algemene preventiestrategieën uit te werken. In de Logo's, waarvan het aantal zou teruggebracht worden tot een vijftiental, zouden ze een leidinggevende en beleidsbepalende rol moeten spelen. En elke individuele huisarts kreeg uitzicht op een extravergoeding indien hij voldoende patiënten kan overtuigen om aan screeningsprogramma's mee te doen, de zogenaamde preventiebonus. Deze preventiebonus zou uitgetoetst worden in een proefproject voor borstkankerscreening door één van de Logo's. De participatiegraad die bereikt wordt door de al gesubsidieerde regionale screeningscentra bleef immers met max. 40 % ver onder de beoogde 75%. De Britse NHS had al bewezen dat door target payment aan huisartsen de participatiegraad van de bevolking aan preventieve acties kon verhoogd worden.

Nadien kende hij nog een budget toe aan diverse vrouwenverenigingen om

via deze weg de participatie aan borstkankerscreening te stimuleren.

Eind november lanceerde hij een groot opgezet onderzoek over screening van darmkanker om te kijken welk onderzoek (bloed in de stoelgang of gerichte coloscopie) het beste resultaat zou geven. Bovendien zou men nakijken via welk kanaal de meeste mensen konden bereikt worden: de regionale screeningscentra of de huisartsen. Dus toch weer twijfel over het nut van de preventiebonus?

Dirk Van de Voorde

KLINISCHE BIOLOGIE

RIZIV-cijfers over uitgaven voor klinische biologie tijdens het eerste semester van 2007 tonen aan dat die uitgaven in vergelijking met het eerste semester van 2006 met 7 % gestegen zijn.

Het Belgisch gemiddelde is 1.474 Euro per 100 verzekerden.

Alle Vlaamse arrondissementen, behalve Oostende en Veurne, liggen onder dat gemiddelde; Gent verbruikt het minst: 1.207 Euro.

Alle Waalse arrondissementen, behalve Verviers, liggen er boven; koploper is Aarlen met 1.932 Euro.

Brussel ligt er eveneens boven (Geert Verrijken, De Huisarts, 29.11.07).

In hetzelfde RIZIV-rapport kan men ook lezen dat het omgekeerde geldt voor de uitgaven voor preventieve tandheelkunde.

In die sector geeft Vlaanderen, behalve Hasselt, Tongeren en Eeklo, meer uit dan het Belgisch gemiddelde, terwijl Wallonië, behalve Doornik en Nijvel, minder uitgeeft dan dat gemiddelde (Persmededeling van Louis Ide N-VA, 28.11.07).

Dit is eens te meer een bevestiging van de stelling dat Vlaanderen en Wallonië verschillende klemtonen leggen in de gezondheidszorg: de cijfers tonen het aan.

Logisch besluit: laat Vlaanderen en Wallonië toch voluit hun eigen klemtonen leggen door de ganse gezondheidszorg toe te vertrouwen aan de Vlaamse en Franse Gemeenschap.

Eric Ponette

LEVENSV ERWACHTING

Levensverwachting van de Vlamingen blijft stijgen.

Dit is de blijde boodschap die onze Vlaamse minister van Welzijn en Volksgezondheid Steven Vanackere in september j.l. mocht verkondigen. Meisjes die in 2005 in Vlaanderen geboren worden hebben een levensverwachting van 82,5 jaar, jongens 77,4 jaar. Uit de statistieken blijkt dat we niet alleen langer leven, maar ook langer gezond blijven. Hiermee behoort Vlaanderen tot de beste landen ter wereld. We moeten wel nog enkele landen laten voorgaan, vooral Japan, waar zowel mannen als vrouwen nog twee jaar langer leven. Ook een aantal mediterrane landen, zoals Frankrijk, Italië en Spanje doen het beter dan Vlaanderen. Een zuiderse geest en het gebruik van een Romaanse taal is echter niet voldoende om lang te leven. Wallonië doet het immers minder goed. Walen leven gemiddeld 2 à 3 jaar minder lang dan Vlamingen.

Epidemiologische studies verricht in verschillende geïndustrialiseerde landen, met een belangrijke bijdrage van onze Vlaamse universiteiten, tonen aan dat preventie de voornaamste motor is voor de toename van de levensverwachting. Na het overwinnen van de meeste infectieziekten, blijven als de doodsoorzaak de cardiovasculaire aandoeningen en kanker. Preventie van deze ziekten door een gezonde levensstijl en gezonde voeding zijn van primordiaal belang voor het verbeteren van onze gezondheid en op dit vlak heeft Vlaanderen behoorlijk gepresteerd.

Reeds lang voordat Vlaanderen bevoegd werd voor preventieve geneeskunde, bestond er aan de Vlaamse universiteiten grote interesse voor preventie en gezonde voeding. Dit had als resultaat dat artsen die aan een Vlaamse universiteit opgeleid waren hieraan meer aandacht gaven en dat ook het grote publiek hiervoor gevoelig gemaakt werd. Op dat vlak hebben we een paar decennia voorsprong op een aantal andere geïndustrialiseerde landen. Door het bestaan van twee verschillende talen en culturen in België heeft Wallonië die trend aanvankelijk niet gevolgd. De voorsprong van Japan en van de mediterrane landen kan verklaard worden doordat het traditionele dieet in die landen gezonder is.

Vlaanderen is sinds 27 jaar bevoegd voor preventieve geneeskunde en het heeft die bevoegdheid nuttig gebruikt. Preventieve geneeskunde werd gesti-

muleerd met gezondheidsdoelstellingen, LOGO's, etc. We mogen dan ook verwachten dat de gezondheid en de levensverwachting in Vlaanderen verder zullen verbeteren. Een geïntegreerd Vlaams gezondheidsbeleid, waarbij preventie en curatie samenwerken en op mekaar afgestemd zijn ware nog beter en efficiënter.

Robrecht Vermeulen

TWEETALIGHEID TE BRUSSEL

In 2006 werden door de Brusselse gemeenten 529 contractuele personeelsleden in dienst genomen, die geen tweetaligheidsattest konden voorleggen: het ging over 506 Franstaligen en 23 Nederlandstaligen.

Die 529 werden geschorst door de vice-gouverneur van Brussel, doch de Brusselse minister-president Charles Picqué wou niet antwoorden op de vraag hoeveel aanstellingen daarvan effectief werden vernietigd. Volgens Bernard Daelemans leidden slechts enkele schorsingen tot vernietiging (Meervoud, dec. 2007).

Met ootmoedige dank aan de Franstalige politici voor hun federale loyaliteit en erkentelijkheid voor de geldtransfers uit Vlaanderen.

Eric Ponette

TWEETALIGHEID TE BRUSSEL (BIS)

Volgens de taalwet moeten de Brusselse politiediensten tweetalig zijn. Omdat dit niet onmiddellijk kon gegarandeerd worden bij de samenvoeging van de politiediensten in 2001, verleende een overgangswet vijf jaar uitstel.

De doelstelling werd in 2006 echter niet gehaald en daarom maakte de paarse regering toen een nieuwe overgangswet om de zaak verder uit te stellen tot 31 december 2007.

Doch op 28 november 2007 vernietigde het Grondwettelijk Hof die wet als ongrondwettig. Intussen had ook de Raad van State zijn verzet tegen die wet laten blijken (DS 29.11.07).

Met hernieuwde ootmoedige dank aan de Franstalige politici voor hun federale loyaliteit en erkentelijkheid voor de geldtransfers uit Vlaanderen.

Eric Ponette

CITATEN

De grens tussen Noord- en Zuid-Europa loopt op het vlak van gezondheidszorg nu eenmaal gelijk met de taalgrens.

Dirk DEVROEY, professor VUB, - DE HUISARTS - 13/09/2007

De radicalisering van de Vlaamse publieke opinie is onomkeerbaar. Wie dit niet wil inzien, staan nog enkele ontmoedigende weken en maanden te wachten ... De Vlaamse opinie wil namelijk niet weten van een regime waar democratische regels verschillen al naargelang van de regio waar men zich bevindt.

Peter DE GRAEVE, hoogleraar filosofie Universiteit Antwerpen, - DE STANDAARD
26/09/2007

UITGAVEN VGV

Autokenteken

- Decalco € 2.00,- + € 0.54,- Port
- Aluminium € 3.00,- + € 0.54,- Port

Fiscaal dagboek € 25.00,- + € 1.62,- Port

ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

KISHOR NAGAR, India, het familiehuis van Vic Van Bortel sj.

Als je me als jongeling had gevraagd welke Vlaming het hoogst in de rangorde van mijn bewondering stond, dan had ik zonder aarzelen geantwoord: pater Damiaan! De man die temidden van de melaatse verschoppelingen een van de hunnen werd en zich voor hen nuttig maakte als leraar, timmerman, architect, dokter, landbouwer, priester, organisator, kok....

Ik heb in mijn leven lang moeten wachten voor ik zelf in contact kon komen met iemand van een hoog Damiaangehalte, maar nu kan ik met een dieproerende voldoening zeggen dat ik me vriend mag noemen van pater Vic Van Bortel, vader, bezieler, architect, dokter, leraar, timmerman, landbouwer, priester... van de ruim 830 wegwerpjongens van Kishor Nagar, die hij zijn kinderen heet.

Kishor Nagar, of in het Nederlands Jongensstad, ligt in Namkum, 30 km ten zuidoosten van Ranchi, hoofdstad van de Indiase staat Jharkhand en ongeveer 200 km ten westen van Calcutta.

In Jharkhand maken, verschillend van district tot district, de Adivassi's 20 tot 80% van de bevolking uit. Adivassi's zijn mensen die nog in stamverband leven en die onder druk van de Hindoes (jagirdars) en Moslims (thikadars) in de loop der eeuwen verarmd waren tot op een onmenselijk en ondraaglijk niveau. Zij waren ten onder gegaan in een vicieuze cirkel van geldnood, woekerrenten, verlies van grond, onwetendheid die op hun beurt leidden tot verbittering, machteloosheid, opgekropte woede, zinloos verzet, drankzucht ...

Het waren o.a. jezuïeten, zoals de Vlaamse pater Lievens (1856-1893), die naast deze verdrukte mensen gingen staan, en samen met hen het gevecht aangingen tegen het schrijnende onrecht, met het Indiase wetboek in de hand!

In navolging van deze "bevrijdingsmissionarissen avant la lettre" bouwden honderden missiepriesters en -zusters een heel netwerk uit van scholen, hospitalen, coöperaties, landbouwprojecten, sociale centra, tot en met enkele heuse universitaire colleges.

De Adivassi's hebben met de hulp van de missionarissen hun gemeenschap uitgebouwd en gevormd in al haar geledingen en de Hindoes, die wat graag de klok zouden willen terugdraaien, botsen op een muur van groeiend zelfbewustzijn.

Het overgrote deel van de buitenlandse jezuïeten die in de Ranchi-provincie werkte en nog altijd werkt, zijn Vlamingen en het resultaat van hun onvoorwaardelijke inzet kan ons enkel met dankbaarheid en trots vervullen.

Toch blijft het voor het overgrote deel van de Adivassi's nog altijd zo: ze zijn armzalig gehuisvest, slecht gekleed, ondervoed, over het algemeen te hoog belast door de

grondeigenaars, vaak afgezet door de geldschietters, bij gelegenheid beetgenomen door de koppelbazen en geplukt door zwendelaars allerhande ...

Victor Van Bortel (°Wilrijk, 1926) ontving zijn hogere opleidingen (geschiedenis, filosofie, theologie) in Namen, Leuven, Kandy, Ranchi en Pune. In 1946 trad hij toe tot de societas Jesu in Drogen, en op 19 maart 1959 werd hij tot priester gewijd in Pune (India). Van 1960 tot 1969 werkte hij als parochiepriester in verschillende plaatsen in en rond Ranchi. Bij die opdracht werd hij geconfronteerd met de vele verwaarloosde kinderen, die in zijn pastorie een toevlucht vonden. Toen het aantal jongens te groot werd om in zijn eigen huis op te vangen, richtte hij op 1 november 1969, in Kalambas, Kishor Nagar ("jongensstad") op. Vanaf dat ogenblik wijdde hij zijn

leven volledig aan "jongensstad", initiatief dat snel uitgroeide, en op 1 januari 1972 verhuisde hij ermee naar Bargawan waar het sindsdien bekendheid verwierf als een sociaal-educatief wonder.

Anno 2007 is Kishor Nagar een project met een 'ziel' gedragen door de charismatische vaderfiguur van Van Bortel.

Er leven momenteel 829 jongens samen in één grote familie. Het zijn zonder uitzondering jongens die weinig of geen uitzicht hadden op een behoorlijk menselijk bestaan: ouderloos, met de dood bedreigd wegens een of andere erfenis, ziek, gehandicapt door kinderverlamming, verstoten ... , jongens waarvan er velen

bedelend en/of stelend met één voet in de criminaliteit waren terechtgekomen, heel wat jongens uit gezinnen waar alcohol een ware ravage had aangericht.

In Kishor Nagar komen zij vanuit de ellende aan boord van een veilig schip en daar blijven ze dan tot ze als verantwoordelijke volwassenen op hun eigen benen kunnen staan.

Daarvoor krijgen ze onderdak, kleding, eten, respect, vriendschap, liefde en een menselijke en intellectuele vorming. Ze leren er in hun eigen waarde te geloven, zoals dat in een normaal gezin gebeurt.

Kishor Nagar beschikt over een eigen klein dispensarium met een 20-tal bedden waar de oudere jongens, die verpleging of geneeskunde studeren, de jongeren verzorgen. Ook komt er enkele keren per week een dokter, Dr. Mukherjee, op bezoek en dan komen ook de arme dorpsbewoners uit de hele omgeving bij de raadpleging aanschuiven.

De 'spirit' die uit een liefdevolle vriendschap met anderen groeit, doet wonderen en daarop zijn in Kishor Nagar alle gedragsregels gebaseerd.

In de jongensstad wordt over elkaar gesproken als Adivassibroeders, Hindoe- en Moslimbroeders, Katholieke broeders... er is geen onderscheid van afkomst, kleur, lichamelijke of intellectuele capaciteiten. Ook het 40-tal gehandicapten leven er gewoon mee zoals dat in een liefdevolle, familiale omgeving gaat.

Moet je je even voorstellen: de huidige cultuurminister van Jharkhand een deelstaat met ca 35 miljoen inwoners ... is een jongen die destijds in Kishor Nagar werd opgevangen!

Hoe Van Bortel het doet, weet ik niet, maar wat hij presteert, verdient onze bijzondere dank en waardering.

Van Bortel zelf: "Soms is het alsof ik uit een vliegtuig geworpen word en ik nog maar enkel kan rekenen op de steun van God. Elke dag word ik nog steeds

geconfronteerd met een berg nieuwe problemen en uitdagingen, maar daar overheen komen, geeft me dan ook een immens gevoel van geluk en dankbaarheid." En nog: "Onze maatschappij is vaak zo onmenselijk omdat ze heel wat mensen belet een zodanig menswaardig leven te leiden dat zij in staat zijn voor hun kinderen zorg te dragen en van ze te houden."

Guido Sweron, Voeren

Eventuele steun kan overgemaakt worden door storting op: PCR 000-0938800-34 of 435-2099001-01 van HUBEJE vzw, Koninginnelaan, 1030 Brussel (Tel. 02/2050160)

Giften vanaf € 30,00 zijn fiscaal aftrekbaar.

Er zijn duidelijke aanwijzingen dat het PBS-contract niet veel meer was dan een peperdure vriendendienst van Fientje Moerman aan o.a. Guy Serraes, voormalig VLD-schepen in Gent en de man achter PBS ... Dit is niet het Vlaanderen waarvan we droomden, dit is niet het Vlaanderen dat ons beloofd werd, dit is niet het Vlaanderen dat we willen. Weg met de knoeiers.

Eric DONCKIER - HET BELANG VAN LIMBURG - 11/10/2007

VGv-MEDEDELINGEN

VGv-brief aan formateur Leterme

VLAAMS GENEESKUNDIGENVERBOND v.z.w.

SECRETARIAAT: ERGO DE WAELLAAN 3, BUS 14 – 2100 DEURNE-ANTWERPEN

(geopend tussen 09.00 en 13.00 uur)

Antwerpen, 15/11/2007

Aan Dhr. Y. Leterme
Formateur
Natieplein 1
1009 Brussel

Cc.: J. Vandeurzen, B. Somers, B. De Wever.

Geachte Heer Leterme,

Het VGv stuurde u tijdens deze formatie al tweemaal een korte nota waarin we vroegen de communautarisering van de gezondheidszorg op te nemen in het regeerakkoord.

Vandaag lezen we in "De Tijd" dat u "zwart op wit een plan (moet) hebben waarin staat wanneer welke stappen in de staats-hervorming worden gedaan". Wij kunnen dit alleen maar ondersteunen, maar drukken opnieuw onze bezorgdheid uit over het verloop van de onderhandelingen. Wij dringen nogmaals aan om de communautarisering van de gezondheidszorg op de agenda te zetten, zoals gevraagd in resolutie nr. 4 tot staats-hervorming van het Vlaams Parlement op 3 maart 1999: "overheveling van normerings-, uitvoerings- en financieringsbevoegdheid naar de gemeenschappen".

Uit verschillende enquêtes (nog voor de verkiezingen!) bleek dat meer dan drie-kwart van de Vlaamse artsen vraagt om van de gezondheidszorg een volledig Vlaamse bevoegdheid te maken. Luister naar de "deskundigen" op het veld, en zorg ervoor dat dit voor Vlaanderen zo belangrijke luik alsnog op de agenda van de formatiegesprekken komt.

Met de meeste hoogachting

Dr. Jan Van Meirhaeghe
Voorzitter

Dr. Robrecht Vermeulen
Ondervoorzitter

Prof. Dr. Eric Ponette
Oud-voorzitter

Tel. 03/322.28.50 - Fax 03/322.45.14 - KBC 407-3062251-47 - e-post: info@vgv.be - <http://www.vgv.be>

“International Club of Flanders” te Gent

1. Algemene ledenvergadering van 28 oktober 2006 te Antwerpen

Het eerste gedeelte van de statutaire ledenvergadering verliep klassiek met het voorlezen van het verslag van de vorige jaarvergadering, het jaar- en moreelverslag, het voorlezen en het goedkeuren van de begroting, en het bepalen van de bijdrage van het lidgeld. Het lidgeld bleef onveranderd. Het lidgeld werd behouden op € 45 voor gewone leden en € 20 voor artsen zonder praktijk of tot 10 jaar na diploma (respectievelijk € 50 en € 25 voor artsenkoppels).

Daarna volgden bestuursverkiezingen.

Jan Van Meirhaeghe werd herverkozen als voorzitter voor een periode van 2 jaar.

De volgende kandidaturen werden ingediend: Bert Baert, Gui Celen, Geert Debruyne, Ward De Sutter, Jan Dockx, Louis Ide, Piet Jongbloet, Raymond Lenaerts, Jan Peremans, Eric Ponette, Dirk Van de Voorde, Jan Van Meirhaeghe en Robrecht Vermeulen. Er zijn dertien kandidaten. Statutair mogen er vijftien bestuursleden zijn. Niemand vraagt een geheime stemming. Alle kandidaten worden verkozen. Het uittreedende bestuur werd eveneens opnieuw verkozen.

Na de statutaire vergadering konden een twintigtal geïnteresseerde leden een rondleiding meemaken in het Antwerpse museum voor etnografische kunst. De dag werd besloten met een avondmaal in restaurant Zuiderterras.

2. Aanpassingen bestuur

Tijdens bestuurvergadering van 20 december 2006 werd het nieuwe bestuur samengesteld. Geert Debruyne, gynecoloog in Gent, uittreidend voorzitter van de Vlaamse vereniging voor verloskunde en gynecologie, vervoegt het bestuur. Hij kwam al regelmatig naar VGV cultuur en onze symposia.

Tijdens bestuursvergadering van 29 augustus 2007 werd Bart Garmyn als nieuw kandidaat bestuurslid voorgesteld: arbeidsgeneesheer te Antwerpen. Actief in Domus Medica, afdeling preventie. Penningmeester van het VIG (Vlaams Instituut Gezondheidspromotie). Stichtend lid van INEBRIA (International Network Brief Interventions On Alcohol. Bestuurslid Marnixring. Bart heeft in het verleden reeds regelmatig samengewerkt aan voorbereidingen van diverse symposia.

Zo komen we tot de samenstelling van het bestuur anno 2007:

Baert, Celen, Debruyne, De Sutter, Dockx, Garmyn, Ide, Jongbloet, Lenaerts, Peremans, Ponette, Van de Voorde, Van Meirhaeghe en Vermeulen.

Voorzitter: Jan Van Meirhaeghe

Penningmeester en cultuur: Jan Dockx

Secretaris: Bart Garmyn

Ondervoorzitter: Robrecht Vermeulen

Hoofdredacteur: voorlopig Eric Ponette, met Piet Jongbloet als inlopende nieuwe kracht

3. VGV-Cultuur

Zondag 16 december 2006: VGV en Doktersgild Van Helmont bezochten de tentoonstelling Léon Spilliaert. Met een overweldigende deelname (70) werd samen met het VVA deze overzichtstentoonstelling naar aanleiding van de 60ste verjaardag van het overlijden van de kunstenaar (1881 – 1946) bezocht. Mevrouw Dr. A. Adriaens-Pannier, departementshoofd en curator, verzorgde de inleiding.

Zondag 15 april 2007: Bezoek aan tentoonstelling precolumbiaanse kunst collectie Dora Janssen in het Jubelpark-museum in Brussel.

Zondag 20 mei 2007: Bezoek tentoonstelling tweeluiken van de Vlaamse Primitieven in Museum Schone Kunsten te Antwerpen.

Zaterdag 13 oktober 2007: Een geleid bezoek aan Rubens-tentoonstelling in het museum voor Schone Kunsten te Brussel in samenwerking met het Doktersgild Van Helmont. Inleiding: Prof. Joost Vander Auwera.

Zaterdag 1 december 2007: Een geleid bezoek aan tentoonstelling British Vision in het gerenoveerde Gentse museum voor Schone Kunsten.

Periodiciteit: Vier activiteiten per jaar lijkt volgens de bestuursleden een goede frequentie.

4. Vlaamse Actie

4.1 Wetsontwerp Orde Geneesheren:

- 18 januari 2007 Wetsontwerp Orde: Er werd een schrijven gestuurd naar de politici en een persbericht opgesteld en verspreid. Het VGV mobiliseerde massaal bij de politici, en ook de Nederlandstalige afdeling van de Nationale Raad nam hetzelfde standpunt in als het VGV.
- 1 februari 2007: Het wetsontwerp betreffende de “Oprichting van een Hoge Raad voor Deontologie van de Gezondheidszorgberoepen en voor de oprichting van de Orden voor de Artsen en de Apothekers” werd in de Senaat goedgekeurd.
- 13 maart 2007: Het Doktersgild Van Helmont organiseerde i.s.m. VGV een debat over het wetsontwerp Orde. Dit wetsontwerp werd echter niet meer goedgekeurd in de vorige legislatuur.

4.2 Dossier defederalisering gezondheidszorg:

- 26 april 2007: Onderhoud Eric Ponette en Robrecht Vermeulen met Reginald Moreels en Carine Boonen op het kabinet van minister-president Yves Leterme rond de implicaties van de splitsing van de gezondheidszorg op Brussel. Carine Boonen werkt een voorstel uit.
- Zaterdag 5 mei 2007: Debat met de partijvoorzitters met als thema “Hoe ziet de toekomst van de gezondheidszorg in Vlaanderen er uit na 10 juni?” Georganiseerd door het VGV in samenwerking met Knack en de Huisarts op 5 mei in het Herman Teirlinck-auditorium van de KBC (Havenlaan 2, 1080 Brussel). Er waren 110 aanwezigen. In zijn inleiding stelde Jan Van Meirhaeghe, voorzitter van het VGV het panel voor. Het VGV had gehoopt op de aanwezigheid van de partijvoorzitters om er een echt politiek debat van te maken en tot voor een week hadden vier voorzitters hun medewerking toegezegd. Door allerlei omstandigheden is uiteindelijk maar één partijvoorzitter gekomen, namelijk mevrouw Vera Dua van Groen!, die dan ook een extra applaus kreeg. CD&V heeft Luc Gouty afgevaardigd, Open Vld Jef Valkeniers, Vlaams Belang Bruno Valkeniers, Spirit Vic Anciaux en N-VA Louis Ide. De voorzitter betreunde dat de stoel die voorzien was voor Sp.a leeg gebleven is. Verslag werd gepubliceerd in Periodiek. In zijn evaluatie was het bestuur lovend over de locatie en de receptie. Met het weekblad “de Huisarts” was er een goede samenwerking. Positief is dat het VGV toch heel wat publiciteit heeft gekregen. De opkomst was minder hoog dan verwacht. Inhoudelijk was het debat goed, hoewel SP.a niemand afvaardigde. Het was weliswaar geen echt voorzittersdebat. Algemeen positief is dat de gezondheidszorg mede door het debat op de politieke agenda kwam, en nog altijd staat.
- Via VGV werd nota naar formateur Leterme gestuurd over de splitsing van de gezondheidszorg. VGV heeft dadelijk een antwoord gekregen van de formateur dat de tekst ter harte zou worden genomen. Uit de lekken in de media bleek dat in het eisenpakket van de Vlaamse onderhandelaars zeer weinig stond over gezondheidszorg. Enkel de splitsing van de Orde Geneesheren en een vertegenwoordiging van de Gemeenschappen in de RIZIV organen kwam aan bod. Een tweede brief naar de formateur werd pas einde november beantwoord. Bestuurslid Louis Ide is zeer ongelukkig dat dit dossier niet op tafel komt.
- Robrecht Vermeulen en Raymond Lenaerts waren namens VGV aanwezig op een vergadering i.v.m. gezondheidszorg van Lijst Dedecker (LDD). Robrecht rapporteerde dat hij het standpunt van VGV i.v.m. splitsing gezondheidszorg en de keuze voor de patiënt in Brussel heeft toegelicht. Contact te houden met deze denktank, zonder engagement van VGV in LDD.
- Op 10 oktober had Robrecht Vermeulen als OVV lid een gesprek met Luc Van den Brande en met Bart De Wever, om nogmaals aan te dringen om gezondheidszorg op de agenda te zetten.

4.3 Ondersteuning dossier PUNT VL

Dr. Liesbeth Beeckman zet zich in om Vlaanderen een eigen extensie te verlenen op het internet zoals bijvoorbeeld voor Catalonië. Er is een petitie online opgezet om het Vlaamse Parlement te overtuigen voor Vlaanderen een eigen extensie aan te vragen. Geert Bourgeois heeft hierover een brief gericht aan de VN. Het probleem werd uiteengezet in een artikel voor Periodiek.

5. Periodiek

Vorig jaar werd een redactieraad opgericht met als leden: Prof. Albert Baert, Dr. Jan Dockx, Dr. Piet Jongbloet, Dr. Raymond Lenaerts, Prof. Eric Ponette en Dr. Jan Van Meirhaeghe.

Dank zij deze structuur is de kwaliteit van ons ledenblad in aanzienlijke mate verbeterd.

Het klassieke "Periodiek" en de "Nieuwsbrief" zijn in april 2006 samengesmolten tot opnieuw "Periodiek", dat nu per kwartaal verschijnt. Er werden geleidelijk meerdere wijzigingen aangebracht.

De invoering van de rubriek "Geschiedenis van de Geneeskunde" en de zoektocht naar interessante "Forum"-artikels brachten inhoudelijke vernieuwing.

De herschikking van de bladspiegel in 2 kolommen voor de meeste artikels en de invoering van meer illustraties hebben de leesbaarheid verbeterd.

Eric Ponette is hoofdredacteur en wordt bijgestaan door Piet Jongbloet.

De lovende kritieken van de leden zijn een stimulans om de inhoud, de lay-out, ... en de leesbaarheid voortdurend te verbeteren.

De meerkost van kleurendruk is helaas voor ons budget voorlopig te hoog gegrepen.

6. Ledenwerving

Naar analogie met de aanpak voor het ledenblad is een werkgroep samengekomen voor het uitwerken van innovatieve ideeën voor ledenwerving.

Op dit ogenblik zijn er 408 betalende leden waarvan 16 leden via Van Helmont.

6.1 Contactpersonen: Persoonlijke contacten zijn het meest wervend. Per regio trachten om leden te werven.

6.2 Uitbouwen netwerk: Piramidesysteem.

6.3 Aanschrijven Orde van den Prince en Marnixring, Domus, ASGB, VAS, Huisarts, Artsenkrant

6.4 Uitwerken promotiemateriaal

De werkgroep lanceert het voorstel om een aantrekkelijke folder te maken. Als voorbeeld circuleert een folder van de Vlaamse Vereniging Sportgeneeskunde.

Als (goedkoop) alternatief kan een aangepaste diapresentatie op computer als E-folder verspreid worden. De suggestie werd gedaan om de informatie van deze folder af te drukken op de laatste pagina van periodiek. Er werd beslist om 50 extra nummers te drukken als promotiemateriaal. Deze nummers kunnen door de leden van de werkgroep verspreid worden. Iedereen is het erover eens dat een folder of een introductienummer enkel zin heeft bij persoonlijke contacten. Massale verspreiding bv. onder laatstejaars geneeskunde hebben weinig of geen resultaat.

6.5 Terugkoppelen naar contactpersonen

6.6 Automatisering ledenbestand

6.7 Jongeren

De toekomst van elke vereniging ligt bij de "jeugd". Het engageren van iemand die "dichter" bij de jongeren staat is een noodzaak. De bedoeling is om in de grote universitaire centra iets op gang krijgen bij afgestudeerde artsen. Wellicht is het nuttig te zoeken naar afgestudeerde artsen die actief zijn geweest bij KVHV, NSV enz. Moment van juist afstuderen is wellicht niet het goede moment om mensen te engageren. Ideaal zijn artsen 5 tot 10 jaar na diploma.

De eerste week van december gaat de vraag voor hernieuwing van het lidmaatschap de deur uit. Op de AV vandaag dient de grootte van het lidgeld bepaald. Er wordt gevraagd aan het secretariaat om het IBAN nummer te vermelden bij de brief voor de leden die vanuit het buitenland willen betalen.

7. Het internet.

Tot voor kort was er een student die voor een kleine vergoeding op geregelde tijdstippen wijzigingen aanbracht aan de webstek van VGV. Deze student kan deze taak om professionele redenen niet verder zetten. Taak is overgedragen aan de echtgenoot van de secretaresse van de voorzitter aan dezelfde voorwaarden.

8. Toekomstige initiatieven

18 oktober 2008 in het Paleis der Academieën te Brussel, auditorium Prof. Lacquet:

Symposium: *“Naar een blauwdruk voor de Vlaamse Gezondheidszorg, Leren uit buitenlandse ervaringen”*.

Werkgroep is opgericht met steun van Prof. Lieven Annemans en Ivo Nuyens. De bedoeling is enkele buitenlandse sprekers aan het woord te laten over de ervaringen in buitenlandse systemen met een doorgedreven regionalisering van de gezondheidszorg.

Bart Garmyn
Secretaris VGV

U·I·T·N·O·D·I·G·I·N·G

CONGRES 2008

KANKERSCREENING: MIST PREVENTIE ZIJN ESSENTIE?

Woensdag 30 januari 2008 om 20u00

**CC 'T VONDEL
POSSOZPLEIN 40, 1500 HALLE**

20u00: Verwelkoming door dr. J.-P. Pierreux, voorzitter Artsenkring.

20u20: “Mist preventie zijn essentie?”. Door dr. Luc Bonneux, epidemioloog.

21u05: Voorstelling enquête omtrent kankerscreening, afgenomen bij de huisartsen uit de Rand. Door dr. Guy Belsack.

21u35: Panelgesprek met

- Minister Vanackere, Vlaams minister van Welzijn.
- Ri De Ridder, Directeur-generaal RIZIV.
- Frans Govaerts, Expert preventie Domus Medica
- Prof. Van Limbergen. KULeuven.

Moderator: Ivan De Vadder, VRT

22u45: slotwoord door dr. J.-P. Pierreux.

23u00: Receptie

Geen inschrijving vereist.

**Accreditering aangevraagd,
3 c.p. voor de rubriek ethiek en
economie.**

**v.z.w. Artsenkring
Halle en Omgeving**

Contactgegevens: Liesbeth Devreker, info@artsenkring.be of 02/306.42.46

Camarades, le jeu est clair. La mérule (n.v.d.r.: mérule = huiszwam) flamande est en train de travailler l'Etat fédéral, et cela avec la complicité des francophones assis aujourd'hui autour de la table de négociations.

Laurette ONKELINX op het PS-congres
te Luik op 14/10/2007:
<http://lvb.net/item/5515>

Gefrustreerd misschien wel, maar nationalist? Ben je nationalist wanneer je je interesseert voor het wel en wee van de groep waar je toevallig toe behoort, in dit geval de Nederlandse natie? En wanneer je probeert uit te vinden wat haar, met al haar onderlinge verschillen, verschillend maakt van andere naties?

J. L. Heldring - NRC-HANDELSBLAD -
18/10/2007

... het echte probleem in de Belgische formatie lijkt niet zozeer de (overigens terechte) splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde, maar veeleer: geld. De verdeling daarvan is bijzonder scheef getrokken. Vlaanderen betaalt jaarlijks ruim tien miljard euro aan de Franstalige gemeenschap, zonder dat dit leidt tot extra invloed of zelfs maar een dankwoord... In Nederland ontstond twee jaar geleden een rel omdat we jaarlijks twee tot drie miljard euro netto afdroegen aan de Europese Unie... De twee tot drie miljard is ongeveer 0,5% van het Nederlandse bbp, terwijl de tien miljard van Vlaanderen 5 à 6% is van het Vlaamse bbp.

Victor Irving SPOORMAKER, Nederlandse schrijver, - DE STANDAARD -
09/11/2007

VLAAMS GENEESKUNDIGENVERBOND v.z.w.
SECRETARIAAT: ERGO DE WAELLAAN 3, BUS 14 – 2100 DEURNE-ANTWERPEN
(geopend tussen 09.00 en 13.00 uur)

Antwerpen, 16 december 2007

DE RESOLUTIES VAN HET VLAAMS PARLEMENT VINDEN STEEDS MEER INGANG*

Samengevat is de boodschap van Luc Van der Kelen in Artsenkrant (11.12.07): Wallonië is arm en Vlaanderen rijk, dus moeten de geldtransfers blijven bestaan en liefst nog toenemen, dus moeten de resoluties van het Vlaams Parlement worden begraven. Dan zal Wallonië bereid zijn te praten over Vlaamse autonomie.

Luc Van der Kelen reduceert de resoluties, die Vlaamse autonomie vragen voor o.a. gezondheidszorg, gezinsbeleid en werkgelegenheid, tot een louter financiële aangelegenheid. De onderliggende motivatie van die resoluties is volgens hem: de geldtransfers via de ziektekostenverzekering, de kinderbijslagen en de werkloosheidsvergoedingen stoppen. Hij vergist zich daarin.

Argumenten

De basisargumenten voor de toekenning van die bevoegdheden aan de gemeenschappen draaien rond het leggen van eigen klemtonen, het voeren van een efficiënter beleid en het responsabiliseren van de gemeenschappen tot een spaarzaam beleid.

Voor de gezondheidszorg betekent het eerste argument het accentueren van de Vlaamse voorkeuren die nu reeds uit de cijfers blijken: meer preventie, een goed georganiseerde echelonnering, meer thuisverpleging en meer daghospitalisaties.

Een efficiënter beleid betekent: curatie aan dezelfde overheid toekennen als preventie, namelijk de gemeenschappen. En de verschillende aspecten van het ziekenhuizenbeleid, nu verspreid over gemeenschappen, gewesten en federale overheid, ook toevertrouwen aan eenzelfde beleidsniveau: de gemeenschappen. Zo kan het aantal ministeriële instanties, dat in België te maken heeft met gezondheidsbeleid, gereduceerd worden van 9 tot 2.

Responsabilisering van de gemeenschappen tot een spaarzaam gezondheidsbeleid is hoogst wenselijk nu 21 tot 33 % van de kosten uit de zak van de patiënten wordt betaald, nu de vergrijzing en de toenemende medische mogelijkheden meer geld kosten en nu door de ontgroening de SZ-kas minder geld zal ontvangen.

Solidariteit

Luc Van der Kelen, niet steeds even fijngevoelig in zijn woordkeuze tegenover tegenstrevers, is een gedreven genereus man en dat laatste siert hem. Daarin is hij een kind van zijn volksgemeenschap: zelfs in de periode van “arm Vlaanderen” waren er geldtransfers van Vlaanderen naar Wallonië (Prof. J. Hannes: De mythe van de omgekeerde transfers, 1832 – 1912, Roularta 2007), de huidige geldtransfers uit Vlaanderen zijn geen peulschil (6,6 % van het Vlaamse bruto regionaal product) en zes op tien Vlamingen geven geld voor de derde wereld.

Dat belet echter niet dat heel wat Vlamingen bedenkingen hebben bij het feit dat die transfers bijna uitsluitend voor consumptie en vrijwel niet voor investeringen worden gebruikt, bij het feit dat Vlaanderen ook zijn “armen” en Wallonië ook zijn “rijken” heeft. En bij de vaststelling dat francophonie ondanks die gulle transfers de taalwetgeving te Brussel niet toepast en haar politiek van imperialistische gebiedsuitbreiding in Vlaams-Brabant niet laat varen. Men spuwt toch niet in de hand van de gever.

Voor de huidige geldtransfers bestaat er, in afwachting dat de Waalse werkzaamheidsgraad opklimt tot het Vlaamse niveau, trouwens een beter alternatief: bvb. een van gemeenschap tot gemeenschap onderhandeld, en dus voorwaardelijk, financieel hulpplan, dat niet alleen op consumptie doch vooral op investeringen gericht is, in combinatie met een eigen Waals (en Vlaams) werkgelegenheids- en werkloosheidsvergoedingenbeleid, afgestemd op de eigen noden.

Zo willen wij die Waalse politici ondersteunen, die de ambitie hebben om hun volksgemeenschap uit het slop te helpen en die haar zo het besef van eigen waarde en waardigheid teruggeven: dat is onze opvatting over solidariteit.

Eric Ponette, oud-voorzitter VGV

Jan Van Meirhaeghe, voorzitter VGV

Gui Celen, voorzitter AK-VSZ (Aktiecomitee Vlaamse Sociale Zekerheid)

Robrecht Vermeulen, ondervoorzitter VGV

* Gepubliceerd in Artsenkrant nr. 1884 (21.12.07).

Tel. 03/322.28.50 - Fax 03/322.45.14 - KBC 407-3062251-47 - e-post: info@vgv.be - <http://www.vgv.be>

OVV-MEDEDELINGEN

Brief OVV vóór stemming BHV (05.11.07)

Aan de Nederlandstalige vaste leden en plaatsvervangers
van de Commissie Binnenlandse Zaken van de Kamer
Gent, 5 november 2007

Geachte Dames en Heren,

Hiermee herhalen wij onze stelling van 4 oktober ll., dat ‘BHV buiten het communautaire pakket moet gehouden worden’. Het dossier is zo’n evidentie dat aan de Franstaligen elke illusie moet worden ontnomen dat Vlaanderen een prijs zou willen betalen voor het verwerven van gelijke rechten en respect voor zijn instellingen. Hierover valt er niets te regelen! Ze kunnen in een gesplitste kieskring lijsten indienen, zoals nu gebeurt bij de regionale verkiezingen. Maar Brusselse en Waalse partijen kunnen geen kopstukken meer uitspelen in Vlaanderen. En geen eenzijdig extraterritoriaal stemrecht.

Toegeven aan de druk om de stemming over de Vlaamse wetsvoorstellen voor de splitsing van BHV uit te stellen legt een zware hypotheek op de staatshervorming en op de legitieme belangen van de Vlamingen. Dat betekent erosie van de democratie en een opening maken voor nieuwe eisen van de Franstaligen die wij de laatste dagen uit persinterviews met de heer Reyniers en met mevr. Milquet hebben vernomen, zoals ruimere bevoegdheid voor de Franse Gemeenschap op Vlaams grondgebied. Het territorialiteitsbeginsel, de autonomie en het gezag van de Vlaamse Gemeenschap moeten volstrekt worden geëerbiedigd. Zoals ook burgemeester Willy De Waele het correct stelde in een Open Brief aan zijn Open VLD-partijvoorzitter.

Wij herinneren u aan de door het kartel CD&V–N-VA en door Open VLD gestelde ‘deadline’ voor de splitsing van BHV, namelijk 7 november 2007.

Het feit dat formateur Leterme slechts over drie weken een regeerakkoord voorziet, kan en mag hier geen afbreuk aan doen. U hebt immers het BHV-voorstel in uitvoering van de Grondwet ingediend. Over de toepassing van de Grondwet wordt toch niet onderhandeld? Des te minder daar ieder parlementair trouw aan de Grondwet gezworen heeft. Elke vorm van niet-splitsing is nochtans strijdig met onze Grondwet (cfr. prof. Matthias Storme in ‘De kern van de zaak: BHV discrimineert in strijd met het Belgisch evenwicht’).

Indien de Franstalige Kamerleden het BHV-voorstel verwerpen, verloochenen zij dus hun eed van trouw aan de Grondwet. Indien zij bovendien zouden weigeren een wel grondwettelijke beslissing tot splitsing te aanvaarden, dan horen zij niet meer thuis in een parlementaire democratie.

Wij vertrouwen er op dat u woord zult houden en dat u, als soevereine dragers van de wetgevende macht, op woensdag 7 november de splitsing van BHV zult goedkeuren.

Namens het Dagelijks Bestuur van het Overlegcentrum van Vlaamse Verenigingen,
en met de meeste hoogachting,

Renaat Roels
Voorzitter

Cc.: Voorzitters van de Vlaamse partijen
Vlaamse media

Overlegcentrum van Vlaamse Verenigingen – Passendalestraat 1A – 2600 Berchem
Telefoon: 03 320 06 31 ■ Fax: 03 366 60 45 ■ E-post: secretariaat@ovv.be
Bezoek onze webstek: www.ovv.be

Ik wil wel solidair zijn met Wallonië, maar niet als mijn belastinggeld daardoor in de zakken van enkele corrupte socialisten terecht komt. Onze regels gelden daar niet. Als een Vlaming zijn been kwijt geraakt, moet hij elk jaar op controle om te bewijzen dat het niet opnieuw is aangegroeid. In Wallonië krijg je een levenslange invaliditeitsuitkering voor een steentje in je schoen.

URBANUS - DAG ALLEMAAL - 27/11/2007

In New York kreeg ik zelfs bij de kapper de vraag hoe dat toch ging met België ... De Vlaamse media meenden maandenlang dat de buitenlandse pers er niets van begreep, maar buitenlandse correspondenten zagen het totale beeld veel eerder dan de meeste Vlaamse politieke journalisten. Zij zagen de kernvraag: blijft België nog bestaan?

Derk Jan EPPINK - MENZO - december 2007

Aan de Vlaamse vaste leden en plaatsvervangers
van de Commissie Binnenlandse Zaken van de Kamer
Aan de voorzitters van de Vlaamse partijen
Gent, 12 november 2007

Geachte Dames en Heren,

Namens het Overlegcentrum van Vlaamse Verenigingen met 45 aangesloten verenigingen die samen ruim 800 000 leden tellen, mag ik u gelukwensen met de goedkeuring door de Kamercommissie Binnenlandse Zaken van het wetsvoorstel tot splitsing 'zonder compensaties' van het gerechtelijk en kiesarrondissement Brussel - Halle - Vilvoorde (BHV). U hebt woord gehouden, zoals wij gevraagd hadden. U hebt, nadat de Franstalige partijen gedurende vele maanden geweigerd hebben daarover te onderhandelen, en na lange onderhandelingen onder potentiële regeringspartijen die eveneens zonder resultaat bleven, blijk gegeven van vastberadenheid, eendracht en waardigheid. Waarvoor dank.

Laat u niet beïnvloeden door de jammerklachten en beschuldigingen door de Franstalige politici en pers. U hebt volmaakt democratisch gehandeld. De parlementaire procedures zijn geëerbiedigd, de minderheid heeft zijn zeg gehad. U hebt tenslotte de democratische meerderheid laten gelden. Het zgn. Belgisch Pacificatiemodel heeft ook zijn grenzen. Het mag er niet toe leiden dat uiteindelijk, na lange discussies, de meerderheid moet buigen voor de minderheid.

Wij vragen u standvastig te blijven tijdens de procedureslag met uitroeping van belangenconflict en luiden van alarmbellen. Het ongemak dat hiermede gepaard kan gaan, is er ook voor de Franstaligen. U moet ook niet met u laten sollen. U beschikt ook over mogelijkheden om de procedure zo kort mogelijk te houden. Laat voelen dat de tijd voor discussies voorbij is. Richt u op de verdergaande staatshervorming volgens de in 1999 goedgekeurde resoluties van het Vlaamse Parlement, de basis van een evenwichtig model dat ten goede komt aan alle deelstaten en het hele land.

De Franstaligen zijn blijkbaar niet sterk in de kennis van de Belgische geschiedenis. Zij beseffen blijkbaar niet dat van bij de oprichting van de Belgische staat het Nederlands werd verbannen en het Frans als enige officiële taal van de politieke instellingen, de administratie, het leger, het gerecht en het onderwijs werd opgedrongen aan de Vlaamse bevolking die geen Frans kende. Via deze overheidsorganen werd vele generaties lang een stelselmatige politiek van verfransing gevoerd. Dit heeft de economische, sociale, culturele en politieke ontwikkeling van de Vlaamse gemeenschap afgeremd.

Het heeft 100 jaar geduurd vooraleer het middelbaar en hoger onderwijs in het Nederlands werd gegeven en nog eens 40 jaar eer ook de Nederlandstalige Katholieke Universiteit te Leuven en de Vlaamse Vrije Universiteit te Brussel werden erkend. De schade die de Vlaamse bevolking en gemeenschap daardoor generaties lang heeft opgelopen, is onmetelijk. Nooit is daarvoor een verontschuldiging uitgesproken. De Vlamingen hebben desondanks op eigen kracht de achterstand weggewerkt. Zij financieren nu Brussel en Wallonië met een transfer van minstens 6,5 tot 10 miljard per jaar.

Houden de Franstalige politici hiermee rekening in hun debatten?

Zij eisen van de Vlamingen een verklaring dat zij van België houden!

Willen de Franstalige parlementen en politieke partijen een plechtige verklaring afleggen dat zij afzien van verfransing, machtsverwerving en verovering van Vlaamse gemeenten? En de taalwetten in het Brussels Gewest loyaal en correct zullen uitvoeren?

Willen zij eens nagaan hoeveel keren de Franstalige minderheid maar parlementaire meerderheid dank zij het cijnskiesstelsel, sinds 1830 Vlaamse wetsvoorstellen tot gelijkberechtiging heeft afgewezen?

Willen zij ophouden met 'non' te zeggen op de resoluties van het Vlaams Parlement tot hervorming van de staat, wat zij al 9 jaar lang doen?

Willen zij ophouden om mensen die met hen van mening verschillen als ondemocratisch, extremistisch, separatistisch en ander moois te beschuldigen?

Wie sprak er van respect voor elkaar als basis voor samenwerking?

Geachte Dames en Heren, hou vol tot de splitsing van het arrondissement BHV wet is. Die biedt een betere bescherming van de streek Halle-Vilvoorde rond Brussel maar een wet alleen volstaat niet. Er is een samenhangend en doelmatig beleid nodig om het eigen en Vlaams karakter van de streek te behouden, landschappelijk maar ook inzake gezond en veilig woon- en leefmilieu. De ruimtelijke planning moet in de eerste plaats het streekbelang op het oog hebben, daarna dat van Brussel dat geroepen is om de rol van een dienende en geen overheersende hoofdstad te vervullen.

Met de meeste hoogachting,

Renaat Roels,
Voorzitter

Overlegcentrum van Vlaamse Verenigingen – Passendalestraat 1A – 2600 Berchem
Telefoon: 03 320 06 31 ■ Fax: 03 366 60 45 ■ E-post: secretariaat@ovv.be
Bezoek onze webstek: www.ovv.be

De laatste weken gaan ook in Vlaanderen stemmen op om Vlaamse faciliteitengemeenten rond Brussel door Brussel te laten annexeren.

Die zogenaamd breeddenkende medeburgers schijnen te vergeten dat een natie met andere naties soms onderhandelt over geld, zelden over macht, doch nooit over grondgebied.

Zij schijnen ook te vergeten dat, wanneer het principe van een vastgelegde taalgrens wordt opgegeven, de gebiedshonger bij Franstalige imperialisten zal worden gestimuleerd.

Het antwoord van het Overlegcentrum van Vlaamse Verenigingen (OVV) is duidelijk: ons grondgebied is voor niemand te koop.

Namens het Dagelijks Bestuur van het OVV

Renaat Roels - Voorzitter

Persmededeling AK-VSZ - "Efficiënt bestuur vereist Vlaamse Sociale Zekerheid" (17.12.07)

Het Aktiekomitee Vlaamse Sociale Zekerheid (AK-VSZ), werkgroep van het Overlegcentrum Vlaamse Verenigingen (OVV), stelt met genoeg vast dat de Vlaamse onderhandelaars i.v.m. de regeringsvorming tot nog toe woord hebben gehouden. Het AK-VSZ is ook aangenaam verrast dat Yves Leterme zijn verkiezingsbeloften NIET verloochende om eerste minister te kunnen worden.

Het AK-VSZ is tegelijkertijd verbaasd en ontsteld over de Vlaamse lankmoedigheid bij diezelfde eindeloze onderhandelingen, want wat werd er in feite op de onderhandelingstafel gelegd? Wat kon als 'verworven' worden beschouwd?

Het AK-VSZ betreurt de egoïstische en conservatieve houding van de top van de vakbonden en de traditionele ziekenfondsen, die eerder begaan zijn met het beschermen en consolideren van hun lucratieve machtsposities die zij in het Belgische politieke bestel hebben weten te veroveren, dan met het behartigen van de duurzame belangen van hun Vlaamse leden.

Het AK-VSZ roept alle Vlaamse politieke partijen op om de vijf resoluties van het Vlaamse Parlement (1999!) te handhaven. De OVV-slogan "Woord Houden" is actueler dan ooit!

Gezien de houding van de Franstaligen (gedrag van de niet-benoemde FDF-burgemeesters, de eisen inzake de stemming over BHV in de Kamercommissie van Binnenlandse Zaken, ...) is het AK-VSZ ervan overtuigd dat de 'Conventie', net als het Forum en de Costa een doodgeboren kind zal blijken te zijn en dus opnieuw enkel tijdverlies.

Het AK-VSZ stelt zich derhalve steeds nadrukkelijker de vraag of een efficiënt bestuur inzake Sociale Zekerheid (gezondheidszorg, kinderbijslag, werkloosheidsbeleid en pensioenen) binnen een Belgisch bestel ooit mogelijk zal zijn en roept dus op tot bezinning over de te volgen strategie.

Gui Celen Voorzitter AK-VSZ

De taak van de koning bestaat erin een regering te vormen, niet de procedure voor de staatshervorming te bepalen. Het is aan de regering, in samenspraak met het parlement, om de stappen te zetten die noodzakelijk zouden zijn voor een staatshervorming. In een parlementair regeringssysteem, dat nog steeds het onze is, krijgen de voorzitters van Kamer en Senaat geen 'opdrachten' van de koning ... Dat lijkt wel een terugkeer naar het Ancien Régime.

Emmanuel GERARD, professor politieke geschiedenis KU Leuven, -
DE STANDAARD - 14/11/2007

Vlaanderen en Wallonië hebben een totaal andere kijk op gezondheidszorg ... Maar dat vereist een beleid op maat van de regio's, waarbij gezondheidszorg gecombineerd kan worden met gemeenschapsbevoegdheden als welzijnswerk, preventie, tewerkstelling en huisvesting ... Maar laat Vlaanderen en Wallonië hun eigen weg gaan in de besteding van de middelen.

Jan DE MAESENEER - DE STANDAARD - 08/12/2007

Het is een harde analyse, maar België is onbestuurbaar.

Luc PEETERMANS, burgemeester te Herselt, -
DE STANDAARD - 01/12/2007

Prinses Astrid legt het bijltje erbij neer als voorzitter van het Rode Kruis ...

De prinses koos partij voor de Franstaligen, wat leidde tot een pijnlijk proces rond de rol van haar persoonlijke assistente...Royalisten zeggen altijd dat het de verdienste is van de koninklijke familie dat ze het land bijeenhoudt. Dat klopt, zolang de koning en zijn nageslacht de neutraliteit bewaren. Doen ze dat niet, dan verdelen ze juist het land.

Bart MOERMAN - HET VOLK - 08/12/2007

We hebben onze buik vol van realityprogramma's.

Rondvraag bij 20.000 Vlamingen, Franstalige Belgen en Nederlanders door het trendsonderzoeksbureau BeX-pertise - HET NIEUWSBLAD - 14/12/2007

1. RUBENS.

Samen met het doktersgild Van Helmont heeft het VGV op zaterdag 13 oktober de tentoonstelling “Rubens, een genie aan het werk” bezocht in de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België te Brussel. Na een inleidende voordracht door Prof. Dr. Joost Vander Auwera werden de 90 aanwezigen in 5 groepen rondgeleid. De tentoonstelling is het resultaat van een 4 jaar durend onderzoek waarbij de eigen werken van het museum toegeschreven aan Rubens en aan zijn atelier, het onderwerp vormden van historisch, artistiek en schildertechnisch onderzoek. Het gaat zowel om het herbekijken van de toeschrijvingen als om een uitdieping van de vraag naar het creatief proces en taakverdeling tussen meester en medewerkers. De technische toelichting door de gids was meer dan noodzakelijk om de “hand” van de Meester te onderscheiden van deze van zijn medewerkers. Een pittige anekdote is het verhaal van de vindingrijke kunsthandelaar en schilder Jacques de Roore (1636-1747) die een Rubenspaneel in twee zaagde om er afzonderlijke schilderijen van te maken en zo zijn bezit kon verdubbelen. (*Een oude vrouw, een jongen en een jongeman zich verwarmend rondom een vuurkorf, Dresden en Venus en Cupido in de smidse van Vulcanus, cat.115*).

De tentoonstelling geeft een uitstekend beeld weer van de werking van Rubens' atelier aan de Wapper te Antwerpen. Na de traditionele grote overzichtstentoonstellingen in Antwerpen en Rijsel is deze tentoonstelling een zeer originele benadering van zijn werk.

2. BRITISH VISION.

VGV bezocht de tentoonstelling “British Vision, observatie en verbeelding in de Britse kunst 1750 – 1950” in het Museum voor Schone Kunsten te Gent ter gelegenheid van de Algemene Ledenvergadering. Met 300 schilderijen, beelden, tekeningen en prenten tentoongesteld in 14 zalen wordt een overzicht gegeven van 2 eeuwen Britse kunst. Vanaf de 18de eeuw bekleedt de Britse kunst een zelfstandige plaats in de Westerse kunstgeschiedenis. Het vernieuwend karakter ervan bestaat enerzijds uit de observatie van de maatschappij en de natuur in de 18de en 19de eeuw en eindigt met het moderne landschap en de moderne maatschappij. Anderzijds is de verbeelding of het visionaire het tweede kenmerk van deze Britse kunst. Deze werken staan centraal opgesteld in 2 zalen als verbinding tussen de oude en moderne kunst. Het is dan ook in deze zaal dat de nationale schat van de British Library te bewonderen is: het originele geïllustreerde manuscript “Alice's adventures under ground”. Het was geschreven door Charles Dodgson, een zonderlinge docent wiskunde verbonden aan Oxford. Hij was erg gesteld op kinderen, meer bijzonder op de dochtertjes van vrienden en collega's die hij vermaakte met zijn fantastische verhalen. Zo vertelde hij aan Alice Liddell, tijdens een roeitocht, het avontuur van Alice die op een mooie zomerdag in een konijnenhol viel. Wild enthousiast vroeg Alice aan Dodgson zijn verhaal op te schrijven en zij kreeg 2 jaar later met Kerstmis 1862 haar exemplaar. Onder druk van zijn vrienden werkte hij het verhaal verder uit onder het pseudoniem Lewis Carroll. De fantastische wereld van Lewis Carroll neemt dan ook een bijzondere plaats in, in het visionaire karakter van de Britse kunst.

Samen met 40 leden van het VGV hebben we op 01/12/2007 terecht genoten van deze tentoonstelling.

Jan Dockx

Voor inlichtingen en ticketreservatie gelieve eerst contact op te nemen met het secretariaat van het VGV
Ergo de Waellaan 3, bus 14 – 2100 Deurne-Antwerpen
Tel: 03/322.28.50 – Fax: 03/322.45.14

In Wallonië moeten we een gezamenlijk mea culpa slaan: we zijn er niet in geslaagd er iets goeds van te maken ... In die omstandigheden begrijp ik het ongeduld van de Vlamingen. Het is logisch dat de Vlamingen de transfers willen stopzetten als ze zien dat er niets zinnigs met dat geld gebeurt.

Gérard DEPREZ - DE TIJD - 10/11/2007

De Franstalige politici, aangevoerd door Olivier Maingain, struikelden over elkaar in hun afkeuring van de beslissing van Vlaams minister van Binnenlands Bestuur Marino Keulen om de drie Franstalige burgemeesters van Kraainem, Linkebeek en Wezembeek-Oppeem niet te benoemen. Dat heet “een belediging van de Franstaligen en de democratie” te zijn ...
Sinds wanneer zijn de democratie en het algemeen stemrecht een excuus om de wet niet na te leven?

Yves DESMET - DE MORGEN - 16/11/2007

Onder dak in China. 28.09.07 tot 20.04.08

Jubelparkmuseum, Brussel.

In de graven van Chinese notabelen werden talrijke schaalmodellen van pagodes, boerderijen, wooncomplexen etc. gevonden die een beeld geven van meer dan 2000 jaar architectuur in China.

www.kmkg.be

Paul McCarthy 13.10.07 tot 17.02.08

Smak Citadelpark Gent.

Overzichtstentoonstelling met video's, tekeningen, beelden en performances. Zie ook "Afgeraden door VGV" Nr 3 pag. 28

www.smak.be

De wereld rond. 26.10.07 tot 03.02.08

Paleis voor Schone Kunsten, Ravensteinstraat 23 Brussel.

Tentoonstelling over het Portugese wereldrijk in de 16de en 17de eeuw.

www.bozar.be

Alechinsky van A tot Z 23.11.07 tot 30.03.08

Koninklijke Musea voor Schone Kunsten, Museumstraat 9 Brussel

Retrospectieve naar aanleiding van zijn 80ste verjaardag; samen met Christian Dotremont behoort Alechinsky tot de voornaamste vertegenwoordigers van de cobragroep in België.

www.fine-arts-museum.be en www.expo-alechinsky.be

Samson en Delila. Een Rubensschilderij keert terug tot 10.02.08

Rockoxhuis Keizerstraat 12, Antwerpen

Dit beroemde schilderij, ooit de trots van Rockox' kunstkamer, wordt tijdelijk geëxposeerd op de plaats waarvoor het oorspronkelijk was bestemd.

www.rockoxhuis.be

Schitterend Europa. Juwelen uit Europese vorstenhuizen tot 17.02.08

ING cultuurcentrum, Koningsplein 6 Brussel

Een tentoonstelling over een fabelachtige collectie pronkjuwelen met hoge symbolische waarde.

www.ing.be/art

Kunstenaarsboeken uit eigen collectie in het Prentenkabinet tot 09.03.08

Koninklijk Museum voor Schone Kunsten, Leopold de Waelplaats Antwerpen.

Een keuze van origineel grafisch werk, boekontwerpen en literaire bijdragen uit de zeventiger jaren van vorige eeuw.

<http://museum.antwerpen.be/kmsk>

Rubens doorgelicht tot 03.02.08

Koninklijk Museum voor Schone Kunsten, Leopold de Waelplaats Antwerpen.

Presentatie van het wetenschappelijk onderzoek rond de recent gerestaureerde "Verloren Zoon".

<http://museum.antwerpen.be/kmsk>

Rubens, een genie aan het werk tot 27.01.08

Museum voor Schone Kunsten van België, Regentschapstraat 3 Brussel.

Zie "VGV bezoekt" nr. 3 pag. 29 en "VGV bezocht" in dit nummer pag. 27.

www.fine-arts-museum.be

Dit is onze geschiedenis tot 23.03.08.

Tour en Taxis, Havenlaan 86 Brussel.

Interactieve tentoonstelling over 50 jaar Europees avontuur.

www.expo-europa.be en www.tourtaxis.be

Ziek. Tussen lichaam en geest tot 27.04.08

Museum Dr. Guislain, J. Guislainstraat 43, Gent.

Een tentoonstelling, erfgoed- en kunstenproject rond de evolutie van de diagnose. Lichaam, geest en cultuur spelen hierin een cruciale rol.

www.tussenlichaamengeest.be

BUITENLAND

Amsterdam tot 20.04.08

Een goudschat uit Afghanistan afkomstig uit het Nationaal Museum in Kaboel.

www.nieuwekerk.nl

Amsterdam tot 05.05.08

De mooiste objecten uit de art nouveau collectie van de Hermitage. Het gaat om de Franse diplomatieke geschenken aan de tsaren.

www.hermitage.nl

Parijs tot 28.01.08

Courbet. Grote retrospectieve met bijzondere aandacht voor de nauwe band tussen het realisme van Courbet en de opkomende fotografie.

www.rmn.fr/galeriesnationalesdugrandpalais

Jan Dockx

In dat geval moeten we niet alleen over regionalisering praten, maar ook over de mogelijke federalisering van sommige bevoegdheden. Zo is preventieve gezondheidszorg vandaag een bevoegdheid van de gemeenschappen, maar volgens mij zou dat veel beter opnieuw op federaal niveau worden gelegd.

Marie ARENA - KNACK 21/11/2007

Les accords politiques engrangés depuis 50 ans n'ont pas réussi à assurer une "sécurité linguistique" et culturelle aux Flamands, surtout dans les communes à facilités de la périphérie bruxelloise... Sans une solution à ce sentiment d'insécurité linguistique, et plus largement une reconnaissance profonde par les francophones de l'identité culturelle flamande, les revendications flamandes les plus extrêmes trouveront nombre d'oreilles en Flandre pour les entendre.

Christian MAROY - LA LIBRE BELGIQUE - 26/11/2007

Dat de formatie zo moeilijk loopt, heeft me niet verrast. Wij staan vele uren samen op de stoep met onze Franstalige collega-journalisten. En telkens weer valt het op hoe anders zij dezelfde politieke gebeurtenissen interpreteren. Vlaanderen wil meer bevoegdheden om zijn eigen zaken efficiënter te kunnen beheren, de Franstaligen vinden dat enorm bedreigend ... Wij op de stoep zouden ook niet tot een akkoord komen.

Goedele DEVROY, televisiejournaliste VRT, - DE BOND - 21/12/2007

Het uiteendrijven van de twee gemeenschappen van dit land lijkt dus onafwendbaar te zijn. Het is niet de schuld van onbekwame politici of van separatistische partijen die door een toevallige verkiezingsuitslag een politieke sleutelpositie bezetten. Het is gewoon het onontkoombare gevolg van maatschappelijke en sociologische veranderingen.

Stefaan MICHIELSEN - DE TIJD - 02/01/2008

Traditioneel is groot zijn voor een land altijd goed geweest om twee redenen: voorspoed en veiligheid... In de moderne wereld lijken deze twee voordelen echter te verdwijnen. De globalisering heeft in de hele wereld markten geopend ... Klein is ook niet langer synoniem van onveilig. In Europa hebben heel wat kleine vissen hun veiligheid verbeterd door toe te treden tot de NAVO ... Bovenal neigen kleine landen naar meer homogeniteit ... Om al deze redenen is het weinig verwonderlijk dat het aantal nieuwe staten zich uitbreidt.

Gideon RACHMAN, commentaarschrijver bij Financial Times, - DE TIJD - 21/12/2007

Over het welslagen van het octopusoverleg omtrent de staats-hervorming bestaat in elk geval grote twijfel. Waarom zou in drie maanden wel lukken wat de voorbije zes maanden niet is gelukt, is de steeds terugkerende vraag ... Waarom zou cdH-voorzitter Joëlle Milquet 'madame non', de komende weken fundamenteel van mening veranderen nu ze zich in de regering geruggesteund voelt door de PS, die zelf evenmin een ingrijpende staats-hervorming wenst?

Dirk CASTREL - GAZET VAN ANTWERPEN - 02/01/2008

De waarheid is, en Karel De Gucht beseft dat maar al te goed, dat de federatie zich de voorbije jaren als gevolg van halfbakken staats-hervormingen in financiële nesten heeft gewerkt ... De staats-hervorming is daarom geen zaak meer van Vlaamse vendelzwaaijerij, zelfs niet van opflakkerend nationalisme. De staats-hervorming is een overlevingskwestie voor het sociale systeem ... De grote hervormingen moeten nu hun beslag krijgen. Of de Belgische federatie kan, zoals Vlaams minister Frank Vandenbroucke het ooit voorspelde, binnen afzienbare tijd de verplichtingen tegenover haar burgers niet meer nakomen.

Rik VAN CAUWELAERT - KNACK Nieuwsbrief - 02/01/2008

BESCHERMHEILIGEN IN DE LAGE LANDEN**Jo CLAES, Alfons CLAES, Kathy VINCKE**

2006, 381 bladzijden, rijk geïllustreerd, 240 x 165 mm

Uitgeverij Davidsfonds NV/Leuven/ Exploitatierecht voor Nederland: Uitgeverij Ten Have

ISBN: 90-77942-25-4

NUR 694/680/704

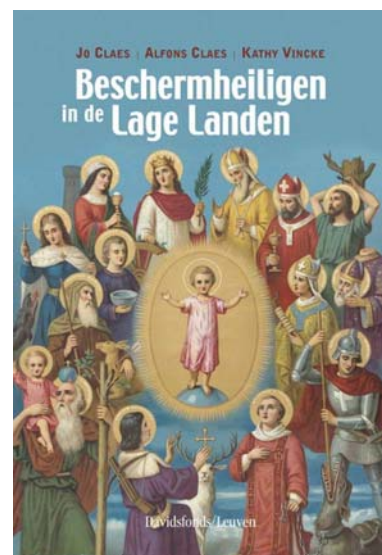
€ 29,50

Bespreker: Piet Hein Jongbloet

Lang voor alternatieve geneeskundigen hun intrede deden en raad wisten voor elke kwaal, konden onze voorouders beroep doen op een wijde schare van geneesheiligen, die uiteraard tijdens bedevaarten ook werden vereerd. Voor de dreigende gevaren die hen omringden waren er bescherm- of schutsheiligen om die af te wenden of althans de geleden schade te verzachten en draaglijk maken. Eenieder van ons kan zich één of andere van hen herinneren uit zijn jeugd, zoals voor verloren kostbaarheden, gunstige weersomstandigheden, kinderloosheid, enz. Ook elke beroepsgroep (gilde) had zijn of haar eigen beschermer die de belangen kon verdedigen en behartigen.

Het is de verdienste van de auteurs en van het Davidsfonds om deze grotendeels verloren volksdevotie, legenden en rituelen uit de vergetelheid te halen en rijkelijk te illustreren. Het boek bestaat uit twee delen: Deel I (p. 13-194) geeft een overzicht van de beschermheiligen tegen noden, rampen en gevaren. Naast een samenvatting van de *vita* of legende worden de reden of oorzaak van de verering en rituelen of gebruiken verklaard die ermee gepaard gingen. In Deel II (p. 195-355) worden de belangrijkste beschermheiligen per ambacht of beroepsgroep behandeld. Ook hier wordt uitgegaan van die figuur die in onze streken het meest representatief was. Voor ons, artsen, chirurgen en apothekers, gelden Cosmas en Damianus maar ook zij hadden talloze concurrenten, die het beter of minder moeten hebben gedaan (p. 202-206). In een uitgebreid register worden de noden, rampen, plagen, gevaren en problemen in vijf kolommen weergegeven. Daarop volgt een register van ambachten, beroepen, verenigingen, groepen (14 kolommen). En tenslotte volgt een register van alle heiligen, waarbij voorkeur werd gegeven aan de Latijnse benaming, ten koste van de meer volkse varianten, die evenwel worden vermeld, maar vaak verschillen per dialect (12 kolommen), gevolgd door een uitgebreide literatuurlijst.

Lectuur voor elk wat wils, schitterend geïllustreerd met beelden, prenten, vaantjes, santjes, dikwijls uit privé verzamelingen, en ook met plaatsaanduidingen.

IN DE HANDEN VAN MENSEN**2000 JAAR CHRISTUS IN DE WESTERSE CULTUUR****PETER SCHMIDT**

301 bladzijden, 165 x 240 mm

Davidsfonds/Leuven

D/2007/0240/59

ISBN 978 90 58264978 nur -654

€ 29,95

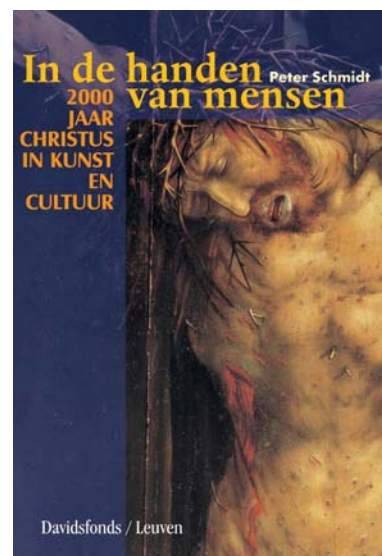
Bespreker: R. Lenaerts

Dit mooie boek is een tweede uitgave van hetzelfde boek dat door het Davidsfonds in 2000 werd uitgegeven als een weelderig kunst- en kijkboek. Deze tweede editie komt nu op de markt in 2007 in een meer sobere uitvoering die toegankelijker is van prijs en handiger in gebruik. De eerste uitgave was door omvang en door rijkdom aan illustraties een aantrekkelijk kijkboek, waarbij de bijbehorende tekst voor de geboeide lezer – kijker wat in de vergetelheid dreigde te komen.

Deze tweede uitgave, waarbij, om de gekende redenen, een aantal illustraties werden weggelaten – hoewel een register van alle namen en plaatsen werd opgenomen – zal als een gemakkelijk en handig leesboek kunnen gebruikt worden en zo komt de tekst, die de auteur als een cultuurhistorisch en theologisch essay bedoelde, beter tot zijn recht. De universeel erkende bijbelexegete en kunstkenner Peter Schmidt brengt een uitzonderlijk verhaal over de historische Jezus en de Christus van het geloof, gesteund op de moderne inzichten van de bijbelexegese.

Een verhaal dat boeiend blijft en waarbij de auteur de vraag stelt: “Kan Christus als eenheidssymbool van een cultuur ooit functioneren zonder aangepaste Christusbeelden, door mensen gemaakt en fundamenteel dubbelzinnig?”

Niet de historische kennis over Jezus brengt de mens tot het geloof, maar wel het existentieel appèl dat uitgaat van Zijn boodschap, nu, vandaag. Dit boek, dat in een prachtige en sierlijke taal is geschreven, is een echte aanrader zowel voor elke gelovige christen als voor elke zinzoeker en cultuurliefhebber.

WANNEER 'LIEFDE' TOESLAAT.

OVER GEWELD EN ONRECHT IN GEZINNEN.

Annemie DILLEN, Roger BURGGRAEVE, Johan DE TAVERNIER, Jo HANSSENS en Didier POLLEFEYT (redactie)

2006, gebrocheerd, 168 bladzijden, 210 x 145 mm

Davidsfonds Uitgeverij NV, Blijde-Inkomstraat 79-81, 3000 Leuven

ISBN 90 5826 426 2

€ 17,50

Bespreker: Jan Van Meirhaeghe

Sinds de beschrijving van het "battered child syndrome" door kinderarts Henry Kempe in 1962 wordt het fenomeen van de kindermishandeling erkend in de medische wereld. Zoals de ondertitel aangeeft handelt dit boek over geweld en onrecht in de gezinnen. En dan gaat het niet alleen over kindermishandeling, maar ook over andere vormen van huiselijk geweld, met name geweld tussen partners, zowel binnen heteroseksuele als homoseksuele relaties, geweld tegen ouders en tegen ouderen en geweld tussen broers en zussen.

"Geweld zit in eigen huis": een slogan die tot dusver taboe was in onze samenleving. Maar de media berichten regelmatig over gezinsdrama's, extreme vormen van huiselijk geweld en zelfs doodslag. Ongeveer 80 % van de kindermishandeling vindt plaats binnen het gezin. Bijna de helft van de moorden wordt gepleegd in de familiale sfeer. Vrouwen krijgen 1 op 5 te maken met partnergeweld, ouderen 1 op 5 met geweld in de thuissituatie.

De thematiek van huiselijk geweld wordt bekeken vanuit verschillende disciplines. De auteurs zijn werkzaam als therapeut, psycholoog, psychiater, pedagoog, jurist, socioloog of theoloog. Er worden kritische vragen gesteld over het al te idealistische beeld van het gezin. Het gezin als hoeksteen van de maatschappij wordt zelfs in vraag gesteld. Maar door geweld en onrecht in deze situaties bespreekbaar te maken, kan het ook voorkomen of verholpen worden.

In een afsluitende bijlage worden telefoonnummers, webstekken en e-postadressen van hulpverlening in verband met huiselijk geweld toegevoegd. In tien hoofdstukken leveren de auteurs zeer zinnige en lezenswaardige bijdragen over een onderschat probleem. Artsen die in hun praktijk met dergelijke probleemgezinnen in aanraking komen zullen dit werk zeker nuttig vinden.

AAN BORMS —WILLEM ELSSCHOT, EEN POLITIEK SCHRIJVER

Matthijs DE RIDDER

2007, 231 bladzijden

Meulenhoff/ Manteau; ©AMVC-Letterenhuis

Herengracht 507, NL-1017BV Amsterdam; Mechelsesteenweg 203, B-2018 Antwerpen

ISBN 978 90 8542 110 8

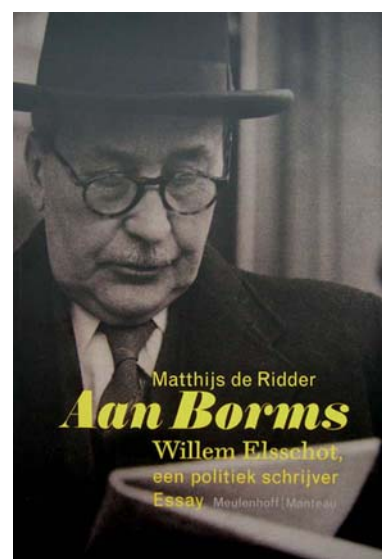
€ 18,95

Bespreker: Piet Hein Jongbloet

Dit boek gaat over het beroemde, voor anderen, beruchte gedicht van Willem Elsschot, gewijd aan Borms bij diens terechtstelling in de naoorlogse repressietijd. Het is een essay geschreven door een Nederlandse auteur, geboren en getogen in Noord-Brabant, afgestudeerd aan de RU Groningen, en sinds enkele jaren verbonden aan het Louis-Paul Boon-documentatie centrum (ISLN/Universiteit Antwerpen). Hij is geen bloedverwant van zijn naamgenoot Alphons De Ridder.

Matthijs de Ridder heeft zich niet alleen verdiept in de worsteling van Elsschot, o.a. met het *Nieuw Vlaams Tijdschrift* om dit gedicht gepubliceerd te krijgen in de naoorlogse repressietijd. Hij heeft vooral de achtergronden doorgedrongen van deze stille rebel tegen onrechtvaardigheden. In zijn jonge jaren kakelde nog de gehele Antwerpse binnenstad in het Frans, of wat daarvoor moest doorgaan. Hij vertelt dat je alleen nog bij de kleine luiden in de buitenwijken van Antwerpen wat Nederlands kon horen. Door een zoektocht in de vroegere werken *'Lijmen'* en *'Kaas'* en het latere *'Tsjip'* ontrafelt de auteur de politieke betekenissen en een consequente flamingantische werke ten aanzien van de Belgische moloch. Door de ogen van deze Nederlandse neutrale waarnemer leren wij de Vlaamse Beweging kennen tijdens het interbellum en kort na Wereldoorlog II. Alle grote gebeurtenissen passeren de revue, zoals de verboden Bormsbetoging in Antwerpen, de moord op de student Herman van den Reeck en de vrijlating van Borms. Interessant in dit verband, is ook de positionering van Elsschots' literaire collega's, zoals bv. Paul van Ostaijen, Gaston Burssens, Marnix Gijsen, Gerard Walschap, Maurice Gilliams, Louis-Paul Boon, Herman Teirlinck en vele anderen. Hun houding varieert van grote loyaliteit tot *'de kat uit de boom kijken'*.

Uit zijn Bormsgedicht blijkt Elsschots' overtuiging dat (pg 189). *"er een moment zal komen dat Vlaanderen een eigen staat zal vormen, waarin niet het vreemde vaderland de wet voorschrijft, maar waarin die wet zal voortkomen uit Vlaanderens eergevoel"*. Elsschot volhardde zowel in zijn afkeer van de Belgische staat, als in zijn geloof in een 'overwaaierende Russische lente'. Voor hem was de eigenheid of identiteit van Vlaanderen belangrijk voor de nodige internationale verbroedering. Deze kon voor hem slechts plaats vinden tussen strijd bare Vlamingen en zelfbewuste volkeren. Deze wijze lessen zijn een verademing en zij tekenen zich schril af tegen wat vandaag de dag de postmoderne 'Vlaamse' intellectuele elite en charmezangers ons voorhouden. Zij identificeren Vlaanderen met het oude rurale en katholieke Vlaanderen en voelen zich zoveel beter thuis in de abstractie "België".

ZORGEN ALS BEROEP
OVER MACHT EN ONMACHT VAN VERPLEEGKUNDIGEN EN ANDERE ZORGDRAGERS
MADY CUYPERS
240 X 170 mm
LANNOO CAMPUS
D/2007/45/116-
ISBN 978 90 209 7002 9-nur 897
€ 15,95
Bespreker: R. Lenaerts

De auteur is verpleegkundige en heeft meer dan 25 jaar ervaring als “verzorger” in diverse sectoren van de zorgverlening: ziekenhuis, verzorgingstehuis, thuisverpleging, sociale dienst en opleiding van (toekomstige) zorgdragers. Zij schrijft dit boek dus met kennis van zaken.

In een aantal hoofdstukken ontleedt zij de wereld van de zorgdragers, hun capaciteiten en mogelijkheden, maar ook hun zwakke punten en zij brengt remedies aan om hieraan te verhelpen. Bijzonder aangrijpend is haar pleidooi voor ondersteuning bij de uitoefening van hun taak in het kader van het vaak ondankbare werk. Dit is van belang zowel voor de zorgbehoevenden als voor de andere actoren in de gezondheidszorg.

Met dit boek wil de auteur bereiken dat de zorgdragers die zg. opgebrand of gedemotiveerd raken de essentie van hun beroep zouden terugvinden. Als mogelijkheden somt zij op: werk maken van een persoonlijke ontwikkeling en zelfkennis, maar ook samen leren omgaan met problemen en mogelijkheden, waarbij ook beroepsorganisaties ondersteuning kunnen geven. Ten zeerste aanbevolen aan alle artsen

UITGESLAPEN WAKKER WORDEN
(Gids voor een betere nachtrust)

Bruno ARIENS
2007, 87 bladzijden, inclusief CD-rom met slaapoefeningen, 150 x 150 mm
Uitgever: Standaard Uitgeverij nv, Mechelsesteenweg 208, 2018 Antwerpen.
www.standaarduitgeverij.be/medisch
ISBN 978 90 341 9183 0
€ 17,95
Bespreker: Jan Van Meirhaeghe

In ons land worden 500.000 slaapmiddelen per dag ingenomen! 20 % van de bevolking heeft te kampen met slaapproblemen. Een boekje zoals dit is dan ook broodnodig.

Op een bevattelijke wijze worden slapeloosheid en slaperigheid omschreven, alsook de oorzaken en gevolgen. De auteur reikt verschillende natuurlijke hulpmiddelen aan alsook praktische tips, zodat men het slaapprobleem zelf kan aanpakken. Op het einde is er daarenboven een uitgebreide literatuurlijst, zodat de lezer zelf verder kan zoeken naar aangepaste lectuur, nuttige adressen, enz...

Een CD met slaapoefeningen vervolledigt het pakket. Voor de persoon met slaapproblemen is het boekje een praktisch instrument om er zelf iets aan te doen. Ten zeerste te waarderen is dat de auteur de moeite neemt om medische aandoeningen in een voor de leek verstaanbare Nederlandse term of omschrijving weer te geven. Het boekje leest zeer vlot en is zowel voor de arts als voor de patiënt een leidraad voor minder slapeloze nachten.

Een minpunt is dat de audio-CD veel te stil afspeelde (althans op mijn draagbare computer). Maar wellicht was dat nou net de “hypnotische” bedoeling?

PASSCHENDAELE 1917, HET VERHAAL VAN DE DODEN EN TYNE COT CEMETERY.

FRANKY BOSTYN, KRISTOF BLIECK, FREDDY DECLERCK, FRANS DESCAMPS, JAN VAN DER FRAENEN.
2007, 342 bladzijden, 290 x 215 mm
Roularta Books, Roeselare.
ISBN 978 90 8679 0654
€ 29,90
Bespreker: Jan Dockx

Het was te verwachten dat de 90ste verjaardag van de Slag van Passendale aanleiding zou geven tot nieuwe publicaties. Aangezien er geen getuigen van WO 1 meer in leven zijn, is het landschap niet alleen de laatste getuige, maar zijn ook publicaties en historisch onderzoek meer dan noodzakelijk om de herinnering aan de volstrekte zinloosheid van deze slag levendig te houden. Dit boek is ondermeer geschreven door Franky Bostyn, Conservator Memorial Museum Passchendaele 1917 en Freddy Declerck die voor de VGV-leden uitstekende gidsen waren tijdens hun bezoek aan Zonnebeke en het front enkele jaren geleden.

Samen met Verdun en de Somme in 1916 werd Passchendaele 1917 een begrip in de geschiedenis van WO 1 aan het westelijk front. Een half miljoen militairen werden gedood, gewond of vermist in 100 dagen van onmenselijke strijd en dat voor nauwelijks acht kilometer terreinwinst. De militaire analyse van de slag is reeds uitvoerig behandeld in de literatuur. De opzet van dit boek vertrekt vanuit een totaal ander uitgangspunt en is gebaseerd op personenresearch: de “Passchendaele Archives” en het “inventarisatieproject Tyne Cot Cemetery”. Het onderzoek beperkt zich tot de slachtoffers van het toenmalig Brits Imperium maar in de toekomst zal een gelijkaardig onderzoek worden opgestart voor de Duitse slachtoffers. Het eerste deel van het boek volgt de chronologie van de Slag van Passendale nauwkeurig. Van elk onderdeel wordt eerst een kort historisch overzicht gegeven om daarna in te zoomen op de ervaringen van één of twee divisies. Het tweede deel van het boek gaat na wat er nadien met de doden van Passendale gebeurd is. Door het opsporen van ruim 600 foto's worden de soldaten gepersonaliseerd. Dat is de grote verdienste van dit werk. Met een selectie uit 3000 verhalen wordt deze onpersoonlijke en gruwelijke oorlog “vermenselijkt”. Dit boek is overvloedig geïllustreerd met 24 kaarten, 40 foto's op bladgrootte en meer dan 600 kleine foto's.

Dit boek is warm aanbevolen voor de amateur-historicus die in meer geïnteresseerd is dan “stratego”.

CHINA - PORTRET VAN EEN LAND IN VERANDERING

Basil PAO

2007, 384 bladzijden, fotoboek met kleurillustraties, tekst als uitleg van illustraties, 216 x 260 mm

Fontaine Uitgevers BV 'S Gravenland en Davidsfonds Leuven, www.davidsfonds.be

ISBN 978 90 77363 15 7

€ 49,90

Bespreker: Karin Ponette

Het boek is een vertaling uit het Engels. De auteur heeft Aziatische roots en is niet aan zijn eerste proefstuk toe. Hij maakte ondermeer de foto's voor de film “The Last Emperor” van Bernardo Bertolucci.

Het is een reisverslag na jarenlange voorbereidingen over dertien maanden onophoudelijk reizen (2006) in China. Dit land met 1.3 miljard inwoners, komt meer in de kijker te staan door de Olympische Spelen te Beijing, gepland in 2008. Het is een poging een beeld te geven van het moderne, authentieke China, een land in overgangsfase. De auteur betreurt de afbraak van de natuur, de werkloosheid, de kloof tussen arm en rijk, de corruptie en de criminaliteit. Tegelijkertijd is het een poging om zijn persoonlijke Aziatische geschiedenis te verwerken, een ‘verlossingsreis’ en een signaal voor zijn dochter. Hij hoopt dat het haar interesse zal wekken voor de Chinese cultuur en erfgoed, die haar werden ontnomen, maar fundamenteel zijn voor de auteur.

Het boek is opgedeeld in zes hoofdstukken: het middenrijk, de zijderoute, Noord en Noord-oost, de kust, de bergvolken en de Tibetaanse hoogvlakte. In elk hoofdstuk bespreekt de auteur verschillende provincies met de in kaart gebrachte gegevens, zoals ligging, geografie, klimaat, bevolking, grote steden, landbouw, veeteelt, industrie, jaarinkomen per persoon, historische plaatsen, bezienswaardigheden en keuken. Het boek is eveneens voorzien van een satellietkaart, een korte tijdslijn van de Chinese geschiedenis en een kaart van de plaatsen die Basil Pao heeft bezocht.

Alle provincies bespreken zou ons te ver leiden, maar het is de moeite even stil te staan bij Tibet. Dit gebied van Oost naar West doorkruisen was voor de auteur de zwaarste, maar meest betoverende reis van zijn leven. De Tibetaanse hoogvlakte maakt meer dan 20 procent uit van het Chinese landoppervlak, maar er woont minder dan één procent van de bevolking. De regering probeert dit te veranderen door massale migratie naar de streek te bevorderen., waardoor de Tibetanen onvermijdelijk een minderheid zullen worden in eigen land. De Himalaya vormt de zuidelijke grens van Tibet. In de zomer kan de temperatuur overdag schommelen rond de 30 °C en 's nachts rond het vriespunt. Lhasa is de hoofdstad. Toerisme is de belangrijkste niet-agrarische industrie. Het netto jaarinkomen in 2005 voor een plattelandsbewoner is slechts 203 Euro. In de Tibetaanse hoogvlakte zijn er vruchtbare valleien, die worden bewerkt door een landbouwgemeenschap. Meer dan vijftig jaar hoge belastingen, vervolging en zuivering heeft de zorgvuldig afgewogen productiecyclus verstoord en chronisch voedselgebrek veroorzaakt. In de afgelopen jaren is de situatie verbeterd dankzij China's economische heropleving. Ook het potalapaais, een permanente herinnering aan de afwezigheid van de leider van het land, de verbannen Dalai Lama, moet worden vermeld.

Voorbeelden van oude cultuur zijn alom tegenwoordig, zoals symbolen in het Sanskriet op afbeeldingen van Boedha., een zwervmonnik die heilige teksten reciteert, waterkalligrafie, voor velen een stil en “onzichtbaar” protest tegen de autoriteiten, want eventuele bewijzen verdampen snel.

Qinghai is een enorme, dunbevolkte provincie. Tijdens de Koude Oorlog stond de naam symbool voor goelags waar ‘volksvijanden’ in uraniummijnen in ijskoude en winderige heuvels moesten werken. De provincie wordt nog altijd de gevangenisstaat genoemd en omvat tevens het centrum van de Chinese nucleaire wapenindustrie. Het hoofdstuk over de zijderoute is intrigerend. Het graf van de eerste keizer van China (246 v.C.) werd per ongeluk ontdekt door lokale boeren in 1974. Dit blijkt de grootste archeologische opgraving uit China's geschiedenis, met name 114.260 m² waarvan nu pas 960 m² is uitgegraven.

Dit prachtige boek met ongelooflijk mooie illustraties is een middel om China virtueel binnen te gaan en om eventjes weg te dromen bij het bladzijde na bladzijde ontdekken. De reis die Basil Pao heeft gemaakt kan men even in gedachten mee beleven.

FIETSEN NABIJ DE ITALIAANSE MEREN

ALEX POLFLIET

2007, 206 bladzijden, 115 x 205 mm.

Globe, Roularta Books N.V., Roeselare.

ISBN 978 90 8679 059

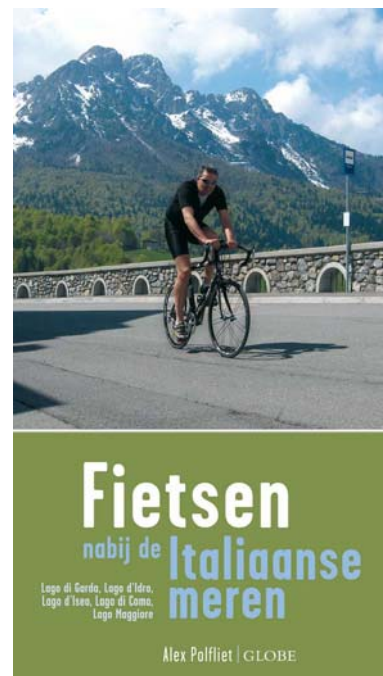
€ 14,50

Bespreker: Jan Dockx

Deze fietsgids is bestemd voor zowel de amateur als de meer fanatieke wielrenner. In drie vorige edities kwamen de Franse Alpen, de Pyreneeën en de Vogezen aan de beurt.

De auteur beschrijft in detail de beklimmingen in dit gebied met technische gegevens over ligging, hoogte van de toppen, hoogteverschil, lengte, hellingsgraad, profiel, wegdek en herkenningpunten. Hij geeft zijn persoonlijke impressies weer en vertelt over de heroïsche taferelen uit de wielergeschiedenis bij de beklimming. Elke beklimming is grafisch weergegeven om zo de moeilijkheidsgraad te visualiseren. Er worden op die wijze 30 fietstochten beschreven over passo's en monte's en aangezien sommigen huns gelijke niet hebben in Frankrijk vrees ik dat het gemiddelde VGV-lid deze inspanning met genoegen zal uitbesteden aan kinderen, klein- en achterkleinkinderen.

Het boek telt 15 doorgaans weinig zeggende zwart-wit foto's maar wel 60 masochistische grafieken die duidelijk aangeven waar tranen, zweet, bloed en tandengeknars aan de orde zijn. De Italiaanse meren zijn eveneens toeristische topbestemmingen en de auteur gaat dan ook uitgebreid in op de vele bezienswaardigheden voor niet-fietsende VGV-gezinsleden.

IN DIENST VOOR NAPOLEONS EUROPESE DROOM DE VERSTORING VAN DE PLATTELANDSSAMENLEVING IN WEERT

Joost WELTEN

2007, 741 bladzijden, 165 x 240, gebonden

Davidsfonds, Leuven

ISBN 978 90 5826 499 2

€ 39,50

Bespreker: Bert L. Baert

De Franse revolutie veranderde op radicale wijze de grondslagen van de laat 18de eeuwse samenleving. De nieuwe natie werd gevormd door gelijkwaardige burgers. De verdediging van de eigen staat was dan ook een burgerplicht en kon niet langer worden overgelaten aan huurlingen.

Dit proces van staatsvorming onder Napoleon bleef niet beperkt tot Frankrijk zelf. Ook andere Europese landen, waaronder de Zuidelijke Nederlanden die per 1 oktober 1795 met Frankrijk waren verenigd, ondergingen de gevolgen van hervormingen in volle omvang, onder meer invoering van de militaire circonscription, die gelijktijdig met het kernland Frankrijk in 1798 werd uitgevaardigd.

Om zijn Europese expansieplannen met militaire middelen te kunnen realiseren riep Napoleon miljoenen jonge mannen onder de wapenen. Vele van deze dienstplichtigen namen als soldaat daadwerkelijk deel aan de militaire operaties in de legers van Napoleon, maar anderen probeerden aan dit lot te ontsnappen door onder te duiken.

Dit boek behandelt de lotgevallen van dienstplichtige soldaten én dienstplichtontduikers uit het kanton Weert tijdens de eerste decade van de 19de eeuw. Het schetst een zeer interessant tijdsbeeld van de levensomstandigheden van de plattelandsbevolking en tevens van de diepgaande verstoring van het dagelijkse leven in Weert en omgeving tijdens deze periode.

Het voor ons liggende boek is de vrucht van een doctoraalthesis en berust op zeer gedegen en grondig uitgevoerd historisch onderzoek. Desondanks leest dit lijvig volume verrassend vlot dankzij een boeiende stijl. Ook het feit dat verschillende hoofdstukken gebaseerd zijn op individuele dagelijkse lotgevallen van een beperkt aantal zorgvuldig uitgekozen personages draagt bij tot de leesbaarheid. Het wedervaren van deze personen wordt levendig gereconstrueerd aan de hand van zorgvuldige studie van goed bewaarde archieven in Nederland en Frankrijk.

Het boek is zeer verzorgd uitgegeven en mooi geïllustreerd met talloze originele tijdsdocumenten, schilderijen en gravures. Het wordt warm aanbevolen aan ieder met historische interesse, vooral aan hen die meer willen vernemen over deze belangrijke episode uit de geschiedenis van de Lage Landen.

DE ONBEREIKBARE BINNENKANT VAN HET VERLEDEN OVER DE ENSCENERING VAN HET CULTURELE ERFGOED

Pascal GIELEN

2007, 192 bladzijden; 170 x 240 mm, Paperback

Lannoo Campus, Naamse steenweg 201; B-3001 Leuven

ISBN 979 90 209 6728 9-NUR 77

€ 24,95

Bespreker: P.H. Jongbloet

Zoals de titel reeds zegt gaat deze sociologische studie over het verleden en het moeilijke evenwicht tussen een wetenschappelijk-historische benadering van het culturele erfgoed in Vlaanderen versus een publieks- of educatieve werking ervan.

Dit boek bedoelt een poging te zijn om de professionalisering van onze erfgoedinstellingen en een goede kennisoverdracht te verhogen. Het is de vrucht van een uitgebreide, zeer methodologische studie die werd uitgevoerd door studenten van het seminarie cultuursociologie op basis van interviews met de bezoekers en erfgoedwerkers in een tiental 'erfgoedcases': 1. Het Openluchtmuseum Bokrijk: tussen recreatie en cultuurparticipatie; 2. Het huis van Alijn: terug naar levende volkscultuur?; 3. Het Museum van Hedendaagse Kunst Antwerpen: een collectie als evenement; 4. Het In Flanders Fields Museum: het landschap als evenement; 5. Het Groeningemuseum: tussen monochromie en evenement; 6. De ken uw stadskwis: de stad als evenement; 7. De Kathedraal van Antwerpen: tussen geloof en toerisme; 8. Het Etnografisch Museum: selectiviteit om de multiculturaliteit; 9. Het Schuttersgilde Sint-Joris: een 'Gemeinschaft'?; 10. Het Provinciaal Gallo-Romeins Museum: op naar een publieksmuseum?

Daarbij maakt de onderzoeker een voortdurende pendelbeweging tussen empirisch verworven informatie en theoretische inzichten. De auteur, Pascal Gielen, doceert kunstsociologie en -beleid aan de Rijksuniversiteit van Groningen en hij bekleedt het lectoraat 'Kunstpraktijk in de Samenleving' aan de Fontys Hogeschool voor Kunsten in Tilburg. De fotografie is van de hand van Wendy Marijnissen en vertelt 'in een oogopslag dat waarvoor soms veertig tot zestig pagina's nodig zijn'.

Wie geïnteresseerd is in ons historische erfgoed en zich niet laat afschrikken door een forse dosis sociologisch jargon, kan met dit boek zijn voordeel doen.

VLAAMSE VOETSPOREN IN DE EEUWIGE STAD; FIAMMINGHI IN ROME

HEDWIG ZEEDIJK, P. HUGO VANERMEN, MSC., CARINE CUYPERS

2007, garen genaaid, 160 bladzijden, 165 x 24 mm.

Davidfonds, Blijde Inkomstraat 79-81, 3000 Leuven

ISBN 978 90 5826 466 4

€ 24,95

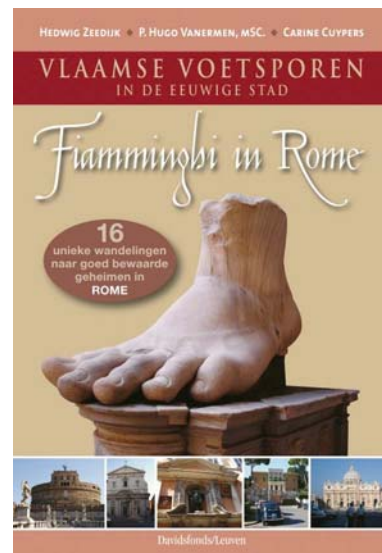
Bespreker: Jan Dockx

De bezieler van dit boek is pater Hugo Vanermen, rector van de Koninklijke Belgische Kerk en van de Stichting Sint-Juliaan der Vlamingen. Tijdens zijn meer dan 15 jaar leven en werken in Rome kwam hij tot de vaststelling dat Rome bijzonder veel sporen bezit van Vlamingen of Fiamminghi, die er hun tweede vaderland van maakten: schilders, beeldhouwers, musici, architecten, schrijvers, enz. De verhouding van deze Vlaamse kunstenaars met Rome werd in de loop van negen eeuwen nooit onderbroken en kende een hoogtepunt in de 16de en 17de eeuw.

De renaissance van de antieke cultuur, met grootheden als Michelangelo en Rafaël, werd dé referentie voor schilders van de Lage Landen. Jan Gossaert was in 1508 de eerste, gevolgd door Rubens, Van Dyck, De Momper, de gebroeders Bril, Jan Bruegel, ...

De Fiamminghi kwamen bijeen in hun landskerk, de Sint-Juliaan der Vlamingen en in het roemruchte genootschap "De Bentvleughals". De wijn vloeyde er rijkelijk bij aankomst van een nieuwe Romeganger.

Dit boek kwam tot stand in samenwerking met Carine Cuypers, fotografe en auteur, en Hedwig Zeedijk, journaliste. Er worden zestien wandelingen beschreven, onder andere veertien door het historisch centrum van Rome en twee in de buitenwijken. Een fries van kleine foto's bij de wandelingen onderaan de pagina zijn referentiepunten tijdens het traject. Elke wandeling wordt voorafgegaan door een overzichtelijke kaart. In een kleiner kader worden de belangrijkste kenmerken van een kerk of gebouw besproken m.b.v. een duidelijke plattegrond. De tekst is helder en beknopt met nadruk op de aanwezigheid van de Fiamminghi. Het boek eindigt met een alfabetisch overzicht van alle genoemde kunstenaars aangevuld met enkele biografische gegevens. Dit boek is dan ook bijzonder geschikt voor de gevorderde Romereiziger, die het Colosseum en Het Vaticaan onder de knie heeft. De overweldigende iconografie is zondermeer indrukwekkend. Er zijn twee grote uitklapbare kaarten t.h.v. de voorste en achterste kaft. Verder zeventien kleine kaarten en drieëntwintig plattegronden van kerken en gebouwen met heldere aanduidingen waar onze Fiamminghi te vinden zijn. Meer dan 700 (!) kleurenillustraties, waarvan ongeveer een 100-tal bladgroot, verheffen dit boek tot een visueel festijn.

DUITS SOCIALISME

HET FALEN VAN DE SOCIAAL-DEMOCRATIE EN DE TRIOMF VAN HET NATIONAAL-SOCIALISME

J.A.A. VAN DOORN

2007, 316 bladzijden., 224 x 160 mm

Mets en Schilt, Amsterdam

ISBN 978 90 5330 550 8

€ 29,90

Bespreker: R. Quintens

Van Doorn blijkt het Duitse socialisme te kennen als zijn binnenzak. De achtergrond van deze tragische beweging was een eindeloos kluwen van tegenstellingen en twisten. Karl Kautsky drukte het als volgt uit: “Als we op de kaart de groothertogdommen Baden en Luxemburg bekijken, dan zien we dat tussen die twee Trier ligt, de stad van Karl Marx. Wie vanuit Trier naar links gaat en de grens passeert, komt in Luxemburg.; ga je scherp naar rechts dan kom je in Baden. Zo is symbolisch gezien, de situatie van de hedendaagse sociaal-democratie in Duitsland”. Om er personen op te plakken: Rosa Luxemburg was aanhangster van de orthodoxe versie van het marxisme, terwijl Bebel en Kautsky representatief waren voor de meer gematigde middenkoers van de partij. Tegenstellingen in de partij kwamen ook tot uiting tussen de opvattingen van enerzijds Lasalle, de patriot, en anderzijds Marx en Engels, de internationalisten. Verder was er een belangrijk wantrouwen tussen intellectuelen en arbeiders. Marx en Engels beschouwden de vakbonden als fundament van de klassenstrijd, Kautsky verweet de vakbonden “groepsegoïsme”.

De eerste wereldoorlog bracht een zware slag toe aan het socialisme. De Tweede Internationale kwam in augustus 1914 bruusk aan zijn einde. De socialist Hendrik De Man, die als vertaler aanwezig was, schreef: “Op 2 augustus werkte ik nog voor de Internationale, op 3 augustus nam ik als vrijwilliger in het Belgische leger het geweer op.” Hugo Haase, voorzitter van de SPD, had eind juli nog samen met Jean Jaurès, de Franse partijleider, aan de socialisten van beide landen een wanhopige oproep gedaan om hun regeringen van de oorlog af te houden. In 1915 verliet een twintigtal sociaal-democraten de Rijksdag-fractie en viel de partij uit elkaar in SPD en USPD.

Op het einde van de oorlog braken er stakingen en ongeregelde heden uit. De oorlogsellende werd mede verweten aan de socialistische partij. De val van het keizerrijk in 1918 bood de SPD de gelegenheid de republiek uit te roepen. Met de steun van de katholieken en links-liberalen konden zij regeren tijdens de Weimar republiek, maar in juni 1920 kwam daar een einde aan. De SPD kwam in 1928 opnieuw aan het bewind, maar drie jaar later was het de beurt aan Hitler. In 1933 werd de SPD verboden. De Duitse sociaal-democratie heeft zich door theorieën laten leiden en verdelen, ondertussen vrije baan latend aan het fascisme.

Naast de Nationaal-Socialistische Arbeiderspartij van Duitsland (NSDAP) werd een Sturmabteilung (SA) opgericht met daarin opgenomen de Schutzstaffel (SS) of lijfgarde van de leider. Door economische depressie en massale werkloosheid kende de SA een groot ledenaantwas. Ook de verkiezingen van 1930 brachten onder de arbeidersbevolking veel nieuwe kiezers aan voor de NSDAP. De SA commandant Röhm kreeg het echter aan de stok met Hitler. Röhm, samen met Goebbels en Strasser, waren voorstanders van een radicaal socialisme. Maar maatregelen om het grootgrondbezit onder de landloze landarbeiders te verdelen, de belangrijke bedrijven te nationaliseren, en de bezittingen van de Duitse vorsten zonder compensatie te onteigenen, vonden geen goedkeuring van de partij.

Op 30 januari 1933 vond dan de legale machtsoverdracht aan Hitler plaats. Door Paul von Hindenburg werd Hitler tot rijkskanselier benoemd. Toen Röhm in de nacht van 30 juni op 1 juli 1934 (de “nacht van de lange messen”) zijn Sturmabteilung vrijliet haar eigen revolutie te maken, werd Röhm met andere SA kopstukken geliquideerd. De taak van de SA werd dan verder overgenomen door de SS.

Hitler werd jarenlang door zijn volk op de handen gedragen. Hij was een charismatisch leider, onder meer door persoonsverheerlijking, absoluut en absurd, maar ook door geweldige successen die hij kon verwezenlijken, bv. het aan zijn laars lappen van het verdrag van Versailles, het organiseren van de Olympische spelen in Berlijn, het realiseren van de Anschluss van Oostenrijk, en het bewerkstelligen van het Wirtschaftswunder (zes miljoen werklozen omzetten tot volledige werkverschaffing in drie jaren tijd), en ten slotte door het uitbouwen van een sterk leger en luchtmacht. Nooit werd er zo uitgebreid beroep gedaan op gans het Duitse volk, en vooral op jong politiek leiderschap. Te denken valt aan Joachim von Ribbentrop, Göring, Hess, Goebbels, Baldur von Schirach, Himmler, Eichmann. Niet de vele concrete opdrachten waren de sleutel van zijn beleid, maar de blindelinge uitvoering hiervan in zijn geest door de volgelingen.

Was Nazi-Duitsland totalitair? Van Doorn stelt dat Duitsland geen gevangenis zoals de Sovjet-Unie was. Men kon er zich vrij bewegen en de politieke oppositie kon vrij contact nemen met geestesverwanten in andere landen. Men kan zich wel de vraag stellen hoe de meerderheid van de bevolking een zo misdadig regime kon ondersteunen. Jan Kershaw stelt hierover dat echte jodenhaters een relatieve minderheid vormden, maar dat er een onverschilligheid heerste over het lot van de joden. De jodenvervolgving werd trouwens geheim gehouden. Kershaw besloot “The road to Auschwitz was built by hate, but paved with indifference.”

In een laatste hoofdstuk onderzoekt van Doorn het socialistisch gehalte van het nationaal-socialistische Duitsland. Bij wijze van conclusie eindigt hij als volgt: “Het nationaal-socialisme, zou men kunnen zeggen, voltooide de geschiedenis van het Duitse socialisme door identiek te worden met Duitsland om dat Duits socialisme vervolgens te vernietigen door er de laatste, meest extreme consequenties uit te trekken, die zoals bekend, zum Teufel führen.”

J. A.A. van Doorn (1925) bezorgde ons een vlot geschreven, meeslepend werk over de hedendaagse geschiedenis van het Duitse socialisme. De auteur is socioloog en historicus. Hij was hoogleraar aan de Nederlandse Economische Hogeschool te Rotterdam, die later zou opgaan in de Erasmus Universiteit. Van 1963 tot 1967 fungeerde hij als ‘bouwdecaan’ van de nieuwe sociologie-opleiding te Rotterdam. In 1987 ging hij met emeritaat. Samen met C.J. Lammers publiceerde hij de inleiding ‘Moderne Sociologie’ (15^e druk 1984). Hij publiceerde ook andere belangrijke werken en was onder meer medewerker van de NRC/Handelsblad.

LIEVE SCHAT, WAT VIND JE LEKKER? HET KOOCBOEC VAN ANTHONIUS MAGIRUS (1612) EN DE ITALIAANSE KEUKEN VAN DE RENAISSANCE

Jozef SCHILDERMANS, Hilde SELS, Marleen WILLEBRANDS

2007, 55 afbeeldingen (zwart/wit), 248 bladzijden, 165 x 240 mm, garen genaaid

Davidsfonds/Leuven, Blijde Inkomststraat 79, 3000 Leuven

ISBN: 978-90-5826-500-5 NUR: 440, 694, 689

€ 24,95

Bespreker: Piet Hein Jongbloet

De hoofdtitel van dit prachtige boek ‘Lieve schat, wat vind je lekker?’ lijkt ietsje misleidend. Immers de inhoud biedt meer dan een reeks Zuid-Nederlandse recepten uit de 17^e eeuw, geordend en leuk geïllustreerd met fraai geselecteerde afbeeldingen. Dit ‘Kooeboec oft familieren keukenboec’ door Antonius Magirus, of Kookboek of receptenboek voor alledag, zoals het in modern Nederlands is hertaald, benadert de inhoud beter. Deze Magirus heeft zich laten inspireren door de Opera “dell’arte del cucinare” (Venetië, 1570), zijnde het belangrijkste kookboek uit de renaissance dat werd samengesteld door de hofkok aan het Vaticaan, Bartolomeo Scappi. Het voor ons liggend boek is echter allesbehalve een letterlijke vertaling van deze Opera, maar een eigenzinnige selectie uit dit werk. Magirus vereenvoudigde de recepten en stemde ze af op zijn eigen smaak en die van zijn burgerlijk lezerspubliek in de toen nog Bourgondische Nederlanden.

Een lange inleiding biedt ons een historische inkijk in het burgerlijk leven van de beginjaren van de 17^e eeuw onder Spaanse voogdij. Enige jaren na de val van Antwerpen (1585) en tijdens het Twaalfjarige Bestand woedde er een hevige strijd onder de Antwerpse burgerij tussen voor- en tegenstanders van het rooms-katholieke contrareformatorische matigingsideaal. Erycius Puteanus, in Venlo geboren en hoogleraar in Leuven, huldigde dit matigingsideaal. Hij had in 1608 een 70-tal bladzijden tellend pamflet laten verschijnen over de gulzigheid en dronkenschap in de Zuidelijke Nederlanden. Dit beviel een aantal Antwerpenaren allerm minst omdat deze schets in het Latijn overal kon worden gelezen, ook in Spanje! Dit kon tot een slechte reputatie leiden. Daarom werd dit pamflet in het openbaar verbrand en werd klacht neergelegd bij de prinselijke kanselier. Tegen deze achtergrond liet Antonius Magirus in 1612 zijn Kookboek verschijnen in Leuven, waarin hij zich nadrukkelijk mengt in de discussie over tafelgenot. Hij verwijst impliciet naar het werk van Putaneus en verklaart zich voorstander van de gulden middenweg. Hij geeft toe dat overmatig eten en drinken nutteloos is, maar goed en lekker eten vindt hij wel belangrijk: ‘Iedereen kan met minder moeite, kosten en tijdverlies, een paar potagies, sauzen, saucijsjes en andere te bereiden spijzen vinden die passen bij zijn verwende zintuigen, verlangen of smaak’.

Dit Kooeboec is dus om meerdere redenen bijzonder. Het neemt een unieke plaats in de culinair-historische literatuur van de Lage Landen en zelfs van Europa. De naam van de auteur prijkt voor het eerst op het voorblad van een Nederlandstalig kookboek. Het Kooeboec bevat meer dan alleen maar recepten en de auteur hanteert een zeer persoonlijke en geestige schrijfstijl. Hij probeert zijn lezers ervan te overtuigen dat smakelijk eten en koken niet moeilijk is, hoewel hij toegeeft dat het wel duur is. Daarbij is hij van mening dat het de taak van de vrouw is om goed te koken voor haar man, wanneer hij moe thuiskomt van zijn werk en graag lekker eet. De Noord-Nederlander Jacob Cats verwijst dan ook instemmend naar dit Kooeboec.

Over de persoon van de auteur van het Kookboek is nauwelijks iets bekend. Magirus is mogelijk een pseudoniem of een in de humanistische traditie vergriekste naam. De ‘M’ staat vermoedelijk voor magister en is een aanduiding van een academische graad uit het Leuvense universitaire milieu. Magirus is Grieks voor ‘kok’. Het is mogelijk dat Magirus een vergriekste naam is van een man die eigenlijk Antonius of Antoon Kok, Cock of De Cock heette, namen die in de 17^e eeuw in de Zuidelijke Nederlanden veelvuldig voorkwamen. Deze Magirus was niet alleen een levensgenieter, maar ook een hoog opgeleid iemand, die zijn klassieke kende. In zijn inleiding verwijst hij bijv. naar Aristoteles.

Uiteraard is er in dit boek uitgebreid aandacht voor achtergrondinformatie in zake keukeninrichting, bereidingswijzen, ingrediënten en dieetgewoontes van de renaissance met recepten die ook vandaag nog makkelijk kunnen worden bereid. Er volgt een woordenlijst (p. 173-178), een reeks bewerkte recepten voor de huidige tijd (p. 179-211), een uitgebreide bibliografie (p. 225-237) en een zeer nuttig personenregister (p. 238-241). De auteurs Jozef Schildermans en Hilde Sels zijn historici. Marleen Willebrands is diëtiste en neerlandica.

DE BOOM VAN GOED EN KWAAD
Over biotechniek, bio-ethiek, biopolitiek

JAN REMANS

2005

314 bladzijden

Formaat: 23 x 17 cm

ACCO, Brusselsestraat, 153, 3000 Leuven; www.uitgeverij.acco.be

ISBN NUMMER: 90-334-5786-5

Prijs: 30 Euro

Bespreker: E. Ponette

Collega Jan Remans, reumatoloog te Genk, schreef dit boek vanuit zijn ervaring als senator en lid van de Commissie Sociale Aangelegenheden, van de Bijzondere Commissie Bio-ethiek en van de Euthanasiecommissie tijdens de legislatuur 1999-2003. Zijn echtgenote Grietje Van Emelen, anesthesiste en lid van de Federale Controle- en Evaluatiecommissie Euthanasie, ondersteunde hem stevig bij de samenstelling van zijn boek en schreef de proloog en epiloog.

De eerste drie hoofdstukken schetsen het algemene kader van de biomedische ethiek, terwijl de laatste drie hoofdstukken de specifieke bio-ethische problemen van de laatste jaren behandelen.

In "*Nadenken over goed en kwaad*" reflecteert de auteur over de begrippen moraal, ethiek, waarden, normen, geweten, beginsel- en gevolgenethiek en zorgvuldigheidsbeginsel, en vraagt hij in de ethische discussie prioriteit voor pluralisme, autonomie en welzijn.

In "*De eigenheid van de morele ervaring*" behandelt hij de relatie tussen ethiek enerzijds en vrijheid, politiek, recht, godsdienst, wetenschap en biotechnologie anderzijds.

In het derde hoofdstuk "*Een ethiek voor medische zorgen*" bespreekt hij de actoren in de biomedische ethiek en de eed van Hippocrates. Verder komen daar aan bod: de relatie tussen ethiek enerzijds en gezondheidseconomie en ziekteverzekering anderzijds, de wet op de patiëntenrechten en beschouwingen over informatie en communicatie.

Hoofdstuk vier "*Bio-ethische grenzen verkennen*" behandelt experimenten met mensen, orgaantransplantaties, genetische tests en het embryo-onderzoek.

In het volgende hoofdstuk "*Bio-ethische grenzen verleggen*" gaat de auteur dieper in op de problematiek van genetisch gewijzigde gewassen, experimenten met dieren, de technieken van medisch begeleide voortplanting, kloneren en gentherapie.

Het laatste hoofdstuk "*Euthanasie: ethiek op het scherp van de snede*" behandelt, naast de door de huidige wet toegelaten euthanasie, ook de euthanasie bij dementen en minderjarigen en verder nog de palliatieve zorg met inbegrip van de "gecontroleerde sedatie" en de "palliatieve filter".

De auteur is er in geslaagd over de actuele problemen in de biomedische ethiek een vlot leesbaar, didactisch gestructureerd en boeiend boek te schrijven in een, ook voor niet-artsen, begrijpelijke taal.

De begrippen worden goed gedefinieerd, de technieken en hun toepassingen worden bondig doch correct beschreven en de wetteksten worden tot hun essentie herleid.

De tekst wordt verlucht door tussenliggende citaten van wetenschappers, filosofen, schrijvers en politici.

Jan Remans beperkt zich niet tot het beschrijven van de verschillende ethische standpunten in het debat, doch geeft ook zijn eigen soms verrassende mening te kennen, zodat hij je tot nadenken dwingt.

Hij leunt dichter aan bij Aristoteles, die het geluk omschreef als hoogste doel van elke ethiek, dan bij Plato, die droomde van eeuwige onveranderlijke normen en principes.

Hij beklemtoont bovendien de waarde van de autonomie van de menselijke persoon en de noodzaak van een pragmatische pluralistische houding aangezien er actueel geen algemene consensus meer bestaat over vele bio-ethische problemen. Hij hecht dan ook minder belang dan de Leuvense filosoof Herman De Dijn aan sinds eeuwen overgeleverde ethische normen, doch hij trekt de grens bij de universele rechten van de mens als "ethisch minimum".

Die principes past hij toe bij het tot stand brengen van wetten, waarvan hij duidelijk zegt dat die niet kunnen gelijkgesteld worden met ethische normen omdat wetten eerder het haalbare nastreven dan het ideaal, omdat wetten algemeen zijn terwijl ethische situaties particulier en dikwijls verschillend zijn en tenslotte omdat elke wet steunt op een parlementaire meerderheid, die de wet als zodanig nog geen morele legitimiteit verleent.

Zo stelt hij dat wetten enkel het kader vastleggen, waarbinnen de autonomie van onderzoeker, arts en patiënt worden gerespecteerd in het licht van de medische vooruitgang en waarbinnen artsen hun ethische verantwoordelijkheid kunnen opnemen.

Dit is een boek dat elke arts moet gelezen hebben. Men hoeft het niet met alle stellingen van de auteur eens te zijn om hem te waarderen voor de eerlijke gloed waarmee hij die verdedigt.

In de epiloog schrijft zijn echtgenote: "In vrijheid je eigen verantwoordelijkheid opnemen voor je doen en laten is veel moeilijker dan platgetreden paden te volgen". Ook in de individuele toepassing van de eed van Hippocrates "Ik zal het menselijk leven van de bevruchting af eerbiedigen" blijft die boodschap geldig.

LODEWIJK XIV EN DE LAGE LANDEN

Etienne ROOMS

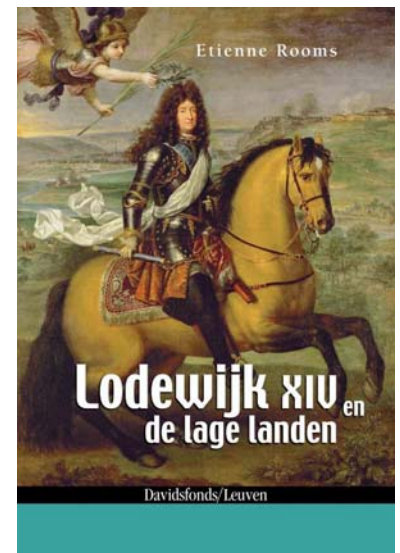
2007, 168 bladzijden, 165 x 240 mm, met kaarten, gebrocheerd

Davidsfonds/Leuven

ISBN NUMMER; 978 90 5826 491 6

€ 24,95

Bespreker: P. H. Jongbloet

Wie zich wil verdiepen in het lot van de Zuidelijke Nederlanden, in feite de Spaanse Nederlanden moet dit boek ter hand nemen. Deze zijn ontstaan na de dramatische afscheiding van de Verenigde Republiek en de lezer zal hierbij ondergaan wat zich daarna in deze contreien heeft afgespeeld en hoe ondermeer Frans Vlaanderen slachtoffer is geworden van de ambitie en de heerszucht van Lodewijk XIV.

Deze scheiding werd bezegeld met de Vrede van Münster (1648), waarbij het Noorden zich had losgemaakt van de Spaanse Habsburger Filips II. Hierdoor kon de contrareformatie in het Zuiden haar invloed weer volop laten gelden, wat een verdere verwijdering impliceerde ten aanzien van de Verenigde Republiek der Nederlanden. De grillige grenslijn in het Noorden dwars door Vlaanderen, Brabant en Limburg komt nog steeds overeen met de frontlijn, vastgelegd bij deze vrede. Het verhaal van de grillige grens ten Zuiden, heeft zich in de tweede helft van dezelfde 17e eeuw afgespeeld en daarover gaat dit interessante werk.

Geleidelijk taande de financiële macht van het Spaanse wereldrijk en werden de Spaanse Nederlanden in werkelijkheid de achtertuin van Madrid. Voor Spanje werden zij steeds meer een onnodige belasting die desnoods aan Frankrijk afgestaan konden worden. De smeebeden van de Spaanse Landvoogden in Brussel voor meer hulp en militaire ondersteuning, onder meer i.v.m. onregelmatige betaling van de manschappen, beperkten zich tot een serie zalvende en geruststellende woorden of bleven zelfs onbeantwoord. De Spaans-Habsburgse monarchie was ook verwickeld in een oorlog met Portugal. Een halve eeuw Spaanse anarchie en besluiteloosheid naast het ontbreken van een sterke figuur om een politieke lijn met een visie uit te zetten, waren vanzelfsprekend nefast voor de verre oorlog in de Nederlanden. Dit was de gedroomde situatie, die voeding gaf aan de ambities en heerszucht van Lodewijk XIV.

In drie opeenvolgende oorlogen tegen de Verenigde Republiek van de Nederlanden [1667-1668; 1672-1678; en 1688-1697] wilde Lodewijk XIV de grenzen verleggen naar de Rijn. Hij is daarin niet gelukt, in hoofdzaak door de acties van Willem III stadhouder van de Verenigde Republiek, die een directe grens met Frankrijk vreesde en daarom er naar streefde om de Zuidelijke Nederlanden of delen hiervan te behouden als bufferzone. Met hand en tand heeft de Verenigde Republiek weerstand geboden, nu samen met de vroegere erfvijand in Madrid en een machtige bijeen gebrachte alliantie van Europese spelers, d.w.z. Engeland, Zweden en de Duitse vorsten. Van half maart tot half oktober werden deze bewegingsoorlogen uitgevochten tijdens de zomermaanden. Tijdens de wintermaanden trokken de legers zich terug binnen de muren van de garnizoensteden, waardoor de oorlogslast in hoge mate werd afgewenteld op het territorium van onze voorouders. Deze oorlogen verliepen met wisselend succes en werden telkens afgesloten met vredesverdragen, veelal met verschillende partijen (Vrede van Aken, 1668; Vrede van Nijmegen, 1678; Vrede van Regensburg, 1684; Vrede van Rijswijk, 1697). Deze verdragen gingen telkens gepaard met verlegging van de grenzen in de Zuidelijke Nederlanden.

Militaire strategieën, foute beslissingen en tegenslagen in beide kampen worden uitvoerig uit de doeken gedaan. In het geallieerde kamp waren er begrijpelijker wijze voortdurend bevoegdheidsconflicten, niet nagekomen toezeggingen en geheime akkoorden. Het was ook de glorie tijd voor militaire ingenieurs – Vauban aan Franse zijde en Menno Coehoorn aan geallieerde zijde – die als tegenspelers aan elkaar gewaagd waren. Er wordt zeer gedetailleerd verslag gedaan van de contributies aan het centrale gezag in Brussel; ook de lonen van de soldaten krijgen de aandacht op grond van de militaire administratie in archieven in Brussel en Madrid. Maar het boek had wellicht aan kracht gewonnen door enige treffende documenten die betrekking hebben op het menselijk leed en de zware beproevingen die onze voorouders hebben moeten doorstaan. Opvallend is dat meer dan de helft van de onkosten [toen ook reeds] door Vlaanderen en Brabant moesten worden gedragen. Nog merkwaardiger is dat desalniettemin wel van Waalse regimenten melding wordt gemaakt, maar niet van Vlaamse naast de vele andere compagnies uit Engeland, Zweden, Denemarken, Duitsland, Kroatië en zelfs uit de Baltische contreien! Ook opvallend is dat Lodewijk XIV bij zijn veroveringen steeds de opdracht gaf om de toekomstige onderdanen van de Franse kroon zo veel mogelijk te ontzien en ter wille te zijn, ook dan reeds!

De historicus, wijlen A. Vermeersch uit Gent heeft de thesise naar voren gebracht dat de bron van de huidige miserie in dit land niet moet gezocht worden in de scheiding van 1830, maar dat '1830' slechts een gevolg was van de noodlottige afscheiding in 1648. Onbedoeld is de onderhavige studie een duidelijke bevestiging van deze theorie en het is te hopen dat jonge historici zich geroepen zullen voelen om deze theorie verder te onderbouwen om de toekomst van deze Lage Landen mede te bepalen.

De auteur, Prof. Etienne Rooms, is doctor in de moderne geschiedenis en doceert het vak krijgsgeschiedenis aan de Kon. Milit. School in Brussel.

VLUCHT OVER WEST-VLAANDEREN

(West-Vlaanderen from the top)

Kathleen en Patrick HENDERYCKX

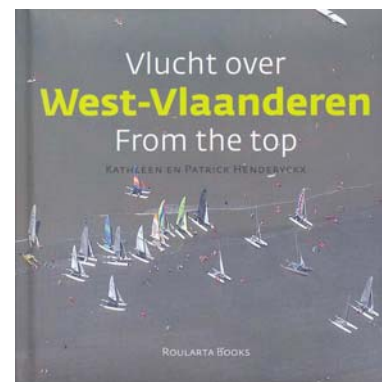
2007, 236 bladzijden, 165 x 165 mm

Uitgever: Roularta Books, Roeselare. roulartabooks@roularta.be. www.roulartabooks.be.

ISBN 978 90 86790 12 8

€ 14,90

Bespreker: Jan Van Meirhaeghe

Zoals de titel aangeeft wordt West-Vlaanderen in dit boek vanuit de lucht bekeken. De auteurs zijn immers luchtfotografen, die met mooie beelden een andere kijk brengen op de provincie. Het boek bevat ruim 200 kleurenfoto's, allemaal luchtfotografie.

Er zijn beelden van de Kuststreek, het Brugse Ommeland, de Westhoek en de Leiestreek.

Scheepvaart en industrie, landschappen, dorpskommen en stadsgezichten, campings, stranden met parasols, pretparken, abdijen, ... alles komt aan bod. We herkennen de slagvelden, monumenten en begraafplaatsen van de Westhoek, de IJzertoren en ook molens, vlasindustrie in de Leiestreek, bossen en kastelen in het Brugse Ommeland, de Vauban-configuratie van Damme. West-Vlaanderen wordt inderdaad eens op een andere manier bekeken.

Dit boekje werd uitgegeven met medewerking van de dienst communicatie van de provincie West-Vlaanderen.

IN MEMORIAM

Op 2 december 2007 overleed onze collega en lid van de Raad voor Advies van het V.G.V., Professor Dr. Koenraad Van Camp, geboren te Antwerpen op 3 maart 1928.

Koenraad Van Camp was Ere – Vice – Rector van de Universiteit Antwerpen en gewezen diensthoofd Urologie UZ – Antwerpen.

Het V.G.V. brengt hulde aan de overledene en biedt aan Mevrouw Van Camp en de familie zijn oprechte deelneming aan.

Dr. R. Lenaerts

Van: Eric Ponette

Aan: Knack

Cc.: VGV-bestuur

25/11/2007

Geachte Redactie,

Wil onderstaande tekst opnemen als lezersbrief in de rubriek "Het laatste woord".

Met vriendelijke groet,

Eric Ponette

GEZONDHEIDSZORGENQUÊTE

In het artikel "Gezondheid kost een rib uit het lijf" (KNACK nr. 47, 21.11.07) besluit auteur Thomas Verbeke: "Slechts 31 procent schaaft zich achter de stelling dat een splitsing van de gezondheidszorg tussen de regio's een oplossing is. Een meerderheid van 55 procent gaat daarmee niet akkoord." In DE TIJD (21.11.07) lees ik een aanvulling op dat antwoord in de internetenquête van privéverzekeraar DKKV: het antwoord wordt er namelijk uitgesplitst over Franstaligen en Nederlandstaligen: 76% van de Franstaligen verwerpt het idee van de splitsing en bij de Nederlandstaligen is 42% voor en 40% tegen. Daaruit blijkt een duidelijk verschil in opinie tussen beide taalgroepen.

Eric Ponette

Van: Erik Tack

Aan: VGV-bestuur

p/a Eric Ponette

Onderwerp: overheveling van bevoegdheden inzake gezondheidszorg

25/11/2007

Beste Eric,

Hieronder lees je het beloofde verslag van de commissie welzijn van het Vlaams Parlement van 13 november in verband met mijn vraag om uitleg over de overheveling van de bevoegdheden inzake gezondheidszorg naar de gemeenschappen

In de hoop u hiermee van dienst te zijn geweest

Erik Tack

**C61 – WEL6/ Zitting 2007-2008/ 13 november 2007
HANDELINGEN/ COMMISSIEVERGADERING
COMMISSIE VOOR WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID
EN GEZIN
INHOUD**

Vraag om uitleg van de heer Erik Tack tot de heer Steven Vanackere, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de overheveling van de bevoegdheden inzake gezondheidszorg naar de gemeenschappen 5

-1- Commissievergadering C61 – WEL6 – 13 november 2007

Vraag om uitleg van de heer Erik Tack tot de heer Steven Vanackere, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de overheveling van de bevoegdheden inzake gezondheidszorg naar de gemeenschappen

De voorzitter: De heer Tack heeft het woord.

De heer Erik Tack: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, we hebben al meermaals via de pers vernomen wat het verlanglijstje is van de Vlaamse onderhandelaars bij een overheveling van de bevoegdheden inzake gezondheidszorg naar de gemeenschappen.

Midden augustus werd die lijst, die tot groot ongenoegen van de Vlaamse onderhandelaars bekend was geraakt, gepubliceerd in Le Soir. Daarin stond dat de Vlaamse onderhandelaars al tevreden waren met "de vertegenwoordiging van de gemeenschappen in de organen van het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering (RIZIV), inspraak in de terugbetalingen en een splitsing van de Orde der Geneesheren."

Een paar weken later lekte de zogenaamde spooknota van de heer Herman Van Rompuy uit. Daarin stond: "inzake gezondheidszorg: vertegenwoordiging van de gemeenschappen en gewesten in het Federaal Kenniscentrum Gezondheidszorg, in Be-Health, in de Hoge Gezondheidsraad en – als waarnemers – in sommige conventiecommissies met betrekking tot de geestelijke gezondheidszorg en tot het bejaardenbeleid; een herschikking van de bevoegdheden tussen de verschillende beleidsniveaus inzake preventie en prijzenpolitiek van de rusthuizen en ten slotte federale ondersteuning van afhankelijke bejaarden en gehandicapten". Daarbij wordt niet vermeld in welke richting deze herschikking moet gebeuren. Wat wordt bovendien bedoeld met een federale ondersteuning van afhankelijke bejaarden en personen met een handicap? Gaat het dan over de zorgverzekering?

Het verlanglijstje van de Vlaamse onderhandelaars staat in elk geval in schril contrast tot een aantal zaken die in dit Vlaams Parlement aan de orde zijn geweest.

De vierde resolutie van het Vlaams Parlement van 03/03/1999 zegt: "De normerings-, uitvoerings- en financieringsbevoegdheid betreffende het volledige gezondheids- en gezinsbeleid moet integraal naar de deelstaten worden overgeheveld, dus met inbegrip van onder meer de gezondheidszorgverzekering en de gezinsbijslagen.

Daarbij moeten de inwoners van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest de vrije keuze hebben om toe te treden tot het stelsel van de deelstaat Vlaanderen of van de Franstalige deelstaat, dat zowel voor de inkomsten als voor de uitgaven een regeling bevat." Deze resolutie is met een grote meerderheid aangenomen.

Het lijstje bevat ook heel wat minder eisen dan het regeerakkoord-Leterme. Daarin lezen we op bladzijde 8 onder de titel 'Meer Vlaanderen': "Veel uitdagingen en problemen van mensen in Vlaanderen kunnen niet of niet afdoende worden aangepakt omdat Vlaanderen niet of niet volledig over de bevoegdheden of hefbomen beschikt om dat effectief te doen. Daarom engageren de Vlaamse regeringspartijen er zich uitdrukkelijk toe om alles in het werk te stellen om de bekende resoluties van het Vlaams Parlement van 3 maart 1999, zoals die onlangs werden geactualiseerd, op korte termijn te realiseren. Concreet gaan zij dus voor volledig Vlaamse bevoegdheden voor gezondheidszorg en gezinsbeleid."

Mijnheer de minister, op 7 oktober werd u in De Zevende Dag ondervraagd door Kathleen Cools. Zij vroeg u meermaals of CD&V voor of tegen de splitsing van de gezondheidszorg is. U bleef het antwoord schuldig. Mijnheer de minister, wat is uw houding in deze? Bent u voorstander van de overheveling naar de gemeenschappen van de volledige bevoegdheid inzake gezondheidszorg?

Wat hebt u al ondernomen om deze overheveling te bewerkstelligen?

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Ik wil in eerste instantie verwijzen naar het Vlaams regeerakkoord, dat mijns inziens voldoende duidelijk is. Mijnheer de minister, wij verwachten uiteraard van u dat u dat loyaal zult uitvoeren.

Mijnheer Tack, de federale onderhandelingen zijn nog bezig. We moeten het resultaat daarvan afwachten voor we kunnen oordelen. Het is te vroeg om kritiek te geven.

Er moet eerst een volledig akkoord zijn.

De voorzitter: Minister Vanackere heeft het woord.

Minister Steven Vanackere: Als Vlaams minister onderschrijf ik uiteraard het Vlaams regeerakkoord. Ik ga dan ook voor de volledige overheveling van de gezondheidszorg en het gezinsbeleid. U vraagt verder wat ik al heb ondernomen om deze overheveling te bewerkstelligen.

Ik ben nu bijna vijf maanden Vlaams minister en ik heb nog geen contact gehad met een federale collega, om de redenen die u kent. Namens mijn partij behoor ik niet tot de onderhandelaars over een federaal regeerakkoord. Op uw vraag wat ik als Vlaams minister al heb ondernomen om deze overheveling te bewerkstelligen, moet ik in eer en geweten antwoorden: "Niets!".

De voorzitter: De heer Tack heeft het woord.

De heer Erik Tack: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Denkt u niet dat u als Vlaams minister een duidelijkere stelling zou kunnen innemen met betrekking tot deze materie, waarbij u zegt te verwachten dat deze overheveling wordt besproken? Vindt u niet dat dit moet worden geëist door de Vlaamse onderhandelaars? Uw partij neemt deel aan de onderhandelingen. Uit de elementen die ons tot nu toe hebben bereikt, blijkt niet dat de volledige overheveling van de bevoegdheden aan de orde is geweest.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mijnheer de minister, ik ben blij met uw antwoord. Ik vroeg me af of u al bent uitgenodigd om mee te onderhandelen. De Vlaamse Gemeenschap is hiervoor vragende partij en heeft de expertise in huis. Ik vind dan ook dat we mee aan tafel zouden mogen zitten om daarover te discussiëren. Staat dit al op uw agenda? Verwacht u dat u zult worden uitgenodigd om hierover te praten?

Minister Steven Vanackere: Mijnheer Caron, overal waar ik beleefd wordt geïnviteerd, probeer ik te komen.

Mijnheer Tack, u vraagt of ik niet wat duidelijker kan zijn. Datgene wat u in De Zevende Dag hebt geïnterpreteerd als het antwoord schuldig blijven, is allicht een antwoord dat u niet voor honderd percent beviel. De journalist vroeg me wat onze doelstelling was. Ik heb meteen gewezen op de noodzaak van meer responsabilisering.

Ik heb de gewoonte om – Gaston Geens indachtig – niet alleen te ijveren voor meer bevoegdheden, maar ook om mezelf de opdracht te geven dat we, wat we zelf doen, beter moeten doen. Dat is eigenlijk wat de heer Geens telkens zei. Hij zei niet zelfgenoegzaam: "Wat we zelf doen, doen we beter". Hij heeft bijna in elke toespraak gezegd dat we, wat we zelf doen, beter moeten doen. Om duidelijk te maken dat de overheveling van bevoegdheden voor ons een zaak is van meer responsabilisering, ben ik meteen beginnen uitleggen waarom we dat willen. Als u dat beschouwt als een gebrek aan duidelijkheid, tot daar aan toe. Ik zie dat niet als een gebrek aan duidelijkheid maar als een manier om te zeggen waarom we iets willen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Van: Dhr. Y. Leterme
Formateur

Aan:

Dr. Jan Van Meirhaeghe, Voorzitter
Dr. Robrecht Vermeulen, Ondervoorzitter
Prof. Dr. Eric Ponette, Oud-voorzitter

22/11/2007

Geachte,

Uw brief van 15 november 2007 heb ik goed ontvangen. Ik heb goed nota genomen van uw hernieuwde vraag om de communautarisering van de gezondheidszorg opnieuw op de agenda te plaatsen.

Hoogachtend,

Yves Leterme
Formateur

Van: Liesbeth Beeckman

Aan: De Morgen
Cc.: VGV-bestuur

18/12/2007

Onderwerp: democratie en de stem van de meerderheid à la francophone

Waarde Redactie,

In De Morgen van 17/12/07 lees ik: "Zij (de Franstaligen) vertrekken van het democratische idee: de stem van de meerderheid." (Nederlandse antropologe: 'Leven in faciliteitengemeenten verloopt totaal gescheiden', door Jeroen Verelst). Men moet antropologe zijn om de situatie zo accuraat te kunnen samenvatten in één zin. Ongetwijfeld is het deze "stem van de meerderheid" die de Franstaligen ertoe beweegt om zonder morren de democratisch gestemde splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde te aanvaarden, alsook Vlaamse inspectie in de faciliteitenscholen en de omzendbrief-Peeters. Dezelfde "stem van de meerderheid" inspireerde ongetwijfeld Charles Michels uitspraak op 18/11/07 in De Zevende Dag: "Democratie betekent niet dat de meerderheid beslist. Democratie betekent dat de meerderheid luistert naar de minderheid."

Laat me niet lachen. Franstaligen kennen maar één democratisch principe, en dat is het principe dat hen hier en nu het meeste voordeel oplevert voor hun eigen gemeenschap. Territorialiteitsbeginsel in Wallonië, personaliteitsbeginsel in Vlaanderen. Pariteit waar ze in de minderheid zijn (federale regering, binnenkort senaat?), procentuele vertegenwoordiging waar ze in de meerderheid zijn (Brussel, faciliteitengemeenten). Regionaal als het hen goed uitkomt (wapenexport), federaal als het hen goed uitkomt (sociale zekerheid). Financiering volgens nood als dat meer geld oplevert (Fonds voor Grootstedenbeleid, politiezones), financiering volgens 60/40 als dat meer geld oplevert (NMBS). Democratie en stem van de meerderheid? Of plat opportunisme en eigenbelang? We hebben in Vlaanderen geen Nederlandse antropologe en Duits prestigieus Max Planck Instituut nodig om die vraag te kunnen beantwoorden.

Met vriendelijke groeten

Liesbeth Beeckman

RAAD VOOR ADVIES

Prof. Dr. Rik Casteels, K.U.Leuven
Dr. J. Daels, Het Vlaamse Kruis
Dr. E. De Bleeker, oud-voorzitter VVMV
Prof. Dr. L. Denis, directeur Oncologisch
Centrum Antwerpen
Prof. Dr. W. Dierick, U.Antwerpen
Dr. C. Geens, voorzitter Alumni
geneeskunde K.U.Leuven
Dr. J. Huyghe, Kon. Acad. Geneeskunde
Prof. Dr. Jan Peers, K.U.Leuven
Prof. Dr. P. Van Cauwenberge,
rector U.Gent
Prof. Dr. G. Verdonk, U.Gent
Dr. R. Verhaert, V.V.K.

RAAD VAN BESTUUR

Voorzitter: Dr. Jan Van Meirhaeghe
Ondervoorzitter: Dr. R. Vermeulen*
Secretaris: Dr. Bart Garmyn
Penningmeester: Dr. J. Dockx
Cultuur: Dr. J. Dockx
Leden: Prof. Dr. A. Baert, Dr. G. Celen,
Dr. G. Debruyne, Dr. E. De Sutter, Dr. L. Ide,
Dr. P. H. Jongbloet, Dr. R. Lenaerts*,
Dr. J. Peremans, Prof. Dr. E. Ponette*,
Dr. D. Van de Voorde, Dr. J. Van Meirhaeghe

* oud-voorzitter

Lidgeld V.G.V.

Gewoon lid	€ 45.00
Tot 10 jaar na diploma	€ 20.00
Arts zonder praktijk	€ 20.00
Steunend lid	€ 75.00
Artsenkoppel	€ 50.00
Artsenkoppel (tot 10 jaar na diploma of zonder praktijk)	€ 25.00
Abonnement "Periodiek" voor niet leden	€ 20.00

KBC nr. 407-3062251-47

Secretariaat V.G.V.: Ergo de Waellaan 3 – bus 14
2100 Deurne – Antwerpen - Tel: 03/322.28.50 – Fax: 03/322.45.14
e-post: info@vgv.be - webstek: www.vgv.be
Het secretariaat is open alle werkdagen van 9 tot 13 uur

Uitgave van het VGV

- ⚙ Redactieraad: Prof. Dr. A. Baert, Dr. J. Dockx, Dr. J. Gyselinck, Dr. P.H. Jongbloet, Dr. R. Lenaerts, Prof. Dr. E. Ponette, Dr. J. Van Meirhaeghe
- ⚙ Verantwoordelijke uitgever: Dr. J. Van Meirhaeghe, Koolkerkesteenweg 76, 8340 Oostkerke
- ⚙ Hoofdredacteur: Prof. Dr. E. Ponette, Schoonzichtlaan 40, 3020 Winksele-Herent en Dr. P.H. Jongbloet
- ⚙ De gepubliceerde bijdragen verschijnen onder de verantwoordelijkheid van de auteurs
- ⚙ Drukkerij Jules De Winter, Kleine Markt 13, 2000 Antwerpen, Tel. 03/232.20.22, Fax. 03/225.15.84